xix. Nõ facias qđ iniquũ eſt in iudicio. nõ cõſide
res pſonã paupis. nec honores vultũ potẽtis iuſte
iudica ꝓximo tuo. Rõ Greg. ⁊ hĩ. xj. q. iij. Qui re
cte iudicat. ⁊ pmiũ remuneratõis expectat fraudẽ
in deũ ppetrat. qꝛ iuſticiã quã gratis impartiri de-
buit ꝑ pecunia vendit. Et dĩ impius talis. ꝓuer.
xvij. Impius de ſinu munera accipit vt puertat ſe
mitas iuſticie. ¶ Tertia inordinatio. paruũ ẽ
magnũ. i. q̃ deberent eſſe pui per humilitatem ma
gni ſunt per elationẽ. vt religioſi. virgines ⁊ vidue
Nam licet oĩbus ad ſalutẽ neceſſaria eſt hũilitas
ſignanter tñ his trib⁹ generibus hoim. Primo igi
tur monachis aſſignaṫ hũilitas pueroꝝ. Quia di-
cit amb. Virtus hũilitatis q̃uis oim dꝫ eſſe xpia
noꝝ. maxime tñ q̃ſcere dꝫ in cordibus monacho
rum. Iſiđ. Sũma virtus hũilitas. ſummũ vicium
ſupbia. qꝛ prima ſtulticia elatio. ⁊ vera ſapia hũili
atio. Scđo virginibus debeṫ hũilitas. De q̃ amb.
Quanto v̾go caſtior tanto hũilior. Hyero. Meli
us eſt humile cõiugiũ q̃ ſupba v̾ginitas. iđ Ber.
Laudabilis virginitas. laudabilior hũilitas. illa
conſuliṫ. iſta p̃cipiṫ. iđ Berñ. Audeo dicere q̇ nec
placuiſſet deo virginitas marie ſine hũilitate. Iđ
Lu. j. Reſpexit hũilitatẽ ancille ſue. Tercio debeṫ
hũilitas viduis qꝛ dñt humilia opa exercere mini
ſtrãdo paupib⁹. de q̃ apl's. j. Thim. v. Vera vidua
eſt ſi paupes hoſpitio recepit. ſi ſctoꝝ pedes lauit
ſi tribulationẽ patientibus ſubminiſtrauerit. g̃ ne
ceſſaria eſt eis hũilitas. Illa v̾tus v̾aciṫ pullulat
q̃ in radice humilitatis pdurat. ⁊ qui ceteras v̾tu-
tes congregat ſine humilitate. q̃ſi qui cineres i vẽ-
tum ſpargit. ¶ Quarta inordinatio eſt. vnũ ſṫ duo
. i. cũ de vno dĩ de altero timetur. prius erat q̃cq̃d
hõ ore dixerat corde rectificauit. ꝫ hodie eſt vnum
duo intantũ etiã q̇ nõ ſolũ mentiũṫ ꝫ etiã quod ſi-
gillis ⁊ lr̃is ꝓmittunt mendoſe infringunt. iđ ciui
tates ⁊ regiones pereunt. De q̃ Ecci. xxviij. Lin-
gua tercia ciuitates muratas diuitũ deſtruxit ⁊ do
mos magnatoꝝ effodit. Lingua tercia eſt menda-
ciũ. vñ deus fecit duas linguas. eſt eſt. nõ nõ. nõne
dyabolus cõpoſuit tertiã. eſt nõ nõ eſt. Ideo quar
ta conditio pueroꝝ veriũq; dicentiũ. ſ. ſimplicitas
⁊ veritas verboꝝ datur negociatoribus. mercatori
bus. ementibus ⁊ vendentibus oĩbus vt ſunt me-
chanici ꝓ nouo anno. iuxta illud Mathei. ij. Sit
ſermo veſter eſt eſt. non non. Siliṫ emere et vende
re ſine dolo. j. ad Theſ. iiij. Ne quis ſupgrediatur
aut circũueniat frẽm ſuum in negocio. ⁊ ad Eph.
iiij. Loq̇mini veritatẽ vnuſq̇ſq; cum proximo ſuo
Berñ. Veritas liberat. veritas ſoluit. P̃s. xiiij. Do
mine quis habitabit in tabernaculo tuo? Reſpon
det. Qui loq̇tur veritatem in corde ſuo. q̃ nõ egit
dolũ in lingua ſua. ¶ Quinta inordinatio. amic⁹ ẽ
hoſtis. reuera iam impletũ eſt meretricum dictuꝫ.
Iam fallit filia matrẽ. iaꝫ vxor virũ. vir vxorẽ odit.
Iam impletũ eſt illud Hyere. ix. Vnuſq̇ſq; a pro
ximo ſuo ſe cuſtodiat. qꝛ omnis amicus fraudulẽ
ter incedet. ſignanter in matrimonio conſtituti. iđ
cõpetit eis vt ſi aliq̃n rixantur ⁊ vxor recipit aliq̃n
eyn mulbere oder pollerzvurtz. vſq; ad cruorẽ den
tiũ. attñ cito dꝫ obliuiſci. ad Epheſ. v. Sol non oc
cidat ſup iracundiã v̾rãm. Nã lꝫ oẽs debem⁹ habe
re pacẽ. iuxta illud Heb. xij. Pacẽ ſeq̇mini cũ om
nib⁹ ſine q̃ nemo videbit deũ. Singulariter coniu
ges in matrimonio cõſtituti. qꝛ ſṫ duo i carne vna.
Geñ. ij. Propṫ hoc relinq̇t hõ patrẽ ⁊ matrẽ ⁊ ad
herebit vxori ſue. Iđ apl's ad Epheſ. v. Vnuſq̇ſq;
diligat vxorẽ ſuã ſicut ſemetipm. Nã vbi eſt chari-
tas ⁊ pax ibi deus eſt. ij. Choꝝ. xiij. Pacem habe-
te et deus pacis et dilectõnis erit vobiſcum. ¶ Se
xta inordinatio. voluntas eſt libera. vnuſq̇ſq; viuit
ſicut vult. nõ eſt rigor diſcipline et non valet ſignã
ter in pueris. Ideo ꝯpetit eis ſexta ꝓprietas pue-
roꝝ. pueros ſub freno tenero. vt docet Ieſus filius
ſyrach Eccl'i. xxx. Nõ des illi ptãtem in iuuentute
curua ceruicẽ eius. tunde latera eius dum infans
eſt ne forte induret. ⁊ erit tibi dolor. ꝓuerbi. xxiij.
Noli a puero tuo abſtrahere diſciplinã. ſi pcuſſeꝛ
eũ virga nõ morieṫ. Et dicũt tunc. ego diligo eos.
nequeo facere. Contra quos ſcribitur in caſi. xxiij.
q. v. Non putes te amare filiũ q̃n non das ei diſci-
plinã. nõ eſt amor ꝫ dolor ⁊ languor vbi mali mo-
res non corrigunṫ. iđ Ecci. xxx. Qui diligit filium
ſuũ aſſiduat ei flagella. Et hoc nõ fecit hely ſacer-
dos. j. Reg. ij. tepide corrigens v̾bis filios ⁊ nõ fa-
ctis. iđ filij in plio occiſi ſunt. ipe v̾o audiẽs de ſel
la cecidit ⁊ expirauit fracta ceruice. Dicit eñ Sa
lomon Prouerbi. xiij. Qui parcit virge odit filiũ
Iđ corrigite filios v̾ros ne in vob ipleaṫ illđ Luce
xxiij. Venient dies in q̃b⁹ diceṫ. Btẽ ſteriles q̃ nõ
genuerunt. ⁊ vbera q̃ nõ lactauerũt. cuꝫ in iudicio
parentes videbũt filios ducere ad patibulũ infer-
nale. eo q̇ nõ correxerũt eos ꝓ exceſſib⁹. nec docu
erũt eos deo ſuire ꝫ mũdo. Tũc ipleṫ illđ Ecci. xlj
De patre ipſo ꝯq̇runṫ filij. Tũc talib⁹ parẽtib⁹ di-
cet iudex. nõ flere ſup me ꝫ ſup ipos flere. Eſt nã-
q̇ cõe ꝓuerbiũ. pueri nõ ꝓficiũt ſine diſciplina ſi
cut nec ſine cibo. Itẽ crudis ſocijs de nocte currẽ
tib⁹ aſſignaṫ etiã correctio. ꝫ nõ puerilis ⁊ pua. ſed
viri⁹ ſolidi ſcopaꝝ. nõ in domo ꝫ in foro. nõ i ſecre
to ꝫ publice i theatro. iuẋ illđ apl'i. j. Thi. v. Pec-
cantes corã oĩb⁹ argue vt ceteri metũ habeãt. Rõ
gre. i regiſtro. Vbi vn⁹ corripiṫ p'les emẽdantur.

¶ De Epiphania ¶ Sermo xxxvij.

Vidẽtes aũt magi ſtel
lam gauiſi ſunt gaudio magno. ſcribitur
Mathei. ij. ⁊ legitur in p̃ntis feſtiuitatis
euãgelio. ¶ Pctm̃ p̃moꝝ pentuꝫ intulit nobis
tria mala. ſcilicet excecationem. inquinationem. ⁊
afflictionem. Contra hec tria mala chriſtus ieſus
hodie attulit tria remedia. ratione quorum reme-
diorum preſens feſtum tria ſortitur nomina. Pri-
mum malum eſt anime excecatio. Sophonie. j.
Ambulauerunt vt ceci. quia ad tantam cecitatem
venerunt q̇ diuinum honorem lignis ⁊ lapidib⁹
impendebant. vt gentiles. De quibus pſal. lxxxj.
Neſcierunt neq; intellexerunt in tenebris ambu-
lant. vt dicit apl's Roma. j. Obſcuratum eſt inſipi
ens cor eorum. Et ſubdit. Qui mutauerũt v̾itatẽ
dei in mendaciũ. coluerunt. ſ. ydola. ⁊ ſuierũt po-
tius creature q̃ creatori. Cõtra hanc cecitatẽ xp̃s
hodie attulit remedium. ſ. ſtellaꝫ fulgentẽ ad illu-
minandum coꝝ cecitatem p grãm ſuaꝫ. Iſa. xlij.

Dedi te in lucē gentiū vt apires ocl'os cecoꝝ. Jdō
hortaꝶ hodie eccl'ia in lectōne. de q̄ Jſa.lx. Surge
illumiare hiꝛl'em qꝛ venit lumen tuū.ſ.gr̄e ꝯ tene-
bras mentis. Jſa.ix. Populus qui ambulabat in
tenebris vidit lucē magnā.ſ.ſtellā fulgētem. ⁊ ha-
bitantibꝰ in regione vmbꝛe moꝛtis lux oꝛta eſt eis
ſcȝ gr̄a illuminans intellectū. Propꝶ hoc remediū
dr̄ hoc feſtuȝ epiphania ab epi.id eſt ſupra. ⁊ pha-
nos apparitio. qꝛ tunc deſurſū ſtella appꝛuit. ⁊ ma-
gis gentilibus xp̄m dn̄m ver̄ adorandū demon-
ſtrauit ad p̄ſepe ſuū in tredecio die perduxit. Se-
cundū malū fuit inq̄natio cōſcientie. de q̄ ꝓuerbi.
xx. Quis pt̄ dicere. mundū ē coꝛ meum. purꝰ ſuȝ
a peccato. q.d. nullus. Omnes declinauerunt. coꝛ
rupti ſunt. abominabiles facti ſunt in iniq̄tatibus
ſuis. Job.xv. Celi nō ſunt mundi in conſpectu eiꝰ
quanto magis inutilis hō. Contra hoc malū attu-
lit remediū q̆ i triceſimo anno ſue etatis baptiſa-
tus eſt. ideo hoc feſtū dr̄ theophania. a theos qđ ē
deus. ⁊ phanos apparitio. qꝛ tunc trinitas appꝛuit
pater in voce. filius in carne. ſp̄ūſſctūs in colum-
be ſpecie. ad deſignandā nr̄am purificatōȝ in aq̄ ⁊
ſp̄ūſctō fiendā. de qua Ezechi.xxxvj. Effundā ſup
vos aquā mundā ⁊ mundabimi ab oībus inq̄na-
mentis veſtris. ⁊ dabo vobis ſpm̄ nouū. q̄ mūda-
tio neceſſaria eſt ad ſalutem. Job.iij. Niſi quis re
natus fuerit ex aqua et ſp̄ūſctō nō pt̄ introire in re
gnū dei. ¶ Terciū malū eſt mentis afflictio. De q̄
Jſa.j. Om̄e caput languidū ⁊ om̄e coꝛ merēs.ſ.rō
ne culpe. Aug. Dis inoꝛdinatꝰ animꝰ eſt ſibi ip̄i pe
na. Jdeo Eccl'es.ij. Cuncti dies eius erūna pleni.
vidi in omnibus vanitatem et afflictōȝ ſp̄ūs. Con
tra hoc malū attulit hodie remediū q̆ in.xxxj.an-
no mutauit aquā in vinū. ad deſignandū q̆ aquā
afflictōnis vellet mutare in vinū conſolatōis. iuꝶ
illō p̄s.xciij. ſm̄ multitudinē doloꝝ meoꝝ cōſola-
tiones tue letificauerūt animā meā. Nō vtiq̄ꝫ pro
miſit Jſa.lxvi. Quō ſi cui mater blādiaꝶ. ita ego cō
ſolaboꝛ vos dicit dn̄s. Et per ſe in hūanitate dixit
Joh.xvj. Triſticia veſtra verteꝶ in gaudiū. Jō hoc
feſtū dr̄ bethphania. a beth qđ eſt domus. qꝛ in mi-
raculo facto hodie in domo verꝰ deus appꝛuit. Jdō
hec tria miracula recolit hodie eccleſia legēs ⁊ ca
nens. Hodie tribus miraculis oꝛnatū diē colimꝰ
hodie ſtella magos duxit ad preſepiū. hodie vinū
ex aqua factū eſt. hodie xp̄s a iohāne baptiſari vo
luit vt ſaluaret nos. De p̄mo aūt agiꝶ hodie. de q̄
thema. Vidētes ſtellā gauiſi ſunt gaudio magno
¶ In ſūma verboꝝ euāgelij tria tanguntur. Pꝛio
magoꝝ diligens indagatio ⁊ amoꝛoſa. Scđo pra
uoꝝ ingens perturbatio ⁊ maleficioſa. Tercio de-
uotoꝛum feruens adoꝛatio ⁊ gloꝛioſa. Pꝛimū ibi.
cū natus. ſcđm ibi. audiens aūt herodes rex turba
tus eſt. terciū ibi. introeūtes domū inuenerūt pu-
erum. De p̄mo dicit. Cū natꝰ eſſet ieſus.i. ſaluatoꝛ
de virgine.ſ. tp̄alr̄ q̄ eſt genitus a p̄re eternaliter.
De quo Fulgēcius in ſermone hodierno. Puer
ieſus paruus in preſepio. ſȝ imēnſus in celis. vilis
in pannis ſed precioſus in ſtellis. permittit ſe i ter
ris manibus poꝛtare ſȝ precipit ſibi celeſtia famu-
lari. Quid ḡ infantulā attendis etatē. ⁊ eiꝰ non in
telligis p̄tātem. hic ille natus eſt nuper in terris a
matre q̄ ab euo genitꝰ eſt a p̄re. Sed vbi in terris
ſubdit. Jn bethleem iude ad differentiā alterius
bethleem que eſt in galilea in tribu Zabulon. De
q̄ legiꝶ Joſue.xix. ſȝ q̄ tp̄e. ſubdit. in diebꝰ herodis
regis. ¶ Sed diceres. q̄re euāgeliſta Mathe
us nō ſcribit tp̄s natalis dn̄i penes Octauianum
impatoꝛē. ſed penes herodem. Rn̄deꝶ illiꝰ ſūt tres
cauſe. Pꝛia qꝛ matheꝰ ſcp̄ſit euāgeliū ſuū iudeis.
iō fecit mentionē de rege iudeoꝝ. ⁊ nō de impato-
re gentiliū. Scđa rō vt ex h̄ ꝓbareꝶ verꝰ meſſias
xp̄s natꝰ. qꝛ regnabat alienigena. ⁊ nō hūerunt re-
gem de ſtirpe iudeoꝝ. iuxta ꝓphetiā Dan̄.ix. Cuȝ
venerit ſcīſſctōꝝ ceſſabit vnctio vr̄a. Tercio ideo
vt in hoc oñderetur dei magna miſicoꝛdia. Nā iu-
dei fuerunt in magna tribulatōne. eo q̆ perdiderāt
regalem dignitatem. vt ſuper eos regnaret tyrānꝰ
herodes. ideo tunc miſit eis maximā ꝯſolationeȝ.
.ſ. filiū ſuū. Jō ſcribit eis matheꝰ q̄ſi ꝓ ꝯſolatōe na
tiuitatē ieſu in diebꝰ herodis regis. ſm̄ q̆ p̄dixit
Jſa.c.xix. Clamabūt ad dn̄m a facie tribulantis ⁊
mittet eis ſaluatoꝛem. Ecce magi ab oꝛiente vene
runt hyerl'ymā. Cōſuetudo eſt aūt qn̄ rex vadit ac
cipere regnū. tunc veniunt ad eū milites curie ſue
vt de ſua ſublimatōne in regnū congaudeant et ḡ
tias deo referant. Veniūt populares vt dn̄m ſuuȝ
ꝯgnoſcant. veniūt p̄ncipes et barones vt munera
offerant ⁊ omagiū preſtent et fidelitatē faciāt. ¶ C
¶ Sp̄ūalr̄. ſic xp̄s dn̄s hūit duplex regnū.ſ. t'reſtre
et celeſte. Regnū celeſte pacifice obtinebat. regnū
aūt terreſtre diabolꝰ ſibi vſurpauerat. Jdeo xp̄s ie
ſus venit in hūc mundū vt diabolū de regno eij-
ceret et regnū ſuū recuparet. Jdeo ip̄e dixit Joh.
xij. Nūc p̄nceps huiꝰ mūdi eijcieꝶ foꝛas. Venerūt
ergo p̄ viſitādū milites curie ſue celeſtis de ſua ſu
limatione gaudentes. et deo gratias referentes. di
centes. Gloꝛia in excelſis deo. Secundo venerūt
populares. id eſt paſtoꝛes. ⁊ ip̄m in recognitionē
dominij viſitauerūt ⁊ grās referebāt. Luce.ij. Re
uerſi ſūt paſtoꝛes laudātes et glīficātes deū. Ter-
cio venerūt p̄ncipes. vt magi hodie adoꝛātes ⁊ mu
nera offerentes. de q̄ textꝰ. Ecce magi venerūt. glo.
Nō malefici ſȝ ſap̄ia magni. Dicit em̄ Chryꝶ. ſup
mat. q̆ fuerūt ſapiētiſſimi maxie i aſtronomia. et
tenuerūt ꝓphetiā balaā. de q̄ hr̄ Nūe.xxiiij. Oꝛieꝶ
ſtella ex iacob ⁊ ꝯſurget vga de iſrael. ⁊ percutieꝶ
duces moab. Hāc ꝓphetiā intellexerūt de naſcitu
ro rege i iudea. Et vt poſſent hr̄e tp̄s illiꝰ ſtelle. in
mōte altiſſimo vbi erat aer ſereniſſimꝰ noīe Faus
cōſtruxerūt palaciū mire pulcritudīs. ⁊ elegerunt
xij. ſapiētes doctos i aſtronomia. qbꝰ dederūt oīa
neceſſaria vt eo diligētiꝰ poſſent ꝑſcrutari tp̄s illiꝰ
ſtelle. ⁊ vno illoꝝ moꝛtuo alꝶ ſucceſſit i locū illius.
Et hec tamdiu fecerunt donec xp̄s naſceretur. Jn
eadem hoꝛa natiuitatis ſue ſtella noua apparuit il-
lis in oꝛiente. qui nunciauerunt illud regibꝰ. q̄ di
cuntur magi.i. ſapientes. quia olim ſapiētes elige
bantur ad regimen cōmunitatis. qꝛ dicit Ariſtoꝶ.
j. politico. Hoīes intellectu ⁊ rōne vigentes natu
raliter ſunt alioꝛum domini ⁊ rectoꝛes. Jdeo Hu
go de ſancto victo. O felicia antiquoꝛum tp̄a cum
reges ſe ſtudio ſapientie dederūt. Jō ſalomō Sa
pientie.vj. O reges pp̄li diligite ſapientiam et re-

gnetis in ppetuū. Et subdit. Diligite lumen sapie
oēs q̄ p̄estis pplīs. Et tales fuerūt illi. iō dicūt ma
gi. i. sapia magni. Venerūt ab oriēte. Chryſ. Vn̄
dies nascit inde initiū nr̄e fidei ꝓcessit. Fides ē lu
men aiaꝝ ducēs ad xp̄m regē eternum. Et fuerunt
tres. ad significandū gentiū oīm cōuersionē per fi
dē summe trinitatis. Venerūt hyerosolymā. Sȝ
di. nūqd nō sciebant herodē ibi regnantē: Respō
det Chryſ. dicēs sic. ȝ ita cōsiderabant regē futuꝝ
ꝙ nō timebant p̄ntem. Adhuc eū nō viderūt ⁊ iā
mori pati ꝓ eo erant. D ¶ Sȝ di. quare hyeroso
lymā venerunt cū ibi xp̄s nō erat. Rn̄det Remigi
us triplici de cā. Prima. cognouerunt tp̄s ⁊ non
locū ipi magi. Sed hierl'em erat ciuitas regalis ⁊
sacerdotalis. iō estimabant talē pueꝝ nasci in tali
ciuitate. Et venerunt ibidē ad infrogandū ꝓ loco
vt impleret illō Isa. ij. De syon exibit rex ⁊ v̄bum
dn̄i de hierl'em. Scd̄o vt iudei essent iexcusabiles
q̄'s p̄nt se excusare dicētes. Nos scimus locū ⁊ nō
tp̄s. iō magi annūciauerunt eis tp̄s dicētes. Vbi
est q̄ natus ē rex iudeoꝝ. Tercio vt ex studio ma-
goꝝ condēnaret pigritia iudeoꝝ. Illi vni prophe-
te crediderunt. s. balaam. isti nō pluribꝰ. Illi q̄rūt
regē alienū. isti nō ꝓpriū. Illi venerunt de longin
quo. isti manserunt in ꝓpinquo. Hec ē antiq̄ neq̄-
tia iudeoꝝ. de q̄ p̄s. lxxvij. Nō crediderūt v̄bis do
mini. Greg. Cognouerunt eū celi. q: in eiꝰ passiōe
sol obscuratus est. terra q: cōmota est. petre q: scis
se sunt. aque q: calcabiles se p̄buerunt. infernꝰ q:
mortuos dimisit. iumēta bos ⁊ asinus Isa. j. Co-
gnouit bos possessorē suū ⁊ asinꝰ p̄sepe dn̄i sui. is-
rael aūt me nō cognouit. iō p̄s. de eis dicit in p̄so-
na dn̄i p̄s. xciiij. Ipi nō cognouerūt vias meas q̄-
bus iuraui in ira mea. si. i. nō introibūt in requieȝ
meā. Idcirco venerunt hyerolymā. q: stella occul
tauerat se cū viderūt ciuitatē hyerl'em. Iō cōpulsi
erant intrare ⁊ infrogare. ne iudei se excusarent. ⁊
venerunt. xiij. die. Gregor. Diuina opatōe ꝟ fcm̄
ē. sicut figuratum ē Dan̄. vlti. Abacuc ab angelo
ductus ē de iudea in babylonē vltra centuȝ dietas
in exitu ⁊ reditu suoꝝ laborantiū in cāpo. i. in vna
hora meridiei. Et sic factū est hic miraculose. Et si
cut pueri in camino ignis pmanserūt illesi. sic isti
reges nō fatigati ex itinere. Et sicut hic puer natꝰ
ē de clauso virginis vtero. sic potuit eos pducē ad
p̄sepe suū sine defectu ⁊ lesione. dicētes. Vbi ē q̄
natus ē rex iudeoꝝ. Symō de cassia. Ingressi fer-
uido aīo. diserti lingua p interp̄tes sine timore int
rogant de rege nunc nato. putātes non displicere
iudeis. ȝ magnū estimant eis gaudiū inesse. ⁊ fm̄
simonē de cassia. Nō adierūt pmo regē ȝ q̄scunq̄
priores populares obuios habuerūt infrogauert
vt si ibi natus esset vt cū muneribus decent se or-
dinarent. Cū aūt nemo eos de hoc informaret. ne
ipi tanq̄ leues ⁊ fatui hec fecisse viderent. subiun-
xerunt cām ⁊ noticiā sui aduētus dicentes. Vidi
mus stellā eius in oriēte. ⁊ venimꝰ cū muneribus
adorare eū. E ¶ Sȝ di. vn̄ sciuerunt ꝙ hec stella
xp̄m natū significaret. Rn̄det aug. p̄ didicerūt ab
angelis. nā angelꝰ loq̄bat de stella dicēs. Ite ado-
rate eū q̄ natus ē quē celi nouo sidere manifestāt
Scd̄o fm̄ Bern̄. didicerunt p diuinam reuelatio-
nem dicēs. q̄ p stellā eos foris ammonuit. ipse in
occulto cordis eos edocuit p gr̄e illuminationem
Iō chriſ. dicit. Illa stella fuit sp̄ūsctūs q̄ postea
supra xp̄m in specie colūbe visus est. hic in forma
appuit stelle. Aug. dicit fuisse angelum dei in tali
forma q̄ pastoribus appuit in forma rōnalis crea
ture. Fulgētiꝰ dicit fuisse nouā stellā a nouo rege
creatā. Sȝ si volumus rite considerare. tūc vbiq̄
veritas ē. sp̄ūsctūs fuit ibi opans effectiue illumi
nans corda coꝝ in fide xp̄i p exterius signū stelle.
Et angelus fuit ibi administratiue ducens stellā.
Ipa stella fuit materialis splēdēs. viā ⁊ p̄sepe ostē
dens. ꝑꝑt qō dicit Fulgētiꝰ. In die natiuitatꝭ ostē
dit xp̄s vtriusq̄ nature v̄itatē. s. humane ⁊ diuine.
Humane in hoc ꝙ tā pastores q̄ȝ magi inuenerūt
pueꝝ paruulū. ȝ diuine in hoc q: celū famulabat
sibi. q: angelꝰ pastoribꝰ. stella magis appuit. Hāc
vtrāq̄ naturā cōfitent hic. hūanam cū di. vbi est q̄
natus est. diuinā v̄o ibi. venimꝰ cum mu neribus
adorare eū. vidimꝰ em̄ stellā eius in oriente. ¶ F
¶ Sctūs tho. iij. pte. q. xxxvj. ar. vij. dicit. Illa stel-
la nō fuit vna stellaꝝ celestiū orbiū. ȝ differebat in
multis ab alijs stellis. Primo in situ. q: non fuit
fixa in firmamēto celi sic alie stelle. ȝ in aere vicino
terre. Scd̄o in motu. q: nō circulariter mouebat ȝ
indirecte. q: cū euntibus ibat. ⁊ cū stantibꝰ stabat.
Tercio in splēdore q: splēdebat die ⁊ nocte ⁊ non
obfuscabat sole. Alie v̄o stelle lucēt tm̄ in nocte.
Quarto in q̄ntitate. q: alie taȝ magne sunt ꝙ vna
stella ē maior tota t̄ra. vt dicit Ptolomeus. ȝ illa
nō fuit tam magna. Quinto in significatōe. q: alie
stelle significāt distinctōȝ tēpoꝝ. illa xp̄i natiuitatē.
de q̄ Fulgētiꝰ. Hec stella fuit dn̄ice natiuitatꝭ nū-
cia. Sexto i duratōe. q: alie stelle sunt ppetue. illa
v̄o redijt i p̄iacentē materiā. G ¶ Dixi scd̄o sub
iūgit prauoꝝ ingens pturbatio ⁊ maliciosa. cū sb-
dit. Audiēs Herodes rex turbatꝰ ē. Augu. Quid
faciet tribunal iudicātis cū supbū regē cuna terre
bat infantis. Quid faciet ad dexterā p̄ris sedens
quē rex impiꝰ timuit adhuc vbera matris lactentē
dicit Gre. in ome. Altitudo t̄re cōfundit cuȝ cele-
stis celsitudo apit. In silī dic̄ Chryſ. Sicut rami
arboris i alto positi ex leui aura mouent. sic subli-
mes hoies de facili turbant ne dignitatē pdāt. Sȝ
q̄ in valle sunt hūilitatis in trāq̄llitate manēt. He
rodes v̄o in sublimi dignitate erat. Ideo timuit
Leo papa. O Herodes superflue times. quē non
vis vt regnet in iudea velis nolis regnat in celo ⁊
in terra. Cui consonat Aug. Stulte times o hero-
des. non venit te perdere qui peccatores venit sal
uos facere. nec venit regnū accipe in t̄ris q̄ regnū
habet in celis. nec venit te occidere qui propter te
venit occidi ⁊ sanguinem suum fundere. Subdit.
Et omnis hyerosolyma cum eo. scilicet rege in cō
placentiam. iuxta illud Isa. xxiiij. Sicut dominꝰ
ita ⁊ seruus eius. Nam debuissent letari. fm̄ illud
Zacha. ix. Letare filia syon, quia rex tuus venit ti-
bi mansuetus ⁊ saluator ipse pauper. exulta satis
iubila filia hyerusalem. Et ipsi non pretendebant
salutem. nec attendebant prophetie preconium.
sed propter temporalem dominum pretendebāt
tristicie malum. quod non licet. xj. q. iij. q̄d ꝟ. vbi

dī. Propter obedientiaȝ poteſt q̄s bonū deſerere
ꝫ nō licet malū facē. qꝛ ſcribit Act. v. Optet magꝭ
obedire deo q̄ȝ hoib⁹. ſubdit. Et cōgregans omēs
p̄ncipes ſacerdotū ⁊ ſcribas ppl'i. ⁊ ſciſcitabaꝛ ab
eis vbi xp̄s naſcerētur. Ecce aſtutia. cōgregauit oēs
vt ex hoc conſideraret an ex natiuitate noui regis
triſtes vl' leti apparerēt. ⁊ ſciſcitabaꝛ locū vt eū oc
cidēdo extingueret. Et appellat euȝ xp̄m more in
deoꝝ q̄ regē ꝓpriū talit ab vnctōe nominant. At il
li dixerunt. in bethleē iude. Ecce cecitas iudeoꝝ
⁊ pūerſitas. alijs locū demonſtrauerūt ⁊ tn̄ ad ipȝ
adorandū cū eis nō precerunt. Aug. Judei interro
gati de ſcpturis ſctis erant parati ad legēdum. ceci
ad intelligēdū. duri ad credendū. alijs demonſtra
uerūt fontē vite. ipi ſunt mortui ſiccitate. Siles fa
cti ſunt fabris archa noe q̄ alijs vt euaderēt diluui
um parauerūt manſionē. ipi aūt p ſe perierunt. Ex q̄
etiā ptȝ q̄ ſcribe ⁊ phariſei nō ex ignorantia ſed ex
duricia recuſauerunt credere. Jō confirmāt reſpō
ſionē eoꝝ p ꝓphām. ſic eñ ſcriptū eſt p ꝓphām ſcȝ
Micheā. c. v. Et tu bethleē iuda neq̄q̄ minima es i
p̄ncipibus iuda. ex te eñ exiet dux q̄ reget populū
meū iſrl'. Judei abbreuiauerūt ꝓphetiā. nec forma
liter eā expoſuerunt herodi. Quia ibidē ſeq̄t ſcri
ptum. Et egreſſus eius ab initio a diebus eṫnitatꝭ
⁊ hoc obticuerunt. ⁊ iniquū regē deceperunt. q̄ po
ſtea xp̄m tanq̄ tpalē regē occidē q̄ſiuit. ⁊ multos
pueros interfecit. quod forte nō feciſſet ſi ei ṽitateȝ
dixiſſent q̄ egreſſus eius eēt ab initio ⁊ a dieb⁹ eter
nitatis. ⁊ in hoc facti ſunt rei ſanguis innocētum.
Et in hoc etiā corriguntur q̄ partē ṽitatis dicunt.
⁊ ptē obticēt. Et ſic ſeipos ⁊ multos ſeducūt. Dñi
in can. xj. q. iij. Quiſq̄s metu ptātis ṽitatē occltat
irā dei ſup ſe ꝓuocat. qꝛ magis timet hoiem q̄ de
um. vtq̄ reus ē ⁊ q̄ ṽitatē occultat ⁊ q̄ mēdacium
dicit. Nam ille ꝓdeſſe non vult ⁊ ille nocē deſide
rat. Quales fuerunt ſcribe. qꝛ dicit Chryſ. Si in
tegrā ꝓphetiā ꝓtuliſſent in tantū furorē herodes ñ
exarſiſſet. Tunc herodes clam vocatis magis re
motis ſacerdotibus. Chryſ. Ne forte iudei regem
ſue generatōnis amantes. ⁊ aſtutiam herodis intel
ligētes regē occultarēt. neſciēs qꝛ maiores hoſtes
xp̄i erant q̄ ipe. Et diligenť didicit ab eis tempus
ſtelle q̄ appuit eis. nō pueri ne videaꝛ inſidiari pu
ero. ꝫ ſtelle. qꝛ eſtimauit in eadē hora xp̄m natum
fore. Et ſic ſm etatē tpis ꝓpoſuit occidē pueros in
nocentes. Et mittens illos in bethleem dixit. Jte ⁊
interrogate diligenť de puero. Chryſ. Non de rege.
qꝛ nomē regis ſibi diſplicebat. ꝫ de puero. ⁊ cū in
ueneritis renūciate mihi vt ⁊ ego veniēs adorem
eum. Chryſ. Deuotionē ꝓmittebat ore. ꝫ gladiuȝ
acuebat corde. Jō Fulgēti⁹ in ſmone huius feſti.
O calliditas ficta. o neq̄tia fraudulenta. ſi adorare
pueꝝ intēdebas q̄re ꝓ illo multos pueros occide
bas. Sanguis innocentū quē crudeliter effudiſti
atteſtatur quid de illo puero voluiſti. ꝫ ille. O q̄t
ſunt hodie tales doloſi. de q̄bus ps. xxvij. Loquū
tur pacē cū ꝓximo ſuo. mala aūt in cordib⁹ eoꝝ.
Malach. j. Maledictus doloſus. Rō ps. v. Vir
ſanguinū ⁊ doloſum abomiabiť dñs. Et ſic de he
rode ṽificaꝛ illud ps. xxxv. Verba oris ei⁹ iniq̄tas
⁊ dolus. tunc ſubdit. Qui cū audiſſent regē abie

runt. Chryſ. nihil mali ſuſpicātes. Ecce ſtella quā
viderāt in oriēte antecedebat eos. ſ. tanq̄ lucerna di
uini luminis. vſq̄ dum veniēs ſtaret ſupra domū. ſ.
vbi erat puer. Stella demōſtrauit ſolē iuſticie re
gibus. q. d. magis. Jn ꝫ loco ē rex iudeoꝝ. Chryſ.
dicit. Veniens ibi deſcēdit ſup caput pueri inferi
us. Videntes aūt ſtellam gauiſi ſunt gaudio ma
gno valde. Chryſ. Gauiſi ſunt qꝛ ſpes eorum nō
fuit decepta ꝫ amplius confirmata. licet habebāt
teſtimoniū hoim tamen illud eſt quandoq̄ fallax
ideo celeſte ſignum eos certificauit. ſ. de dignitate
nati regis qui excedebat dignitatem oim munda
norum regū. ¶ Dixi tercio innuit deuotoꝝ feruēs
adoratio ⁊ glioſa. cum ſubdit. Et intrantes domū
inuenerunt pueꝝ cum maria matre ei⁹. Hyſtoria
de tribus regibus dicit. q̄ regaliter ſe induerūt. et
cum muneribus regijs diuerſoriū intrauerūt. ibi
ſolū puerum cum maria matre inuenerunt. Dicit
Rabanus. Diuina diſpenſatione factum eſt vt io
ſeph abeſſet ne cordibus gentilium ſuſpitio orta
fuiſſet. Symon de caſſia. Jngrediuntur domum
nulla ſuppellectili ornatam. inuenerunt puerum
non dyademate coronatum. nec in lectulo ſericeo
procūbentē. nec pturbantur nec ſcandalizanť ſed
plus in fide confortantur. cogitantes hunc pueꝝ
nō ſolū eſſe regē iudeoꝝ ꝫ ⁊ celoꝝ. qꝛ dicit Chryſ.
Si regē terrenū q̄ſiuiſſent magis confuſi fuiſſent
nec adoraſſent. ſed celeſtē querebant regē. gaude
bant eoꝝ oculi contēptibilē pueꝝ aſpicere. qꝛ ſpūs
ſanctus in corde eoꝝ terribilē ac amabilē demon
ſtrabat. Jō inquit Berñ. Non ſordet illis ſtabulū
nō offendunť pānis. ꝫ venerunt vt regē adorarēt.
vt dñm. iō ſubdit. Et ꝓcidētes adorauerūt eū. Ra
ban⁹. Adorant in carne vbū eṫnum. in infantia ſa
piētiā. in infirmitate potētiā. ⁊ in hois vilitate ma
ieſtatē diuinam. Chryſ. Paruulū non adoraſſent
niſi quid diuinum in eo vidiſſent. ⁊ ſbdit. Quis ē
qui eos duxit. eos inſtruxit vt pro ſalute mūdi in
tali forma venit. ¶ Nam iſti magi tria cogno
uerunt ſe habere ab illo puero. ſcilicet corpus et
animam ⁊ tpalem ſubſtantiam. Jdeo etiam tria eī
exhibuerunt. Primo habuerunt ab eo corpus. iō
ꝓcidētes. i. ad terram cadētes. Secundo animaȝ
iō adorauerunt. tercio temporalem ſubſtantiam
iō ſubdit. apertis theſauris ſuis obtulerūt ei mu
nera. aurum. thus ⁊ mirrham. Dic̄ Symon ď caſ
ſia. Xp̄us per ſe munera non accepit. immo nihil
aliud oſtendit q̄ vt puer. xiij. dierum. ꝫ pia mater
eius accepit mūera de quibus largas elemoſinas
fecit. Et poſtea per ſeptem annos in egypto ſe et
puerum ſuſtētauit. Dicit Remigi⁹. Hec tria mu
nera obtulerunt. aurum ad tributum vt regi ma
gno. thus. ad ſacrificium vt ſacerdoti vero. mirrhā
vero ad ſepulturaȝ vt homini mortali. Vel ſic ſm
Berñ. aurum propter releuandam paupertatem.
thus propter ſtabuli fetorem tollendum. mirrhā
propter mēbrorum ſolidationē. Jnnocētius vero
dicit. Tria munera ſignificant tres ſubſtantias in
chriſto. Aurum quod vniuerſis eminet metallis
ſignificat diuinitatem. thus redolens pcioſam ſi
gnificat animam. mirrha vermes ꝓhibens a cor
porib⁹ ſignificat corp⁹ xp̄i mortale nō ſentiens ſti

mnlos vicioꝛum. Finito ſacrificio cogitantes de
receſſu.reſponſo accepto in ſomnis ne redirēt ad
herodem. Chꝛyſ. Intuere magoꝝ fidem. nō ſcan
dalizati ſūt in ſeipſis dicētes. Si puer iſte magn⁹
⁊ potens eſt que neceſſitas eſt fugere ⁊ occulte re/
cedere. ſ crediderunt ⁊ obedientiā ꝓſtiterunt. pau
ſantes die illa ⁊ nocte. Chꝛyſ. Si regem terrenū
queſiuiſſent. inuenientes apud eum manſiſſent.
hunc aūt adoꝛauerunt ⁊ munera obtulerunt. Re
uerſi ſunt ꝑ aliam viam in regionem ſuam. ſ. ꝑ na
ues tharſis. Quod audiēs herodes ſecutus ē eos
⁊ veniēs vidit naues in litoꝛe ſtantes ⁊ ꝙ ipi nunc
transfretaſſent. cōmotus eſt ⁊ in ira cōtriuit naues
de quo ps. xlvij. In spū vehementi cōteres naues
tharſis. Et vix in duobus annis domum venerūt
angelo duce. ⁊ econtra ad mōtem faus ꝑuenerūt.
ibiq3 in honoꝛem noui regis capellam ꝯſtruxerūt
In qua vt dicitur in hyſtoꝛia trium regum arma
ſua depingere fecerunt cum puero matre ⁊ ſtella.
deinde quilibet in ſua eſt reuerſus. Poſt aſcē/
ſionem dn̄i Thomas apl̄s in indiam venit. ⁊ vidit
ſtellam cum infante ⁊ matre depictam. ⁊ inter ce/
tera ſua opera p̄dicauit illis ihm̄. ⁊ inſtruxit illos
ſctōs reges perfecte de myſterijs vite paſſionis et
aſcēſionis xp̄i. ⁊ eos baptiſauit. ⁊ quemlibet in ar/
chiep̄m in ſuo regno oꝛdinauit. Demum iniunxit
vt quolibet anno quo viuerent ad capellam i mō/
te faus quam etiā apl̄s conſecrauit conuenirent. ⁊
ibi memoꝛiā natalis xp̄i ⁊ epiphaníe celebꝛarent.
quod ⁊ fecerunt. Cum ergo grandeue eſſent etat̄.
⁊ circa natalem xp̄i ibi conueniſſent. tunc melchi/
oꝛ ſenioꝛ in octaua natiuitatis xp̄i ibidem obdoꝛ/
miuit. Deinde in die epiphanie poſt miſſarum ſo
lēnia balthaſar qui prioꝛ iniunctus in eodem fuit
ſepulcro ſepultus. Demum in octaua epiphanie
Caſpar. ⁊ dum ad ſepulcꝝ prioꝛū duoꝛum fuiſſet
allatus ipi tanq3 viui ſeceſſerunt in partes. ⁊ eoꝛū
frēm in medio locare ꝑmiſerunt. De eoꝛū
tranſlatione ſic legitur. ꝙ Helena mater Conſtan/
tini fide recepta ⁊ cruce ſctā inuenta. audiens triū
regum coꝛpa circa montem faus quieſcere. colle/
git ſolēnem comitatum. ⁊ cum magno honoꝛe il/
luc peruenit. Quod audiens patriarcha indie cū
omnibus nobilibus ſuis ſibi obuiam venit. ⁊ eā
honoꝛifice ſuſcepit. ⁊ tandem p̄cibus ⁊ munerib⁹
victus ſibi ipoꝝ coꝛpa ꝓ honoꝛe dedit. Que gra/
tanter ea recipiens conſtantinopolim que eſt mat̄
grecie adduxit. ⁊ ibi in eccleſia ſancte Sophie ho
noꝛifice collocauit. Moꝛtua Helena poſt temp⁹
conſtantinopolis Mauricio impatoꝛi rebellauit
qui inter cetera mediolanenſes in auxilium recipi
ens ipam deuaſtauit. ⁊ trium regum coꝛpa medi/
olanenſibus illud petentibus pro ſtipendio cōdo
nauit. ⁊ ſic mediolanum peruenerunt. Succeſſu
vero tp̄is mediolanēſes Friderico impatoꝛi ſe op
poſuerunt. cum inter cetera in ſui p̄ſidium Rey/
noldū archiep̄m colonienſem vocauit. ⁊ expugnata
ciuitate ſibi in recōpenſam ſui lōgi itineris maxi/
miq3 laboꝛis eadē tria coꝛpa aſſignauit. Qui gra/
tant̄ ipa recipiens vſq3 ad coloniā ꝑduxit. vbi i ſū/
mo honoꝛe hodie requieſcunt fideliter ſibi famu/
lantibus apud deum rogantes. Exemplū

refertur de ſctō edmundo rege anglie. ꝙ cum p̄ri
in regno ſucceſſit. ⁊ in die epiphanie in regem co/
ronatus fuiſſet votum vouit quouſq3 viueret ſe in
dicto die oblatōꝝ ſuā. multiplicare. Obtulit ḡ de/
uotus rex anno p̄mo tres marcas auri. ſcd̄o anno
ſex. tercio nouē. ⁊ ſic ꝑuenit multiplicādo vſq3 ad
annū viceſimūq̄rtū. in q̄ ſeptuagintaduas marcas
offerre debebat. Cōtigit aūt eodē āno ꝙ noꝛmāni
⁊ daci ceteriq3 regnū ſuū inuaſerūt. ⁊ illud incēdijs
⁊ rapinis crudeliter vaſtauerunt illic diu ꝑmanē/
tes. Cū ḡ rex in tali diſpēdio om̄e auꝝ ꝯſumpſiſſet.
⁊ feſtiuitas inſtaret. dixit ꝓcuratoꝛi vt ſeptuagin/
taduas marcas auri ꝓcuraret. q̄ rn̄dit ſe nō pl⁹ in
omni theſauro ſuo habere niſi. xxx. marcas. Rex
anxius neminē ſcire voluit. ſ ſpem ſuam in deū
⁊ auxiliū triū regū poſuit. ⁊ in nocte vigilie epipha
nie in palacio ſtetit. ⁊ turbatus celū inſpexit. et vi/
dit ibi p̄fulgidā ſtellam nō remote a capella ſui ca
ſtri. quam cū p̄ pulcritudine rex intueret̄. ⁊ ſibi in
mentē ſtella triū regū veniſſet. ecce ſubito celū ꝑ
lucidū ſe aperuit. ⁊ tanq3 foret telū cū ingenti fra/
goꝛe de ſtella ꝑ tectū capelle cecidit inf̄ alatare ſu
pꝛa petram. Quo viſo rex ſtatim capellā ingredit̄
⁊ telū aureis lr̄is ſcrptum inuenit in h̄ v̄ba. Tolle
fode. poſſide hic ⁊ ineternū. Cū aūt rex ſenſū v̄bo
rum nō intelligeret. tūc vir ſcr̄us ſibi expoſuit. tol
le lapidē. fode terrā. poſſide hic theſauros tp̄ales.
⁊ ineternū ſpūales. Quod ⁊ fecit. ⁊ innūerabiles
theſauꝝ inuenit. quē collegit ⁊ de hoſtib⁹ triūpha/
uit. Cū honoꝛe igi̇ diuitijs hic tp̄alr̄ ⁊ in celis eter/
naliter vifus eſt.

Sermo xxxviij. Ad idem.

Ecce magi ab oꝛiēte ve

nerunt hyeroſolymam dicētes. vbi ē q̄ na
tus ē rex iudeoꝝ. ſcribit Math. ij. In
ter oēs infirmitates coꝛpales p̄cipua ē cecitas oclo
rū. Ergo ſi ceci oia bona haberēt tn̄ in ꝯpatōne ad
vidētes nihil ſe putāt hr̄e. Idcirco cōe ē ꝓuerbiū.
Cec⁹ hō paup hō. oib⁹ paupioꝛ. Propt̄ea Thobi/
as audiēs angelū ſibi dicere. gaudiū tibi ſit. rn̄dit
thobias. q̄le mihi gaudiū cū i tenebꝛis ſedeo et lu
mē celi n̄ video. Thob. v. Et ſic ipe cec⁹ Lu. xviij.
cui dixit ihs. Quid vis vt faciā tibi. Rn̄dit. Dn̄e vt
videā lumē. nō petiuit auꝝ aut dn̄m ſ lumē. Si ḡ
cec⁹ ſciret aliquē medicū ꝑ cētū milliaria q̄ eum ſa
nare poſſet illuc ꝓperaret. Spūalr̄. ſic illi
tres magi fuerūt ceci i fide qꝛ gētiles. Iſa. ix. Po/
pul⁹ gētiū q̄ ambulabat i tenebꝛis. Audierūt igit̄
in iudea eē natū q̄ poſſet apire oclos cecoꝝ. iuxͣ il/
lud Iſa. xlij. Dedi te in lucē gētiū vt apires oclos
cecoꝝ. Et intellexerūt hunc adeſſe ꝑ apparitionē
ſtelle. iō reliq̄rūt ꝓpꝛia. ⁊ feſtināter in iudeā appꝛo
pinq̄uerūt. ⁊ hyeroſoſymā venerūt inq̄rētes. vbi eſt
q̄ nat⁹ ē rex iudeoꝝ. In ſūma euāgelij cōmēdan
tur iſti tri magi a ſeptē i q̄b⁹ veri xp̄iāi eos imita/
ri dn̄t. Prio a ſapiē magnitudie. qꝛ xp̄ū na
tū in ſidere cognouerūt. quē iudei a lege ⁊ ꝓphet̄
edocti cognoſcere contempſerunt. Vnde Iſa. j.
Cognouit bos poſſeſſoꝛem ſuum. ⁊ aſinus p̄ſepe
domini ſui. iſrael aūt me non cognouit. ⁊ popul⁹
meus non intellexit. Spiritualiter. ⁊ ſic nos co/

gnoſcere debemus xp̄m per fidem q̄ eſt ṽa ſapien
tia. ſine qua omnis homo reputatur fatuus. vnde
Sap. xiij. Vani ſunt omnes homines in quibus
non eſt ſcientia dei. Hyeronymus. Abſq3 noticia
creatoris ſui oīs homo pecus eſt. q̄ noticia eſt per
fidem. Iſa. vij. Niſi credideritis nō intelligetis. ſ.
dn̄m deū vēm. Iō Aug. non ē maior ſapīa nec vti
lior ſcia q̄3 fides catholica. De tali ſcia ſcribitur in
can̄. xxvj. q. ij. Qui ſine. Qui ſine vera ſapīa putat
ſe eē prudentē fatu9 ē. i. ſine fide. Iō Sap. vij. Ne-
minē diligit de9 niſi q̄ cum ſapīa inhabitat. ſ. fidei
Et noſcit̄ in iſto. q2 infideles finalit̄ pereūt. Mar.
vl. Qui crediderit ꝛ baptiſatus fuerit ſaluus erit.
q̄ ṽo nō crediderit condēnabit̄. Iō neceſſarium ē
ad ſalutē noſcē deū ꝑ fidē. ꝓpter qō̄ ſcribit̄ Hiere.
ix. c. Nō gloriet̄ ſapiēs in ſapīa ſua. ꝛ nō gloriet̄ for
tis in fortitudine ſua. ꝛ nō gloriet̄ diues in diuitijs
ſuis. ſ3 in hoc gloriet̄ q̄ gloriatur. ſcire ꝛ noſſe me.
ſc3 ꝑ fidem. Hebr. xj. Impoſſibile ē ſine fide placē
deo. ¶ Scd̄o ꝯmēdant̄ ab inq̄ſitōis feruore. q2 vi
ſo ſigno celeſti nec morā contraxerunt. nec tepide
iter aggreſſi ſunt. imo feſtine ſurgentes ſpacio tre-
decim diez a finibus perſaz ꝛ chaldeoz in iudea3
approximauerunt. Hyeronym9 dicit eos vectos
dromedarijs q̄ ſunt aīalia minora camelis. ſ3 velo-
ciora. Aug. dicit miraculoſe factū. vt iter vni9 anni
in tredecim diebus ꝑficerēt. Spūalr̄. Sic nos per
ſtudiū bonoz opez feſtinanter debem9 ire ad xp̄3
Dn̄ Eccli. v. Ne tardes ꝯuerti ad dn̄m deum tuū.
ne differas de die in diē. ſicut coru9 q̄ ſemꝑ clamat
cras cras. ſ3 q̄ non ē hodie cras minus aptus erit.
In huius figurā dn̄s nō ꝑmiſit q̄ndā ſepelire pa-
trē ſuū. ſ3 iuſſit vt ſtatim ſequeret̄ eum Math. viij.
Multi tn̄ contra naturā oīm aīaliū ꝓpoſitu3 boni
opis portant in vtero mētis duob9 vel trib9 annis
ꝯ q̄s dn̄s ait Lu. xxj. De pregnātib9 ꝛ nutriētibus
in illis dieb9. Tales ꝓponūt bonū ſ3 nunq̄3 vl̄ raro
in effectū ꝑducūt. Iſa. xxxvij. Venerunt filij vſq3
ad partū ꝛ nō eſt virtus pariēdi. Hec eſt volūtas
ocioſa nō remuneratōne digna. lxxxvj. diſt. n̄ ſatis
Nō ſatis ē bn̄ velle niſi aſſit bn̄facē. Iō Eccl̄es. ix.
Q̄cunq3 ꝑt manus tua opari inſtant̄ fac. Idcir-
co feſtina. nō tarda ad q̄rendū ih̄m. Iſa. lv. Que-
rite dn̄m dum inueniri poteſt. inuocate eū dum ꝓ
pe eſt. Ioh. xij. Ambulate in luce dū lucē habetis
H ¶ Pro q̄ ſciendū q̄ q̄nq3 ſunt ſtelle ſeu lumina
ria q̄ ducūt pctōres ad ih̄m. Prima ſtella eſt xp̄us
Apocal̄. vl. Ego ſū ſtella ſplēdida ꝛ matutia. Cui9
luminoſitas ducit ad diuinitatē. vn̄ ait Ioh. xiiij.
Ego ſum via ṽitas ꝛ vita. Eſt em̄ via inequabibil̄
vita interminabilis. veritas infallibilis. iō Ioh. viij.
Ego ſum lux mundi. q̄ ſeq̄tur me nō ambulat i te
nebris ſ3 hēbit lumē vite. Scd̄a ſtella ē beata ṽgo
maria. Nūe. xxiiij. Orīet̄ ſtella ex iacob. Vnde et
maria ſtella maris dī. q2 ſicut ſtella maris dūc na
uigantes ad portum. ſic ip̄a ſe deuote inuocantes
ad xp̄m. vn̄ Bern̄. Si es in ꝑiculis. ſi in rerum du
bijs. mariā cogita. mariā inuoca. ip̄am ſeq̄ns non
errabis ſed ſecure peruenies. Tercia ſtella eſt exē-
plum ſanctoz. vt Eccl. xliij. Species celi glīa ſtel-
laz. i. ſctōz. Nam ideo ꝓponit̄ nobis vita ſctōrum
vt imitemur veſtigia eoz. Chryſ. ſuꝑ Math. xxiiij
Que iuſticia eſt ſctōs colere ꝛ ſctitatē ſpernere. ſi-
ne cauſa iuſtos honorat q̄ iuſticiā ſpernit. Quar-
ta ſtella eſt ſacra ſcriptura. ꝓuerbi. vj. Mandatu3
lucerna eſt ꝛ lex lux. ꝛ via vite increpatio diſciplie
Iō ꝑdicatores ṽbum dei ꝓponētes ꝛ doctores ſa-
cram ſcripturam docentes dicunt̄ lucere vt ſtelle
Dan̄. xij. Qui ad iuſticiā erudiunt multos fulge-
bunt q̄ſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. Quinta ſtella
ē diu a gratia. que interius illūinat. ꝛ ꝓprie deſiḡt
ꝑ ſtellā q̄ magos vocauit ꝑceſſit ꝛ duxit ad xp̄m.
Et ſic gr̄a dei eſt adductrix ad deum Ioh. vj. Ne
mo poteſt venire ad me niſi pater me9 traxerit eū
ſc3 per grām. Rich. in li. de contemplatōne. pte. v.
Gratia eſt diuinus nuncius ꝑ quē voluntatē di-
uinam cognoſcimus. Et ſm̄ Aug. Gratia ē lumē
sic faciēs hoīe3 pctm̄ ſuū ꝯgſcē. ꝛ deū ſuꝑ oīa dili-
gere. ꝛ illi firmit̄ adherē. iō merito ſignificat̄ ꝑ ſtel
lā. nā ſic magi ſi ꝑ ſtellā nō fuiſſent admōiti: mort
ꝛ ducti ad xp̄m nō ꝑueniſſent. Et ſic ſm̄ Gre. xvij
moral̄. Si lumē ꝑueniētis grē nos n̄ irradiaret ꝑ-
fecto mens nr̄a in pctōz tenebris obſcura rema-
neret. P ¶ Et ſicut ſtella iſta occl̄tauit ſe tripli-
ci de cauſa. ſic ꝛ dei gr̄a. Primo ꝓpt̄ herodis ꝛ iu-
deoz maliciā. ſic ſepe deus ſubtrahit viris ſanctis
grām ꝛ ſpūalem conſolationē ꝓpt̄ maliciā eoz cū
q̄bus habitant. In figura filij iſrael nō potuerunt
hr̄e manna q̄3diu fuerunt in egypto cū malis. Iō
ſalomon ꝓuerb. j. Fili ſi te lactauerint pctōres ne
acq̄eſcas eis. ꝛ ne ambules cum eis ꝓhibe pedem
tuū a ſemitis eoz. Bern̄. Bonus in cōſilio. bon9 in
contubernio. bonus in obſeq̄o. Sepe em̄ euenit q̄
deus aliquando bonos punit ꝓpter malos cum q̄
bus habitant. vt Ezechielem ꝓphetam Ezech. iiij
Fili hominis ꝛ tu dormies ſuper latus tuum ſiniſ
ſtrum. ꝛ pones iniquitates domus iſrael ſuper eo
Secundo occultata eſt ſtella vt maiorem adhibe
rent querendi diligentiam. ſ. ex interrogatōe ꝛ au
ctoritate ſcripture. Et ſic deus aliquando ſubtra-
hit lumen gratie propter tepiditatem vt forti9 ope
tur per eam. ſ. quando ſibi reſtituetur. ij. Chor. vj.
Hortamur vos ne in vanum gratiam dei recipia
tis. nam talis eſt inutilis ſeruus Lu. xix. qui talen
tum domini abſcondit ꝛ non negociabatur. ꝓpter
quod fuit ſibi ablatum ꝛ alteri datum. Ideo Apo
cal̄. iij. Tene quod habes ne alter accipiet coronā.
Et apoſtolus. j. ad Thimoth. iiij. noli negligere ḡ
tiam que in te eſt que data eſt tibi. quia ſcribitur
Hyere. xlviij. Maledictus qui facit opus domi-
ni negligenter. Richardus. Quantum negligis
tantum decreſcis ꝛ retrorſum vadis. Tercio occul
tauit ſe vt de nouo letificarentur. quia res chara ꝑ
dita ꝛ viceuerſa inuenta generat nouam ꝛ maio-
rem leticiam. ſic magi videntes ſtellam gauiſi ſūt
gaudio magno ꝛ ſequebantur eam. Et ſic de9 ali-
quando ſubtrahit gratiam vt cum gaudio eā vice
uerſa recipiamus ꝛ circūſpectionem maiorem ha
beamus ne perdamus eam. quia ſine ea nihil bo-
ni operari valem9. Ioh. xv. ſine me nihil poteſtis
facere. Richard. li. iij. de contemplatōne. ca. vl̄tīo.
Sine gratia nō ſufficimus ad cognitionem verita
tis. nec ad operationem virtutis. Auguſtinus
dicit de correctione et gratia. Gratie dei eſt quic-

quid boni agimus. ¶ Chryſ. dicit. Hec ſtel-
la a magis viſa in ſe ſignū pueri gerētis in dexte
ro humero crucē habuit. p qḋ deſignat ſpūalit ꝙ
volens in ſe ꝯſuare ſtellā ſeu lumē grē debet fieri
p meditatōꝫ paſſiōis dñice. Bern. Si vis hō de v̄
tute in v̄tutē ꝓgredi. de grā in grām promoueri
paſſionis xpi recordare. paſſio em̄ xpi oīm virtutū
ꝯſeruatio eſt. ¶ Tercio cōmendant a prudēti inter
rogatōe q̄ regē ꝛ totā hyerlymā cōturbauerunt di
centes. Ubi ē q̄ natus eſt rex iudeoꝝ. q̄ſi dicerent
Querimus regē recent natū. nō herodē iam diu i
ſolio collocatū. Sic ſpūalr nos q̄tidie debemꝰ int
rogare ꝛ diſcutere conſciam nrām q̄rentes vbi ſit
q̄ natus ē rex iudeorū. ij. Chor. vlt. Uosmetipos
tēptate ſi eſtis in fide xpi. voſipos ꝓbate an nō co
gnoſcitis voſipos. q2 ihs xps in vob ē. ¶ No
ta q̄tuor ſunt ſigna p q̄ ſcire poſſumꝰ vtꝝ in nob ſit
xps. Primū ē ſi amaritudinem de pctis hēmꝰ. q2
puer inenit cū maria mr̄e ſua. Maria nāq3 mare
amaꝝ interpretat. ꝛ ſignificat amarā cōtritōꝫ de pec
catis. Tren. ij. Uelut mare ꝯtritio tua. Prouerb.
xiiij. Cor qḋ nouit contritōem anie ſue in gaudio
eiꝰ nō miſcebit extraneꝰ. i. a pnia alienꝰ. Nam con
tritio vera ē ſignū p̄ſcie eiꝰ. Hyero. Tunc ſalꝰ pec-
catoris incipit cū de pctis v̄aciter ingemiſcit. Se-
cundū ē ſi paup̄tatē diligimꝰ. q2 xps inuolutus ē
pānis. Uñ Bern. Paup natus eſt. paup vixit. et
paup obijt. Idcirco dilige paup̄tatē nō ſolū i teip-
ſo ſ3 etiā in alijs. Eccli. iiij. Congregatōi pauperuꝫ
affabilē te facito. ꝛ declina paupi ſine triſticia aurē
tuā. Thob. iiij. Nō auertas faciē tuā ab vllo pau-
pere. ꝛ ſic fiet ꝙ nō auertat a te facies dñi. Terciū
ē ſi delicata ꝓpt deū ꝯtēnimus. q2 xps in p̄ſepe re
clinat vt cibus iumētoꝝ. Job. xxviij. Non inuenit
in terra ſuauit viuentiū. Dic igit cū Daniele. ix. c.
Panē deſiderabilē nō maducaui. Quartum eſt ſi
ocioſa v̄ba vitamus. q2 inuenerunt infantē. Am-
bro. Dagit infans int arta poſitus p̄ſepia. Infans
nobis in exemplū cuſtoditionis ſmonū. ꝓuerbi.
xiij. Qui cuſtodit os ſuū cuſtodit animā ſuam. i.
xpm qui ē vita anime. Bern. Facile ē v̄bum ſ3 q̄
uit vulnerat. volat v̄bum irremeabile. nec aduertit
inſipiēs q̄d emittat. Sz audiēs herodes. i. dyabo-
lus conturbatus ē. Bern. Om̄e qḋ diligitur a deo
impugnatur a dyabolo. Et ſic cū grā in nobis na-
ſcitur dyabolus ipugnare nitit. Figurat. ij. Regū
v. Audierunt philiſtijm ꝙ vnctus ē dauid in regē
aſcēderunt vniuerſi vt q̄rerent dauid ad pdenduꝫ
eum. nā ſicut Herodes voluit ſibi renūciari pueꝝ
ſic diabolꝰ vult grām nō celatā hīc ſ3 publicataꝫ vt
occidat eā. Sz ꝯ̄ ſcribit Mathei. vj. neſciat ſiniſtra
tua q̄d faciat dextera tua. Gregor. dep̄dari deſide
rat q̄ theſauꝝ publice in via portat. ido Thob. xij.
Sacrm̄ regis abſcondē bonū ē. ¶ Quarto cōmē
dant a calliditatis app̄hēſione. cū dicit. Ite ꝛ inter
rogate diligent de puero hoc ꝛ renunciate mihi.
Qui herodis aſtutiā cognoſcētes ad eū redire ſic
ipe poſtulauerat renuerūt. ꝓuerb. j. Fruſtra iacit
rhete añ ocl'os pennatoꝝ ꝛc. Sic ꝛ nos debemus
aſtutiam diaboli p̄cauere nō redeūdo p recidiuati
onem exquo incepimus q̄rere xpm p bonā opati-
onem. Gen. xix. Salua aiam tuā ꝛ noli reſpicere
poſt tergū. q2 ſcribit Lu. ix. nemo mittens manuꝫ
ſuā ad aratꝝ ꝛ reſpiciēs retro aptꝰ ē regno dī. Sz
heu dyabolus cū aliq̄bus ludit ſicut cū mure mu
rilegus. q̄ ad tp̄s murē dimittit. ꝛ fugientē murē
capit ꝛ interficit. Silr ꝛ dyabolus dimittit quoſdaꝫ
ad tp̄s a ſe recedē. verūtn̄ dicit cū pharaone Exo.
viij. non lōge abeatis. Uñ poſtmodū vehemētiꝰ
eos inuadit ꝛ in pctō occidit. Hinc ē ꝙ regi iſrael
ait ꝓpha. iij. Reg. xx. Uade ꝛ cōfortare. ꝛ ſcito ꝛ vi
de q̄d facias. ſeq̄nti em̄ anno rex ſyrie aſcēdet con-
tra te ſ3 a multis illuditur ei. Sic etiā contingit de
murilego q̄ aliq̄n capit murē ꝛ vult ſecum ludere ſi
cut cū mure. ſ3 illa euolat. nec ſe de cetero arripi ſi
nit. Hoc mō faciēs illudit dyabolo ad eū non re-
deundo. Prouerb. vj. Erue te q̄ſi damula de ma-
nu. ꝛ q̄ſi auis de inſidijs aucupis. ¶ Quinto com
mēdātur a ſpūali congratulatōne. q2 audito pro-
phetie oraculo ꝛ viſo ſtelle ſigno. ꝛ inuēto rege pu
ero gauiſi ſunt gaudio magno. ¶ Sic ꝛ nos
gaudere debemus de ſpūalibus bonis. Pmo de i
fuſiōe grē q̄ liberamur a ptāte dyaboli ꝛ efficimur
filij dei. ad Coll'. j. Eripuit nos de ptāte tenebrarū
ꝛ trāſtulit in regnū filij dilectōis ſue. Scdo de pu-
ritate conſcie. ad Hebr. ix. Emūdauit cōſciētiā no
ſtram ab opibus mortuis ꝛc. Senen. nō naſcit ve
ra leticia niſi de pura cōſcia. q2 ſcribit. j. Johis. iij.
Si cor nr̄m nō rep̄hēderit nos fiduciā hēamꝰ q̄c-
q̄d petierimus ꝛc. Prouerbi. xv. Secura mens q̄
ſi iuge cōuiuiū. Tercio de ꝓmiſſione glīe. vñ Lu.
x. Gaudete q̄m noīa vr̄a ſcpta ſūt in celis. vbi erit
eternū gaudiū Joh. xvj. Gaudium vr̄m nemo tol
let a vobis. Primū gaudiū eſt magnū. ſcdm maiꝰ
terciū maxim. ¶ Sexto cōmdāt a deuota adora-
tiōe. cū ſubdit. intrātes domū. i. diuerſoriū in q̄ na
tꝰ ē xps inuenerūt pueꝝ cū maria mr̄e eiꝰ. Bern.
Hec fuit familia. hec vniuerſa militia. thronꝰ p̄ſe-
piū. diuerſoriū fuit regale palacium. Et ꝓcidētes
adorauerūt eū. Bern. Nō ſordet illis ſtabulū. non
pānis offendunt. nō ſcādalizant lactētis infantia.
ꝓcidunt ꝛ venerātur v̄ginē. adorant dñm. Nam
q̄ eos foris p ſtellā ammonuit. ꝛ ipe in occulto eoſ
edocuit ꝙ ita ꝓ ſalute nr̄a venit. ¶ Spūaliter
ſic nos debemus introire domuꝫ conſcie nr̄e. iux
illud Eccli. xxxij. Precurre prior in domum tuā.
ſcꝫ conſciam. ꝛ illic aduocare. i. ſcrutiniū cōſciētie
ꝛ illic lude. i. diuina bñficia reuoluēdo deuote. ſic
ludebat dauid totꝭ viribus ſaltās añ dñm. ij. Reg.
vj. Qui ſaltat nūc ſumma petit. nūc ad ima redit
ſic q̄ contēplat diuina bñficia mira cum iocūdita-
te aſcendit. vt ihs ei dulceſcat. ꝛ mole grauitatꝭ de
ſcēdit vt ipe ſibi vileſcat. deinde debemus ꝓcidere
p cōſideratione conditōnis infirme. ſicut abraam
qui dicebat Gen. xviij. Quid loquar ad dñm cuꝫ
ſim cinis ꝛ puluis. Puluis ē homo. quia flatu tēptati
onis de loco ſuo excutitur. ꝛ quodcūq3 deijcit de-
iectus ꝓpria virtute nō leuatur. Cinis ē. quia ex ſe
nullum germē boni opis ꝓducit. ij. Chor. iij. Nō
ſumus ſufficiētes cogitare aliquid a nobis tanq̄3
ex nobis. Sic igit debemus adorare deū i domo
cōſcie. Mat. vj. Tu cū oraueris intra cubiculū tu
um. ꝛ clauſo oſtio ora patrem tuum in abſcōdito.
Chryſ. Cū oras nemo ſit in cōſcia tua niſi quem

adoꝛas ⁊ recogita tibi ſuā maieſtatē ⁊ tuā vilitatē
Judith. viij. Humiliemus illi aīas nr̄as. ⁊ in ſpū
hūiliato ⁊ cōtrito ſuiemus illi. Eccl. xxxv. Oratio
humiliantis ſe nubes penetrat. qꝛ dicit Augu. Ora
tio hūilis ſi fuerit vacua nō redibit. Sic adoraue
rūt eū tres reges. Chꝛiſ. Paruulū non adoraſſent
niſi aliqd̄ diuinū in eo vidiſſent. ¶ Septio cōmen
datur a munerū oblatōe cū ſubdit. Apertis theſauris
ſuis obtulerunt munera. aurū thus ⁊ mirrā. Gre.
Aurū vt regi magno. thus deo vero. mirrhā paſſibi
li ⁊ moꝛtali hoi. ſicut ꝓphetatū fuit Iſa. lx. Omnes
de ſaba venient aurū ⁊ thus deferētes. Et dicit omnes.
qꝛ ꝑ iſtos tres reges ſignificatur totū genus hūanū
de tribus filijs noe ꝓpagatū. Et dicit. aurū ⁊ thus
deferētes. Et ꝓpha Iſaias nō noiat mirrhā quia
moꝛtalitas eius ſatis fuit manifeſta. Sꝫ diuinitas q̄
ꝑ thus deſignatur ⁊ regalis dignitas q̄ ꝑ aurū ſigni
ficatur illa erāt latentia. Vn̄ exprimit ea ꝓpha vt cō
fundantur iudei q̄ xp̄m purū hoiem ſuſpicantur. Chꝛiſ.
Diuina grā oꝛdinauit hec vniuerſa. Spūalit. ⁊ ſic
nos debemus offerre munera regi nato. Remigius
dicit. Nō ſingula ſinguli obtulerunt. ſꝫ quilibet eoꝝ ſꝫ
tria obtulit. aurū ad tributū. thus ad ſacrificiū. mir
rham ad ſepulturā. Et ſic nos hodie. qꝛ indeuotus
eſt vacuus. Adora ergo deuote. Exodi. xxiij. Nō appa
rebis in ꝯſpectu dn̄i vacuus. ſic ⁊ nos. ¶ No
ta triplex ē theſaurus. ſ. coꝛdis. oꝛis ⁊ opis. De quo
libet theſauro debemus ei offerre mūera. Pꝛimus
eſt theſaurus coꝛdis. vn̄ Lu. vi. Bonus homo de the
ſauro coꝛdis ſui ꝓfert bonū. Et ſic nos de theſau
ro coꝛdis debemus offerre munus. ſ. aurū dilectionis.
Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitū. i. feruidā
dilectionē. Et bene ꝑ aurū diuina dilectio itelligitur.
Pꝛio ꝓpter p̄cioſitatē. qꝛ excedit oia alia metalla.
nā qꝛ alia decoꝛantur ꝑ aurū ⁊ non ecōuerſo. ⁊ ſic cha
ritas ſeu dilectō excellit oēs alias vtutes. j. Choꝝ.
xiij. Maioꝛ hoꝝ charitas. ſ. fide ⁊ ſpe. Iſid. d ſum.
bo. Charitas oim̄ vtutū obtinet p̄ncipatū ⁊ decoꝛat
oēs alias vtutes. qꝛ alie ſine ea ſūt defoꝛmes. Au
guſti. Charitas eſt vtus q̄ valet ad oia ſine q̄ nihil
valēt oia. Hoc munus deſidera p̄ oibus. Deut. x.
Audi iſrl̄ qd dn̄s petit a te. vt ambules in vijs eius
⁊ diligas eū ex toto coꝛde tuo. Idcirco offer domi
no teipm̄ ⁊ omnem ſubſtantiā tuam. nō acceptat
ſine auro charitatis. Hilarius. Fruſtra erit omnis
boni opatio niſi aſſit dei dilectio. ad Col. iij. Sup
oia habete charitatē. Jō dicit Hugo de arra anime
Nihil poſſumus dō de bn̄ficijs rependē niſi reama
re. Scdō ꝑ aurū diuina dilectio itelligitur ꝓpter rari
tatē. qꝛ aurū ē raꝝ. iō p̄cioſum. qꝛ oē aurū p̄cioſum.
Hiero. Oē qd magis raꝝ eſt magis appetitur. pule
giū apud indos p̄cioſius ē q̄ aurū qꝛ raꝝ. ⁊ ſic cha
ritas ē rara. qꝛ pauci ſunt qui deū veraciter diligūt
Quod cōqueritur apoſtolus Phil. ij. Omnes que
ſua ſunt querunt non que ſunt ihū xp̄i. Nam plus
ſuperbi diligunt honoꝛes. Math. xxiij. Amāt pꝛi
mos recubitus i cenis. ſalutationes in foꝛo. Luxu
rioſi vero plus diligunt delectationes coꝛpoꝛis.
De qbus Oſee. iij. Diligit dn̄s iſrl̄. ⁊ ipi diligūt vi
naciavuaꝝ. die bulſe des ꝛveyns. ſ. ad modū poꝛco
rū. Plus diligūt diuitias auari. Iſa. j. Oēs diligūt
mūera. ſequūtur retributiones. Jō ſic multus eſt
numerus ſpinarū paucus liliorū. ⁊ multus eſt nu
merus groſſoꝝ lapidū paucus p̄cioſoꝝ. ⁊ multus
eſt numerus ferri ⁊ plūbi paucus auri. ⁊ ſic pauci ſūt
vere deū diligētes. multi diligūt vbo ⁊ nō facto.
Ps. lxxvij. Dilexerūt eū i oꝛe ſuo. ſꝫ lingua ſua mē
titi ſunt. coꝛ ipſoꝝ nō erat rectū cū eo. nec fideles
hiti ſūt in teſtamēto eius. vt ſūt oēs p̄ſati. d qbus Gre.
in omel. Qui adhuc ꝑ illicita deſideria defluūt ꝑ
fecto deū nō amāt. Et ſic dilectō cōpatur auro ꝓpter
raritatē. Tertio dilectō cōpatur auro ꝓpter durabilita
tē. qꝛ verū aurū i igne nō coꝛrūpitur. Et ſic vera chari
tas i igne tribulatiōis ⁊ paſſiōis ꝓpter deū durat et
nō perit Cāti. viij. Foꝛtis eſt vt moꝛs dilectio. apl's
Ro. viij. Scio ⁊ certus ſū qꝛ neqꝫ moꝛs neqꝫ vita ne
qꝫ tribulatio nec āguſtia nec iſtātia me poſſit ſepa
re a charitate dei. j. ad Choꝝ. xiij. Charitas nūq̄ ex
cidet. peribit ſpes. fides. Fides qꝛ ſuccedet aperta vi
ſio. ſpes peribit qꝛ ſuccedet preſentialis poſſeſſio.
Charitas aūt nō peribit. qꝛ nihil eſt qd ſibi ſucce
det. ſꝫ hic incipitur ⁊ in futuro ꝑficietur. Nā de ignicu
lo parui amoꝛis ꝑueniemus ad caminū foꝛtal' di
lectionis. Iſa. xxxj. Dicit dn̄s cuius ignis in ſyō et
caminus in hierl'm. Quarto dilectio dr̄ aurū ꝓpter
dulcoꝛoſitatē. qꝛ in fundo ciphi poſitū facit potū
dulcē. Et ſic charitas indulcoꝛat mentē etiā i du
ris opibus. Gre. in moꝛal. Mens q̄ foꝛtiter deuꝫ
diligit dulcia eſtimat q̄ amara ſunt. Et ſic tybur
tio ardētes carbones apparuerūt q̄ſi roſei floꝛes.
⁊ Laurētio in craticula carbones ardētes refrige
riū. Et Actuū. v. Ibāt apl'i gaudētes a ꝯſpectu cō
cilij qm̄ digni habiti ſunt ꝓ noie ieſu ꝯtumeliā pa
ti. Et hoc cauſauit charitas. vn̄ Oꝛige. ſup epl'am
ad Ro. j. Dū in dei amoꝛe ſubſiſtimus ſignū do
loꝛis nō recipimus. ¶ Scdūs eſt theſaurus oꝛis.
de quo Prouer. xxj. Theſaurus deſiderabilis in
oꝛe ſapiētis. Hūc theſaurū debemus aperire ⁊ of
ferre dn̄o thus deuote oꝛonis ps. cxl. Dirigatur oꝛo
mea ſicut incēſuꝫ in cōſpectu tuo. Nā ſicut thus
poſitū ſup carbones ignitos ꝓcedit in altū ⁊ red
dit dulcē odoꝛē. ſic oꝛo debet ꝓcedere de coꝛde ig
nito ꝑ amoꝛē. Eccl. l. Quaſi thus ardēs in igne. ſ.
amoꝛis. Nā talis oꝛo diabolū incēdit et expellit.
Vn̄ Thob. vj. Coꝛdis eius particulā ſi ſup carbo
nes ponas. fumus eius extricat oē genus demo
nioꝝ. ſiue a viro. i. a ratione. ſiue a muliere. i. a ſen
ſualitate. Et talē oꝛationē petiuit ꝓpheta ps. cxix.
dicēs. Quid detur tibi aut qd apponatur tibi ad lin
guam doloſaꝫ. i. ꝯtra ſuggeſtionē diaboli. Rūdet
Sagitte potētis acute cū carbonibus deſolatoꝛijs.
id ē charitate ignitis ps. xxxviij. In meditatione
mea exardeſcet ignis. ſ. charitatis Ber. Cū mens
igne charitatis accēditur talis oꝛo ad deū aſcēdit et
exauditur. ¶ Tertius eſt theſaurus opis Mat. xiij.
Simile eſt regnum celoꝝ theſauro abſcōdito in
agro. Gre. Theſaurus abſcōditur vt obſeruetur. ⁊ ſic
theſaurus boni opis abſcōdi dꝫ ab hūanis laudi
bus. Depdari deſiderat q̄ theſauros publice i via
poꝛtat. Hūc theſaurū opis debemus apire ⁊ offerre
deo myrrhā moꝛtificatiōis carnis Col. iij. Moꝛti
ficate mēbꝛa vr̄a q̄ ſunt ſup terrā. foꝛnicationem.
immūdiciā. libidinē. ꝯcupiſcentiaꝫ malā. Augu.
Tota vita nr̄a eſt vt affectus petōꝝ carnis ⁊ mun

di mortificare debem⁹. X ¶Et mortificatio car-
nis bñ ſignificat̃ ꝑ myrrhã. Nã myrrha hꝫ tripli-
cẽ ỽtutẽ.ſ.expulſiuã.ꝯfortatiuã.⁊ cõſuatiuã. Pri-
mo hꝫ ỽtutẽ expulſiuã. odoꝛ eñ myrrhe expellit
ỽmes ⁊ ſerpentes.⁊ ſic mortificatio carnis ⁊ caſti
gatio expellit oẽs tẽptatões diabolicas. Prouer.
xxij. Stulticia colligata eſt in corde pueri.i.pueri
liter viuẽtis.⁊ ỽga diſcipline fugabit eã. Eccli. xj.
Malicia vnius hoꝛe obliuionẽ facit luxurie ma-
gne. Sicut eñ dĩ Thob. vj.ca. Piſcis.i.diabolus
in aquis deliciarũ nutrit̃.in ſicco abſtinẽtie palpi
tat ⁊ morit̃. Scðo hꝫ ỽtutẽ ꝯfortatiuã.cõfortat eñ
mẽbra tenera ⁊ debilia.ſic mortificatio infirmũ et
debilẽ ꝯſtantẽ facit ⁊ fortẽ.ij. Choꝝ.xij. Cũ ei infir
mor tũc fortioꝛ ſũ ⁊ potẽs. Sci ei viri pñie armis
armati adeo fortes efficiũt̃ ꝙ oĩa diaboli munimẽ
ta frãgũt ⁊ deſtruũt.ij. ad Choꝝ.x. Arma milicie
nr̃e nõ ſunt carnalia.ſꝫ potẽtia dõ ad deſtructiões
munitionũ inimicoꝝ deſtruẽdo ꝯſilia praua Ter
tio hꝫ ỽtutẽ ꝯſeruatiuã.qꝛ cõſeruat a putrefactõe
Sic mortificatio carnis cõſeruat grãꝫ ⁊ ỽtutes.ij.
Choꝝ.xij. Virt⁹ in infirmitate ꝑficit̃. Hoc cogno
ſcẽs ap̃lus dicebat.j.Choꝝ.ix. Caſtigo corp⁹ meũ
⁊ in ſeruitutẽ redigo.ne forte cũ alijs ꝑdicauerim
ipe reprobus efficiar. Sicut ei ſal ꝓſeruat a putre-
dine.ſic mortificatio aĩaꝫ a corruptione pcĩi. Dic
igit̃ cũ ſpõſa Canti.v. Digiti mei pleni myrrha ꝓ
batiſſima.i.caſtigatione volũtaria. Et ſic ſcũs Be
nedictus abbas ſentiẽs putredinẽ carnalis tẽpta
tionis ꝓiecit ſe in ſpinas.⁊ fuit ꝯſeruatus. Bern.
Vulnus corpis ſanat vulnus mẽtis. Dicit enim
Hugo. Tũc myrrha eſt ꝓbatiſſima qñ carnis ſer-
uatur mortificatio diſcreta.

¶Sermo .xxxix. Ad idem

Ecce magi venerũt ab
oriẽte hieroſolymã dicẽtes. vbi eſt q̃ na-
tus eſt rex iudeoꝝ. vidim⁹ eñ ſtellã eius
in oriẽte ⁊ venim⁹ cũ muneribus adorare eum.
Mat.ij. ¶In ſumma ỽboꝝ duo innuũt̃. Primo
magoꝝ ſollicita inq̃ſitio.ibi. Ecce magi venerunt
ab oriẽte. Scðo inq̃ſitionis eoꝝ rõ.ibi.vidim⁹ eñ
ſtellã ei⁹. De pmo dicit. Ecce magi venerũt ab ori
ente. X ¶Vel ſic. In ſumma ỽboꝝ cõmẽdant̃
magi a tribus. Primo a diſtãtia lõginque regio-
nis.ibi. Ecce magi venerũt ab oriẽte. Scðo ab au
dacia vere ꝯfeſſionis .ibi. vbi eſt q̃ natus eſt rex iu-
deoꝝ. Tertio a reuerẽtia debite ſubiectiõis.ibi. Vi
dimus ſtellã eius ⁊ venimus cũ muneribus ado-
rare eũ. De pmo dicit. Ecce magi. Aug.dicit Iſti
magi fuerũt pmitie nr̃e fidei in hoc ꝙ pmo de po
pulo gentiũ crediderũt in xp̃m. Simus igit̃ eorũ
ſequaces eiſdẽ ꝯformes in his trib⁹ in q̃b⁹ cõmen
dant̃. Pmo a diſtãtia lõginque regionis ꝓficiſcũt̃
difficulter.cũ dicit ab oriẽte venerũt. Glo.a finib⁹
ꝑſarũ:medoꝝ et caldeoꝝ.vbi eſt ſaba fluuius.a q̃
regio illa denomiat̃.iuxta quã ⁊ arabia eſt vbi iſti
fuerũt reges. Et hoc ẽ qð dicit̃ in p̃s.lxxj. Reges
arabũ ⁊ ſaba dona adducẽt. X ¶Ecce eoꝝ dili-
gẽtia.nõ tardabat eos itineris lõginq̃tas.nec tp̃is
diuturnitas.nõ opis aſpitas.nobis in exemplũ ꝙ
nulla difficultas laboris debet nos retrahere ab
operatione boni operis. qꝛ ſcribit̃ Rom̃.viij. Nõ
ſunt ꝯdigne paſſiones hui⁹ tp̃is ad futurã gl̃iaꝫ.ſ.
ꝓmerendã.qꝛ laboꝛ eſt cum fine.gl̃ia ỽo ſine fine
Iõ Iſið. Nullus laboꝛ durus.nullũ tp̃s longũ q̃
gl̃ia eternitatis acquirit̃. Nã ſicut ſe habet pũct⁹
ad lineã.ſicut vnitas ad numerũ.⁊ ſicut centrum
ad circũferẽtiaꝫ ſic nr̃ oĩs laboꝛ reſpectu q̃ete eter
ne. Idcirco ſcribit̃ Eccli.vl. Modicũ laboraui et
inueni mihi requiẽ multã. Vñ Bern. Laboꝛ me-
us vix eſt vni⁹ hoꝛe.⁊ ſi amplius nõ ſentio.ſ.ꝑ ni-
mio amoꝛe mercedis. Chriſ. Si attẽderes requiẽ
celi nõ turbareris ꝑ laboꝛe mũdi.ſcribit̃ Sap.iij.
In paucis vexati in multis bñ diſponent̃. ¶Se-
cũdo cõmendant̃ ab audacia ỽe cõfeſſionis dicẽ-
tes.vbi eſt q̃ natus eſt rex iudeoꝝ. Cõfitent̃ auda-
cter eũ regẽ iudeoꝝ Ecce de iſto regali titulo quo
xp̃s dĩ rex iudeoꝝ. quem pilatus ſcripſit ꝓ cauſa
mortis in cruce. Iſte titulus xp̃o moriente deleri
nõ potuit.ſꝫ in natiuitate ⁊ in morte a gẽtibus ap
ꝓbatus fuit.ſ.a magis ⁊ pilato. Iſtũ titulũ nega-
uerunt iudei. Ioh.xix. Nõ habemus regẽ niſi ce
ſarem. Iſtũ titulũ publicare ꝓhibuerũt Ioh.xix.
Noli ſcribere rex iudeoꝝ.ſꝫ qꝛ ipe dixit.rex ſũ iu-
deorum. Huic titulo inſultauerũt. ſi rex iſrael es
deſcẽde de cruce. Matt.xxvij. Sic adimpletũ eſt
in eis qð dixit dñs ad Samu e lẽ .j. Reg.viij. Abi
cerũt me ne regẽ me habeãt. Iõ cum prius fuerit
ppl̃s eius ⁊ erãt oues paſcue eius nũc negãtes eũ
vagant̃ abſqꝫ dño. vt dicit Dañ.ix. Non erit ppl̃s
eius q̃ negaturus eſt eũ. Sed iſti reges audacter
ꝯfitent̃ eũ dicẽtes. vbi eſt q̃ natus eſt rex iudeorũ.
Corã rege terreno cõfitebant̃ eternũ.nobis in ex-
emplũ ꝙ a cõfeſſione ỽitatis non debet retrahere
nos tyrãnitas timoris.qꝛ ſcribit̃ Ro.x. Corde cre-
dit̃ ad iuſticiã.oꝛe aũt ꝯfeſſio fit ad ſalutẽ Chryſ.
Sciebãt bñ ꝙ in hierl̃m regnaret herodes.intelli
gebãt etiã iuſticiã legis ꝙ q̃cũqꝫ rege viuẽte alteꝝ
nũciaret q̃ſi inimicus puniret̃ in ſanguine Sꝫ ſic
ꝯſiderabãt regẽ futurũ ꝙ nõ timebãt ꝓſentẽ. Sic
dꝫ facere q̃libet fidelis ad ea maxime q̃ ſunt fidei.
Vñ Act.xviij. dixit dñs nocte ꝑ viſiones Paulo
Noli timere ſed loq̃re.ne timeas. Ad hoc aũt ani
mat nos xp̃s Mat.x. Oĩs q̃ ꝯfitebit̃ me corã hoi-
bus.ꝯfitebor ⁊ ego eũ corã pr̃e meo q̃ in celis eſt.
Et magi ꝯfeſſi ſunt dicẽtes intrepidi. vbi eſt q̃ na-
tus eſt eſt rex iudeoꝝ. C ¶Iſta q̃ſtio multiplici
ter põt intelligi ⁊ formari. Pmo põt q̃ri.vbi ẽ ge-
neraliter.põt rñderi illð qð dicit mgr̃.j. ſentẽtiaꝝ.
Eſt vbiqꝫ ꝑ eſſentiã potentiaꝫ ⁊ ꝑſentiã. Eſt vbiqꝫ
pmo ꝑ eſſentiã q̃tũ i nobis opa bona oĩa facit.de
q̃ Iſa.xxvj. Oĩa opa nr̃a opat⁹ es dñe. Iõ ap̃ls.j.
Choꝝ.xij. Diuiſiones opatõnũ ſunt.idẽ autẽ de⁹
qui opat̃ omnia in oĩbus. Noli ergo gl̃iari de opi
bus tibi aſcribẽdo.qꝛ dicit ap̃ls Phil.ij. De⁹ ope
ratur in nobis velle ⁊ ꝑficere. Scðo eſt vbiqꝫ ꝑ po
tentiã.qꝛ per potentiã ſuaꝫ in nobis bona opat̃ et
operata cuſtodit. p̃s.cxxvj. Niſi dñs cuſtodierit
ciuitatem ⁊c̃. Iõ aliq̃ñ a bono ope diſtrahit̃ ꝑ ad
uerſitatẽ ſeuientẽ.aliq̃ñ ꝑ ꝓſperitatẽ blandientẽ.
In vtroqꝫ ſtatu dñs cuſtodit.de quo Iſa.xxj. Cu-
ſtos quid laboras de nocte aduerſitat̃.cuſtos q̃d
de nocte. Et ponit̃ ibi nox.quia eſt aduerſitas per

miſſa a deo ⁊ immiſſa a diabolo. In qualibet iſtarum ipſe cuſtodit. ⁊ nõ eſt tm̃ cuſtos in nocte aduerſitatis. ſed etiã in die ſiue mane proſperitatis. Jõ ſubdit. Si q̃ritis q̃rite.ſ.auxiliũ a me. cõuertimini.ſ.a pctis. ⁊ venite ad me.ſ. inuocandũ. ¶ Tertio eſt vbiqꜫ ꝑ preſentiã.inquantũ.ſ. oia cognoſcit de quo Hebre.iiij. Non eſt vlla creatura inuiſibil' in cõſpectu eius.oia aũt nuda ⁊ apta ſũt ocl'is ei᷒. Jõ boetius de ꝯſola. Magna eſt nobis indita neceſſitas ꝓbitatis cũ oia agamus añ oculos iudicis cũcta cernẽtis. Ecci.xxiij. Ocl'i dñi lucidiores ſole circũſpiciẽtes oẽs vias nr̃as. Jdcirco tu adulter vl' adultera aut fur noli dicere. quis me videt. Prouer.xv. In omni loco oculi dñi cõtemplant' bonos ⁊ malos.bonos ad p̃miãdũ.malos ad puniẽdum. ¶ Scd̃o põt q̃ri.vbi eſt deus localr̃. Poteſt rñderi q͛ in mũdo ꝑ incarnationẽ aſſumptam licet añ incarnationẽ nõ eſſet in loco cũ eſſet inuiſibilis.incircũſcptibilis.per naturã tñ aſſumptaꝫ hodie cepit eſſe in mũdo q̃ prius videbat' eẽ in celo. Olim em̃ erat in celo ꝑ miſericordiã purã ⁊ cõſolationẽ verã.p̃s.xxxv. Dñe in celo miſcd̾ia tua. In mũdo aũt per penã iuſticie.de quo ſubdit. Juſticia tua ſicut montes dei.iudicia tua ſic̃ abyſſus multa. Poſt incarnationẽ aũt ẽ a deo miſcd̾ia dei multiplicata in mũdo q͛ etiã ſaluat aiales bruta les ⁊ carnales.i.pctõres malos. p̃s.xxxv. Hoies ⁊ iumẽta ſaluabis dñe.hoies.i. bonos.iumenta.i. peccatores magnos. ¶ Tertio põt queri.vbi ẽ ſingulariter. Ad qd̃ põt rñderi.in humana natura ꝑ vnionem Joh.j. Verbũ caro factum eſt ⁊ habitabit in nobis.i.in terra humane nature.ex qua vnione factus eſt frater noſter.ad Heb.ij. Nõ ꝯfunditur nos vocare fr̃es ſuos dicẽs. Narrabo nomẽ tuũ fratrib᷒ meis. Et hoc ſtat nobis ad magnã nobilitatẽ.ſecuritatẽ ⁊ iocũditatẽ. Primo ad nobilitatẽ.q꞉ nobiliores angl'is facti ſumus ex eo q͛ nobiſcũ ⁊ nõ cũ eis parentelã ꝯtraxit. Heb.ij. Nuſq̃ꝫ angelos appꝛhendit ƺ ſemẽ abrae. Scd̃o ad magnam ſecuritatẽ in iudicio.q꞉ videbimus fr̃eꝫ noſtrũ eſſe iudicẽ vniuerſoꝝ. iõ nõ dicit'. datũ eſt iudiciũ filio dei ƺ filio hois. q꞉ in forma hois apparebit ⁊ ſententiã ꝓnũciabit Joh.v. Poteſtatẽ dedit ei iudiciũ facere q꞉ filius homis eſt. Tertio ad magnã iocunditatẽ in regno Joh.xvij. Hec eſt vita eterna vt cognoſcãt te ſolum verũ deũ ⁊ ieſum xp̄m quẽ miſiſti in incarnationẽ Berñ. Plenum erit omni gaudio videre hoieꝫ ⁊ hois cõditorem.

¶ Quarto põt queri.vbi eſt ſpecialiter. Ad quod põt rñderi.in bethleẽ. Ad hoc magi in ſua interrogatione ſpecialiter intendebãt ſcire ſcꝫ locũ ſpecialem in quo natus maneret. Et iõ iudei interrogati dixerunt.in bethleẽ iude. ſic em̃ ſcriptũ eſt ꝑ ꝓphetã ⁊c̃. Ex q̃ notat' cecitas et ꝑuerſitas iudeorũ q̃ alijs locũ demonſtrauerũt vel denunciauerunt ⁊ ipi ad eũ adorandũ mĩme perrexerũt Jõ Aug. Judei interrogati de ſcripturis ſctis fuerũt. parati ad legendũ.ceci ad intelligendũ.duri ad credendum. ¶ Quinto põt queri.vbi ẽ ſpiritualiter. Ad qd̃ rñderi poteſt q͛ in iuſtis per gr̃aꝫ Johis. xiiij. Si quis diligit me ad eũ veniemus ⁊ mãſionem apud eũ faciemus. Et dicit notãter.veniemus in plurali.q꞉ veniet p̃r noſtrã infirmitatẽ roborãdo Phil'.iiij. Omnia poſſum in eo q̃ me ꝯfortat.ſ.ad bonũ operãdũ ⁊ malo reſiſtendũ.ad Eph.vj. Cõfortamini in dño ⁊ in potẽtia virtutis eius. Veniet filius noſtrã ignorantiã illuminãdo. vt cognoſcamus faciẽ dei. Joh.j. Illuminat oẽm hoieꝫ venientẽ in hunc mundũ.ij. Paral'.xx. Cum ignoramus quid agere debeamus hoc ſolum reſidui habemus vt oculos nr̃os ad te dirigamus. Veniet ſp̃ũſſcũs de quo Lu.xij. Ignẽ veni mittere in terram.quid volo niſi vt ardeat. ¶ Sexto põt queri. vbi ẽ ſacrametaliter. Ad hoc rñdet'.ſub ſpecie panis ⁊ vini.ſm quẽ modũ nobiſcũ eſt hic in hac vita ⁊ ſp erit Mat.vl. Ecce ego vobiſcũ ſum oib᷒ diebus vſqꜫ ad ꝯſummationẽ ſcl'i. Eſt em̃ nobiſcũ in memoria ſue paſſionis Lu.xxij. Hoc facite in meam cõmemorationẽ. Eſt nobiſcũ ſacramẽtalit' in medicamentũ nr̃e curationis. Ecci.xxxviij. Altiſſimus de terra creauit medicinã. ⁊ vir prudẽs nõ abhorrebit illam. Eſt nobiſcũ ſacramẽtaliter in viaticum nr̃e peregrinationis. Et dr̃ viaticum.quia debet dari ex hac vita migrãtibus vt ſecuri᷒ ⁊ fortius pergãt ne in via deficiant. Mar.viij. Si dimiſero eos ieiunos deficiẽt in via Figurat'.iij. Reg. xix. Helyas comedit de pane ſubcinericio. ⁊ confortatus ambulauit ad montẽ dei oreb. Sp̃ũalit'. ſic xp̄i corpus de cineribus nr̃e mortalitatꝫ aſſũptum cõfortat hoieꝫ in via p̃ntis vite quouſqꜫ veniet ad montẽ dei.i.ad regnũ celoꝝ. Joh.vj. Qui mãducat hunc panẽ viuet in eternũ. ¶ Dixi ſcd̃o ſubiungit' eoꝝ inquiſitionis rõ. cũ ſubdit. Vidimus ſtellã eius in oriẽte D ¶ Sed di. quare xp̄s voluit natiuitatẽ ſuã ꝑ ſtellã ⁊ non per aliã creaturam manifeſtare. Rñdet' p̃mo vt ſuã natiuitatem xp̄s puriſſimã demõſtraret.ſtella em̃ puriſſimum corpus eſt. ⁊ ſic eius natiuitas pura ex parte matris. Vñ canit eccl'ia. Sicut ſidus radiũ parit virgo filiũ pariforma.necꜫ ſidus radio necꜫ ṽgo filio fit corrupta. Itẽ ex parte ꝑris. Job.xv. Celi non ſunt mũdi in cõſpectu eius. Rõ.q꞉ eſt cãdor lucis eterne ⁊ ſpeculuꝫ ſine macula. Sap.vij. Scd̃o vt incarnationis myſteriũ inſinuaret. Nã ſtella habet lumẽ a ſole.⁊ q꞉ ſolẽ inſpicere nõ ſufficim᷒ ei᷒ radiũ in ſtellis videmus. Et ſic deitatẽ in ſe ꝯſpicere nõ poſſum᷒. Joh.j. Deũ nẽo vidit vnq̃ꝫ. Rõ j.ad Thim.vj. Inhabitat lucẽ inacceſſibilẽ. Jõ induit corpus terrenũ vt lumẽ diuinitatis in hũano corpore viderem᷒.vt ſicut lux ſolis videt' in ſidere.⁊ ſic lux diuinitatis in humanitate. Aug.exponẽs illud Joh.xiiij. Ego ſum via dic̃. Xp̄us in humanitate fact᷒ eſt nobis via ad ſuã diuinitatẽ iõ dicit Apoca.vl. Ego ſum ſtella ſplẽdida ⁊ matutina. Tertio vt lingua celi teſtimoniuꝫ ſibi ꝑhiberet. E ¶ Eſt em̃ q̃druplex lingua que teſtimonium perhibuit de xp̄o. Prima diuina. Lu.iij.et Mat.xvij. Vox p̃ris audita eſt.hic eſt filius me᷒ dilectus. Scd̃a eſt lingua humana.ſ. ꝓphetaꝝ natiuitatẽ xp̄i p̄dicentiũ.vt Iſa.vij.ca. Ecce ṽgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ.⁊ Hiere.xxxj. Nouũ faciet dominus ſup terrã. Mulier circũdabit viruꝫ. Ideo Actu.x. Huic oẽs ꝓphete teſtimoniũ perhibent. Tertia eſt lingua angeloꝝ. Lu.ij. Annũcio vobis

gaudiũ magnũ qḋ erit omni pplo. qꝛ hodie nat⁹
eſt ſaluatoꝛ xp̄s dn̄s in ciuitate dauid. Quarta ce
leſtis. de qua Aug. Quid erat illa ſtella niſi ligua
celeſtis mirifica que enarraret glãz dei. que inuſi
tatum virginis partũ inuſitato fulgoꝛe clamaret.
Iuxta illud ps. xviij. Celi enarrãt glãz dei. ¶
Moꝛaliter de vita nr̄a. ſic q̃ttuoꝛ lingue ſpũales
dãt teſtimoniũ de hoīe vt ſit ſpũaliter natus cum
xp̄o. Pꝛima lingua eſt diuina. i. obediẽtia inſpira
tionis dei. ps. lxxxiiij. Audiã q̄d loquaꝛ in me do
minus de⁹. Grego. in moꝛal. Locutionē dei audi
re eſt inſpirationē mēte cõcipe. qꝛ dicit Aug. de tri
plici habitaculo dei. Allocutio eſt occulta inſpira
tio qua mẽtibus ſuã veritatē ⁊ voluntatē inuiſibi
liter oñdit. Cãti. ij. Dilectus me⁹ loquiꝛ mihi. ſur
ge ꝓpera amica mea. ſurge ſcꝫ a pctis. ꝓpera ſcꝫ ꝑ
bonã voluntatẽ ⁊ operationē. Ideo ps. lxxxiiij.
Loqueꝛ pacē in plebē ſuã in his q̄ conuertunꝛ ad
coꝛ. id eſt ad mentem. ¶ Scd̄a lingua eſt angelica
ſcꝫ pura ↄſciẽtia que generat mẽtis leticiã. Gene.
Nunq̄ naſciꝛ vera leticia niſi ex pura ↄſcientia. ij.
ad Choꝛ. j. Gloꝛia nr̄a hec eſt teſtimoniũ cõſcien
tie nr̄e. Nã ſicut lingua angelica annũciauit gau
diũ natiuitatis. ⁊ ſic bona ↄſciẽtia. vt dicit Hugo
de bono cõſciẽtie. Bona ↄſciẽtia eſt titulus religi
onis. templũ ſalomonis. ager bn̄dictiōis. hoꝛt⁹ de
liciarũ. gaudiũ angeloꝝ. ¶ Tertia lingua eſt cele
ſtis. id eſt bona vita ⁊ celeſtis cõuerſatio. dicendo
cũ apl̄o ad Phil. iij. Cõuerſatio nr̄a in celis eſt. ſ.
celeſtia cogitãdo. Sap. v. Cogitatio coꝝ apud al
tiſſimũ. Itē celeſtia loquẽdo. j. Pe. iiij. Si q̄s loq̄
tur quaſi ſermones dei. ſcꝫ loquaꝛ. Item celeſtia
operando. ad Gal. vj. Operemur bonũ ad oẽs. j.
Pe. ij. Cõuerſationē vr̄az inter gẽtes habẽtes bo
nã. Dicit eñ phs. Qualis vnuſq̄ſq̄ eſt talia loq̄
tur: meditaꝛ ⁊ operaꝛ. Id̄o apl̄s ad Gal. vj. Op⁹
ſuum ꝓbet vnuſquiſq̄. qꝛ ſaluatoꝛ Joh. x. dixit.
Opera q̄ facio teſtimoniũ ꝑhibent de me: ⁊ ſic eti
am de nobis Joh. viij. Si filij abꝛae eſtis opera
abꝛae facite. ¶ Quarta ē lingua humana. Illa de
bet ꝑhibere de nobis teſtimoniũ. ⁊ eſt bona fama
de qua. j. ad Thim. iij. Opoꝛtet habere teſtimoni
um bonũ ab his q̄ foꝛis ſunt. id eſt bonã famam.
Dicit eñ Aug. de cõmuni vita clericoꝝ. Cõſcien
tia neceſſaria eſt ꝓpter nos. bona fama ꝓpter pxi
mos. Id̄ Eccl̄i. xlj. Curam habe de bono nomine
Prouer. xxij. Melius eſt nomē bonuꝫ q̄ȝ diuitie
multe. eo q̄ dicit ſctũs Tho. in. ij. ij. q. lxij. artic. ij.
Inter res tpales maximũ bonum eſt bona fama.
Id̄ Aug. ⁊ hꝛ in canone. ij. q. j. ca. nolo. Qui cõſci
entie confidit ⁊ famã negligit crudelis eſt. Pro
pter qḋ dicit apl̄s Ro. xij. Prouidẽtes bona non
tm̄ coꝛã deo ſed ⁊ coꝛã oib⁹ hoibus. ſ. ꝓpt bonã fa
mã ⁊ vitare ſcãdalum. ¶ Dixi tertio in ſcd̄a diuiſi
one q̄ cõmẽdanꝛ iſti magi a reuerẽtia debite ſub
iectiōis. qꝛ venerũt obſequiũ ei impẽdere. ſcꝫ ado
rare eũ Dicit Leo papa. Reges eñ erãt. ⁊ tñ pue
rum veneranꝛ in faſcia. ⁊ diuites. ⁊ tñ pauperculo
genuflectũt. ſapiẽtes erant ⁊ tamē infantē adoꝛãt
nondũ verba ꝓferentē. Et ideo dixerũt. Vidim⁹
ſtellã eius in oꝛiẽte. ⁊ venimus cũ munerib⁹ ado
rare eum. vt impleretꝛ illud Iſa. lx. Venient ad te

qui detrahebãt tibi. ⁊ adoꝛabũnt veſtigia pedũ tu
oꝛum. ps. lxxj. Adoꝛabũt eũ oẽs reges terre: oẽs
gẽtes ſeruiẽt ei. Idcirco nõ retrahat te ſublimitas
honoꝛis ab impẽſione obſequij. Nã ſi reges ado
rant quid hodie debet facere ppl̄s popularis. Si
adoꝛatur inuolutus faſcia. nonne adoꝛandus eſt
ſublimatus in glãa. Si adoꝛaꝛ vagiẽs in cunabul
nõne adoꝛãdus eſt nũc regnãs in celis. Si adoꝛaꝛ
anguſtatus in diuerſoꝛio. nõne adoꝛãdus eſt q̄ vē
turus eſt iudicare in iudicio. Magi ergo nato pu
ero humiliter genuflectere nõ verentur. nec ipos
regalis dignitas retraxit. Vñ ad lr̄az illud ſaluta
re ↄſiliũ cõſeruauerũt. ps. ij. Et nunc reges intelli
gite. erudimini qui iudicatis terram. Seruite do
mino in timoꝛe. ⁊ exultate ei cum tremoꝛe.

¶ Sermo. xl. Ad idem.

Intrantes domũ inue
nerũt puerũ cum maria matre eius. ⁊ ꝓ
cidẽtes adoꝛauerũt eũ. ⁊ aptis theſauris
ſuis obtulerunt ei munera aurũ thus ⁊ myrrhã.
Mat. ij. In v̄bis p̄miſſis duo innuunꝛ. Pꝛio pu
eri leta inuẽtio. ſcd̄o munerũ pꝛona oblatio. Pꝛi
mũ ibi. Et intrãtes domũ inuenerũt puerum ⁊c.
Scd̄m ibi. ⁊ apertis theſauris ſuis. De pꝛimo di
cit. intrantes domũ. Dicit Symon de caſſia. nul
lo ſuppellectili oꝛnatã. non fuerũt ſedilia tapecia
puluinaria hãc domũ decoꝛãtia. Aug⁹. Inuene
runt puerũ quãtitate paruũ. fandi impotentē. ali
eni operis indigentē. Et nulla ab humana infan
tia generoſitate diſcretũ. qꝛ ſicut ſtella eius diuini
tatē oſtẽdebat. ita eius verã humanitatē ꝑtende
bat. Cũ maria matre eius Chryſ. Nõ diademate
coꝛonatã. aut in lecto aureo recumbentē. ſꝫ vix tu
nicã habentē vnã. nõ ad oꝛnatum coꝛpoꝛis ſed ad
tegumentũ nuditatis. qualē habere poterat vxoꝛ
carpentarij peregre ↄſtituta. Et foꝛte virgo maria
aduentũ magoꝝ preſciuerat. vt dũ eſſent ante tu
guriũ reſpiciẽs extra ⁊ intuẽs magne potentie vi
ros. vt aliqui volunt tulit puerũ de cunis. i. de pre
ſepio ⁊ poſuit inter bꝛachia. ⁊ collocãs in gremio
vt puer decẽter iaceret. ⁊ ipſa ſe matrē pueri oſten
deret. Magi aũt viſo puero lumine fidei illumia
ti ſunt. ⁊ crediderũt illũ puerum quē cũ tanta ſol
licitudine querebãt et quem ſtella annũciauerat.
nec ab hac fide eos matris pauptas nec pueri im
becillitas retraxerat. hec Rabanus. ¶ Sed q̄
re ibi nõ inuenerũt Joſeph ſicut paſtoꝛes inuene
runt. Rñdetur ſm eundē q̄ diuina diſpoſitiōe fa
ctum eſt vt illa hoꝛa Joſeph abſens eſſet. ne pater
pueri crederetꝛ a gẽtib⁹ in fide nouellis. ideo dicit.
Inuenerũt puerũ cũ maria matre eius. Hec ē fe
lix illa mater ſine q̄ ieſus nõ cõcipiꝛ nec naſcitur.
Lu. ij. Impleti ſunt dies marie vt pareret. ⁊ pepe
rit filium ſuũ p̄mogenitũ. Nec mirum. quia ipſa
eſt flos puritatis. Iſa. xj. Egredieꝛ virga de radi
ce ieſſe. ⁊ flos eius de radice aſcẽdet. Hec eſt bene
dicta mater ſine qua ieſus nõ inueniꝛ. Lu. ij. Si
cut hic inuenerũt infantē cũ maria matre ei⁹. Nec
mirũ. quia ipſa eſt veritas ⁊ via. Eccl̄i. xxiiij. Trã
ſite ad me oẽs qui concupiſcitis me. ⁊ a generati
onibus meis adimplemini. Ipſa eſt mater ſine q̄

Jeſus nõ crucifigit. Joh. xix. Stabat iuxta crucẽ
ieſu mater eius. Nec mirũ. q2 ipſa eſt mr̃ pietatis.
Ideo crucifixa erat in aĩa. Luc. ij. Et tuam ipſius
aĩam ptranſibit gladius doloris. Fuit ergo ſocia
paſſionis filij. q2 vera mater ⁊ tota mater. Hec eſt
mater ſine q̃ ieſus ad nuptias nõ vocat. Johis. ij.
Nuptie facte ſunt in chana galilee. Nec mirũ. q2
ipſa eſt thalamus pudicicie. ps. xviij. Ipſe tanq̃
ſpõſus procedẽs de thalamo ſuo. Ipa eſt mr̃ ſine
qua ſpũſſctũs non dat. Actuũ. j. Erãt omẽs perſe
uerãtes in orõne cũ mulieribus ⁊ maria mr̃e ihu
Nec mirũ. q2 ipa eſt aq̃ductus grẽ. Ecci. xxiiij. Si
cut aqueductus exiui de paradiſo. per ipaz enim
gr̃a dat ⁊ gr̃a impetrat. Ideo canit eccclesia. Ma
ria mater grẽ mr̃ miſericordie. ⁊ Luc. j. Inueniſti
eñ gr̃am apud dñm. Nos pdidimus. ipa inuenit
Eccli. xxiiij. In me oĩs gr̃a vie et veritatis. Bern.
Si quid in nobis eſt gratie ex ea nouimus redun
dare. ideo gr̃a ſpũſſcti ſine ea nõ dat. Jõ ſci magi
inuenerũt puerũ cũ maria matre eius. ¶ No
ta ſancti magi quattuor modis ſe habuerũt. Pri
mo inuenerũt. ſcdo adorauerũt. tertio honoraue-
runt. quarto honoratũ cuſtodierunt. Primo ergo
ipm querẽtes inuenerũt. Ratio pma. q2 ipm q̃ſie
runt eo ſtudio. ſcdo eo mõ. tertio eo ordine. quar-
to eo fine. Primo q̃ſierũt eo ſtudio q̃ debuerunt.
Nã ſtudiũ eoꝝ fuit triplex. Primo in pſcrutãdo.
q2 diligẽter ſcripturã ꝓphete balaam pſcrutati fu-
erũt. ⁊ ibi inuenerũt q̄ in ortu xp̄i ſtella oriri de-
bebat. Nume. xxiiij. Orietur ſtella ex iacob ⁊ cõſur-
get virga de iſrael. Spũaliter. ⁊ ſic nos ſi volum⁹
eum inuenire oportet nos hr̃e ſtudiũ ad ſacrã ſcri
pturã. Johis. v. Scrutamini ſcripturas in q̃bus
putatis habere vitã eternã. ille teſtimoniũ pbibẽt
de me. Dicit nãq3 dyoni. in li. celeſtis hierarchie.
Impoſſibile eſt nobis lucere diuinũ radium niſi
ſub velamine ſcripturarũ. Jõ Grego. ſuper Ezech.
Omẽs q̃ viã vite deſiderãt v̾ba vite audire debẽt
id eſt ſcripturã ſacram. Ratio ſcti Tho. pte. j. q. j.
arti. ix. Maior cognitio non habet de deo in hac
vita niſi in ſacra ſcriptura. Ad hãc adhibuerũt ſtu
diũ. ⁊ ſic eũ inuenerũt. Scdm ſtudiũ in vigilãdo.
q2 ſuper montẽ victorialẽ aſcẽderũt. aſcendentes
ſollicite ibidẽ vigilabãt. Et ſic nos. q2 ſcribit Pro
uerbi. viij. Qui mane vigilauerit ad me inueniẽt
me. Tertiũ ſtudiũ habuerũt in orãdo. q2 in dicto
mõte ꝓ ipſius ſtelle apparitione orabãt. ⁊ iõ me-
ruerũt exaudiri. Et ſic nobis non ſufficit vigilia ſi
nõ aſſit orõ deuota. j. Pe. iiij. Eſtote prudẽtes et
vigilate in orõnibus. q2 ſcribit Mar. xj. Amen di
co vobis quicq̃d orãtes petieritis credite ⁊ accipi-
etis ⁊ eueniẽt vobis. Jõ apl's. j. Chor. xvj. Frẽs
vigilate ⁊ ſtate in fide. Et ſic ipſi. ¶ Scdo queſie-
runt eo mõ quo debuerũt. q2 queſierũt eum forti
ter ſapiẽter ⁊ dulciter. Primo queſierunt eum for
titer. vt nec labore itineris. nec tribulatione regis
nec amiſſione ſideris aliquaten⁹ frãgerent. ſ3 viri
lem animũ habentes. Et ſic nos viriles eſſe debe
mus. iuxta illud ps. xxx. Viriliter agite ⁊ confor-
tetur cor veſtrũ. ad Eph. vj. Confortamini in dño
et in potẽtia virtutis eius. Et ſic ipſi nõ timentes
tyrannũ herodẽ Mat. x. Nolite timere eos q̃ oc-
cidunt corpus. Chriſ. Adhuc eum non viderũt ⁊
iam parati pro eo mori erãt. Scdo queſierũt euz
ſapiẽter vt nec herodis aſtutia deciperent. Tertio
dulciter. vt nec herodis pmiſſionibus allicerent.
O q̃ pauci ſunt q̃ querũt deũ fortiter. vt nõ frãgã
tur a mũdi aduerſitatibus. ſ3 in tribulatione ⁊ per
ſecutione ꝓpter verbũ aliq̃n ſcãdalizant. Paucio
res v̾o ſunt qui querũt ſapiẽter vt nõ decipiant a
diaboli calliditate. d̾ quo apl's. ij. ad Chor. xj. Ti
meo eñ ne ſicut ſerpens ſeduxit euã aſtutia ſua.
ita corrumpant ſenſus veſtri. Pauciſſimi ſunt q̃
querũt dulciter. vt nõ illiciat a carnis voluptate.
Jaco. j. Vnuſq̃ſq3 temptat a cõcupiſcẽtia ſua ab-
ſtractus ⁊ illectus. ¶ Tertio queſierunt eo ordine
quo debuerũt. Primo queſierũt per partẽ ſenſua
lem ſc3 per ſtellã. deinde per partẽ rõnalem. i. pro
phetã. tertio per partẽ intellectualem. In hoc in-
ſtruimur ſi dñm querere volumus incipiam⁹ ab
infimo ſtatu humilitatis. Lu. xiiij. Recũbe in no
uiſſimo loco. Deinde pgamus ad mediũ v̾tutis.
ps. lxxxiij. Ibunt de v̾tute in virtutez. Vltimo p-
ueniamus ad ſummũ ꝯtẽplationis. vt poſſim⁹ di
cere cũ ꝓpheta. Sup excelſa ſtatuẽs me. ps. xvij.
vſq3 implebit illud apl'i. ij. Chor. iij. Reuelata fa-
cie gl'iam dñi ſpeculãtes. in eandẽ imaginẽ tranſ-
formamur de claritate in claritatem. Iſte triplex
gradus tangitur Gene. xxvj. Ibat yſaac pficiens
ſc3 per viam humilitatis atq3 ſuccreſcẽs ſc3 per vi
am virtutis donec magnus vehemẽter effect⁹ eſt
ſc3 per viam ſumme ꝯtẽplatiõis. ¶ Quarto que-
ſierunt cũ eo fine quo debuerũt. ſ. vt ipm honora
rent. adorarẽt ⁊ dotarẽt. honorarẽt in corporis p-
ſtratione. adorarẽt cũ mẽtis deuotiõe. dotarẽt cũ
munerũ largitione ¶ Nam oẽ qd habuerũt
ſibi obtulerũt. Primo corpus cũ dicit. pcidẽtes.
Ecce humilitas in nobilibus regibus ⁊ diuitibus
qd eſt rarũ q̄ nobiles ⁊ diuites ſunt humiles. ſed
magis pauperes ⁊ populares. Vñ hoc oritur: Re-
ſpõdet Henricus de haſſia. pmo ex ſupbia. Aug.
Vermis diuitiarũ ſupbia. difficile eſt ⁊ rarũ q̄ nõ
ſit ſupbus q̃ diues eſt. Scda cauſa eſt ne maculẽt
veſtes p̃cioſas. plus honorãt veſtes q̃ deũ. nõ co-
gitãtes q̄ deus pater nõ pepercit filio ſuo ſed pro
nobis oĩbus tradidit illũ. Et implebit in eis illud
Iſa. iij. In illa die auferet dñs ornamentũ. ⁊ p or
natu erit ignominia. Tertia cauſa ne nimis fati-
garent corpa delicate nutrita. nõ attẽdẽtes qd di-
xit dñs Iſa. l. Corpus meũ dedi percutiẽtibus. et
genas meas vellẽtibus. faciẽ meã nõ auerti ab in
crepãtibus ⁊ cõſpuẽtibus in me. Et q̄ cecidit i fa
ciem ſuam orãdo. Luce. xxij. ⁊ q̄ inclinato capite
tradidit ſpm̃. Lu. xxiij. Jõ docet apl's ad Roma.
xij. Obſecro vos vt exhibeatis corpa veſtra hoſti
am viuentẽ deo placentẽ. Sed heu aliq̃ ita ſe liga
uerunt q̄ neq3 genua corã ſacramẽto flectere poſ-
ſunt. veniet aliq̃n q̄ tales oportet flectere genu co
ram ſpiculatore. Et finaliter dicetur eis illd Mat
thei. xxij. Ligatis manibus et pedibus pijcite in
tenebras exteriores. Jõ apl's ad Phil. ij. In noĩe
dñi ieſu oẽ genu flectat. Scdo obtulerũt aĩam cũ
dicit. adorauerũt. ⁊ ſic nos. Joh. iiij. Veri adora-
tores adorabũt pr̃ez in ſpũ ⁊ v̾itate. j. Chor. xiiij.

Orabo ſpiritu orabo ⁊ mēte. pſallā ſpiritu pſallā
⁊ mēte. Tertio obtulerunt res tēporales. cum di-
citur. apertis theſauris ſuis. ⁊ ſic nos. Prouerbi.
iij. Honora dñm de tua ſubſtātia. R ¶ Dixi ſe-
cundo inuentū adorauerūt. cum dicit. ⁊ ꝓciden-
tes adorauerunt eū. ſcꝫ adoratione latrie. Eſt aūt
latria cultus ſoli deo debit⁹. de quo Deut. vj. Do
minū deum tuum adorabis ⁊ illi ſoli ſeruies. In
ꝗbus ꝟbis exprimit trinitas ꝑſonarum. dominū
ſcꝫ patrē. deū ſcꝫ filiū. tuum ſcꝫ ſpm̄ſctm̄. ¶ Nota
adoratio eſt triplex. Vna eſt que debet ſoli crea-
tori. Et dicitur grece latria. Scda que debet crea-
ture. ⁊ dr̄ dulia. que tn̄ eſt duplex. Vn̄ quedā eſt
dulia ſimplex ꝗ̄ adorant hoies. Alia yꝑdulia. i. ſu
perior dulia. qua adorat caro xp̄i ⁊ crux eius. car-
nem xp̄i adoramus profitēdo ꝙ ipſa eſt cauſa ma
terial' noſtre redēptionis. Nam ꝑ ipſam redemit
nos xp̄s exponēdo eam paſſioni. Vnde Eph. ij.
Soluēs inimicicias in carne ſua Itē profitēdo ꝙ
ipſa ſit viuificatrix aīarū noſtrarū. Joh. vj. Niſi
mādu caueritis carnē filij hoīs nō habebitis vitā
in vobis. qm̄ ipſa cōfert ⁊ auget gloriam ſi digne
recipiat in ſacramēto altaris. Joh. vj. Panis quē
ego dabo caro mea eſt pro mundi vita. qui mādu
cat hunc panē viuet in eternū. R ¶ Attamen no
tādum. dicit eñ Aug⁹. de ciui. dei. lib. x. ca. j. ꝙ ca-
ro xp̄i dupliciter conſideratur. Vno mō ꝑ ſe. alio
modo ꝑ accidens. Per ſe cōſiderata capit ꝓ par-
te materiali illius humanitatis ꝗ̄ pars diſtinguit
cōtra aīam. Et ſic non eſt adoranda adoratiōe la-
trie cum ſit creatura nullā habens relationem ad
diuinū ſuppoſitum ſm̄ ſe conſiderata ſed adora-
tione yꝑdulie. Alio modo conſiderat per accidēs
videlicet ꝓut eſt hypoſtaſis diuine nature. non vt
carnē nudā conſiderātes. ſed vt vnitā deitati i vni
tate hypoſtaſis dei verbi duabus naturis redu-
ctis. Item hypoſtaſis dicit quaſi ſubſtās vel ſub-
ſiſtēs. ⁊ ponitur pro materia pma. Et greci hypo-
ſtaſim vocant perſonā. vt ꝙ ſunt tres hypoſtaſes
in diuinis. i. tres ꝑſone. hec catholicō. Et ſm̄ btm̄
Tho. parte. iij. q. xxv. ar. ij. Adorare carnem xp̄i ni
hil aliud eſt ꝙ̄ adorare ꝟbum incarnatū. ⁊ ſic ado
ratur adoratiōe latrie. Et hoc eſt qđ dicit Aug. ſu
per Joh. tractans illud Joh. xiiij. Nō turbet cor
veſtrū. dicēs. Ego dñicam carnem immo ꝑfectā
xp̄i humanitatē iō adoro ꝙ a diuinitate ſuſcepta
⁊ humanitati vnita eſt. Et ſic adoratiōe latrie ado
ratur verus de⁹ ⁊ verus homo. Sed btā ꝟgo ado
ratur adoratōe yꝑdulie. nō latrie. Damaſ. lib. iiij.
Quia honor ꝗ̄ eſt ad btām virginē reducit ad de
um qui ex ipſa incarnatus eſt. Similiter crucem
xp̄i adoramus in qua xp̄s pepēdit ſadoratiōe yꝑ-
dulie. licet non habet formā ſeu figurā crucis. ſed
eo ꝙ ſit inſtrumentū nr̄e redēptionis in qua redē
ptor nr̄ operatus eſt noſtrā ſalutē. Alias ꝟo cru-
ces adoramus ratione figure. in eo ꝙ ſignificant
xp̄m crucifixum in tali forma. nō eñ adoram⁹ for
mā. vt dicit Damaſce. lib. iiij. ca. iij. ſꝫ typū crucis.
vñ ſi typus ſoluit non eſt adoratio fiēda. ¶ M
Sanctus tho. ꝟo parte. iij. q. xxv. art. ij. dic̄ ꝙ crux
xp̄i in qua xp̄s crucifixus eſt dupliciter eſt a nob
venerāda. Vno modo ꝓut nobis repñtat figurā
xp̄i extenſam in ea. Alio mō ex cōtactu ad mēbra
xp̄i ⁊ ex hoc ꝙ ſanguine eius ꝑfuſa. vtroqꝫ modo
adoratur adoratione latrie. Et ꝓpter hoc crucē al-
loqmur ⁊ depcamur. Tuam crucē adoram⁹ dñe.
Si ꝟo loqmur de effigie crucis xp̄i ꝓut ē in alia
materia. puta lapidis vel ligni. auri vel argēti. ſic
venerant crucē vt imaginē xp̄i. Et dicit ibidē ſan-
ctus Tho. ar. iij. ꝙ omis ſ imago eſt venerāda ſicut
illud cuius eſt imago. Cū ꝗ̄ xp̄s adoret adoratōe
latrie ꝯſeqns ē ꝙ ei⁹ imago ſit adorāda adoratiōe
latrie. imagines ꝟo ſcōꝝ adoram⁹ nō in ordie ad
ſe ſꝫ in ordine ad ſignatū. ſ. ad ſcōs N ¶ Sed di.
imagines fieri ꝓhibitū eſt Exod. xx. Nō facies ti
bi ſculptile. neqꝫ oēm ſilitudinē ꝗ̄ eſt in celo deſu
per. ⁊ ꝗ̄ in terra deorſuꝫ. neqꝫ eoꝝ ꝗ̄ ſunt in aqs ſb
terra. Non adorabis eas neqꝫ coles. Rñdet Da-
maſ. in. iiij. Prohibitū eſt facere ſimilitudines vł
imagines ad adorandū ꝓ dijs. qꝛ tūc pp̄ls iudai-
cus ꝓnus fuit ad idolatriā ꝓpt exēpla gentiū cū
ꝗbus habitabāt. Et qꝛ nondū de⁹ humanā naturā
aſſumpſit. iō figurari ñ potuit. qꝛ erat incircūſcri-
ptibilis ⁊ infigurabilis. ſꝫ mō ꝑ miſcōie ſue viſce-
ra factus eſt hō paſſus ⁊ crucifixus. ꝗ̄ pōt figura-
ri. Ideo dic̄ Bonauē. Imaginū introductio in ec
cleſia nō fuit abſqꝫ rōnabili cā. Prio ꝓpt ſimplici
um ruditatē ⁊ informationē. Sunt eñ ſimplices
ꝗ̄ ſcripturā nō pñt intelligere. iō in hmōi picturis
tanqꝫ in ſcripturis legūt geſta xp̄i ⁊ ſcōꝝ. vñ Gre.
⁊ hr̄ de ꝯſe. diſt. iij. platum. Qđ legētibus ſcptu-
ra hoc idiotis cernētibus p̄ſtat pictura. Scdo pro
pter deuotionis excitationē. plus eñ mouēt exē-
pla ꝙ̄ verba. ⁊ ea ꝗ̄ videmus ꝙ̄ ꝗ̄ audiuimus. Vt
ꝗ̄ moueremur ad deuotionē ⁊ cōpaſſionē eccleſia
tenet ⁊ ꝑmittit imagines. Tertio ꝓpter memorie
labilitatem. qꝛ ea que audiunt faciliꝰ obliuioni
tradunt ꝙ̄ ea ꝗ̄ vident. Vñ de ꝯſe. diſt. iij. venera-
biles. Venerabiles imagines xp̄iani nō deos ap
pellāt. nec ſuiūt eis vt dijs. neqꝫ ſpem ſalutis po-
nūt in eis. neqꝫ ab eis ſpectāt futurū iudiciū. ſꝫ ad
memoriā ⁊ recordationē ꝑmiſſionꝝ venerāt eas.
O ¶ Vñ Gre. de ꝯſe. di. iij. platum dicit. Aliud ē
adorare picturā. Glo. tanqꝫ ſit aliqđ diuinū hoc
ꝓhibet. Aliud ꝟo eſt per picture hiſtoriam ꝗđ ſit
honorandū addiſcere. q. d. ꝓpter hoc imagines ſt
inſtitute. Vñ ꝟſus. Effigiem xp̄i dū trāſis ſꝑ ado-
ra. Nō tn̄ effigie ſed qđ deſignat honora. Beati ꝟo
magi xp̄m adoratione latrie adorauerūt. Dic̄ eñ
Aug. in enchiridion. Adoratio latrie eſt triplex. ſ.
cordis operis ⁊ oris. Prima cordis ſm̄ Aug. con
ſiſtit in tribus. ſ. in dei agnitione. dilectione. ⁊ de-
bita ſubiectione. Et hoc mō eū magi corde adora
uerunt. Primo qꝛ eū verū deū ⁊ hoiem veraciter
cognouerūt. Scdo dulciter amauerūt. pro cuius
amore regna ſua dimiſerunt. Tertio humiliter ſe
ſubiecerunt. Scda adoratio oris illa eſt ꝓteſtatio
diuine maieſtatis. Et habet fieri tripliciter. ſ. oran
do. laudādo. ⁊ grās agēdo. oibus his modis ado
rauerūt ore. Tertia adoratio eſt opis. illa etiā ꝯſi-
ſtit in tribus. Primo in genuflexione. Iſaie. xlv.
Mihi curuabit oē genu. et ſic ipſi. qꝛ ꝓcidentes
adorauerūt. Scdo in rerū oblatione. Deut. xxvj.
Cum intraueris terrā quā dñs deus daturus ē ti-

bi poſſidendam tolles de cūctis frugibus terre. ⁊
offeres dño deo tuo. Et ſic ipſi obtulerūt ei mune
ra. Tertio in ſacrificij immolatione. ⁊ ſic ipſi incē
ſum qḋ deo in ſacrificiū ponit̄ ſibi dederūt. Quar
to adoratū honorauerūt. ſ. ꝑ munera que ſibi ob
tulerūt. ¶ Nota ꝙ q̄druplex munus ſibi ob
tulerūt. Primo munus a corde. q2 eū dilexerūt ⁊
in eū crediderūt. Scḋo munus ab ore. q2 ipm̄ ve
rum deū ⁊ hoiez ꝯfeſſi ſunt. Tertio munus a ma
nu q2 ſibi aurū thus ⁊ myrrhā obtulerūt. Quar
to munus ab obſequio. q2 ſe ante eū corpe ꝓſtra
uerunt. Iſtud q̄druplex munus nos exhibere in
honorē debemus. Primo mun9 a corde. ⁊ eſt di
lectio Mat. xxij. Dilige dñm deū tuū ex toto cor
de tuo. Scḋo mun9 ab ore. ⁊ eſt laudatio. ps. xlix.
Sacrificiū laudis honorificabit me. Tertio mu
nus a manu eſt bona operatio. Eccl'es. ix. Quod
cūq3 pōt manus tua opari inſtanterter fac. q2 nec
opus nec ratio eſt apud inferos. Iḋo ad Gal'. vj.
Dū tēpus habemus operemur bonuz. Eccl'i. iiij.
Noli eſſe remiſſus in opibus tuis. Apocal'. xiiij.
Opera eñ illoꝝ ſequunt̄ illos. Quarto mun9 ab
obſequio. qḋ eſt exhibitio ſeruitutis ꝑſonalis. ſcz
qñ q̇s ſe totū in obſequiū deo mācipat. Vñ Ecci.
xlvj. dicit̄ caleph. Semen illius obtinuit heredi
tatē. ⁊ viderūt oēs filij iſrael ꝙ bonū eſt obſeq̄ ſcō
deo. Quinto honoratū cuſtodierūt i hoc ꝙ ad he
rodē nō redierūt. nec de pueri inuētione ſibi nun
cios trāſmiſerūt. nec ꝑ eius cōfinia trāſire volue
runt. ꝫ per aliā viā redierūt. Sed heu multi ſūt q̇
poſtq̄3 xpm̄ inueniūt ipm̄ non cuſtodiunt. q̇dam
eñ eoꝝ ad peccatū ⁊ ad herodē. i. diabolū redeūt.
Tales cū diabolo pactū faciunt. Iſa. xxviij. Per
cuſſimus fedus cū morte ⁊ cū iferno pactum feci
mus. flagellū inundās cū ꝑtrāſierit nō veniet ſuꝑ
vos. Sed tales occidūt puerum natum. Heb. vj.
Rurſum crucifigētes filiū dei. Tales q̇ ad pecca
tū redeūt ſunt ſicut ille q̇ vadit ad carcerē inimici.
vel ad viā vbi erit ſpoliatus. q̇ ſunt brutis inſipiē
tiores que ad laqueos nō redeūt quos ſemel eua
ſerunt. Eccl'es. j. Stultorū infinitus eſt numerus.
Alij vo nuncios herodi. i. diabolo trāſmittūt. Hi
ſunt q̇bus ⁊ ſi peccādi deeſt facultas. nō tñ deeſt
volūtas mala. Tales vo prauis deſiderijs ⁊ volū
tatibus agitant̄. mala vo deſideria ⁊ praue volun
tates ſunt q̇dā nūcij diabolo miſſi. q2 dicit Aug9.
in lib. retractationū. Ex voluntate naſcit̄ peccatū
Oſee. x. Cōfundet̄ iſrael in volūtate ſua. Nā ſicut
volūtas bona eſt initiū ois boni. ſic econuerſo vo
lūtas mala eſt initiū ois mali ⁊ ꝯdemnatiōis. Iō
Gre. Sicut eñ peccādo per ſuperbiā ⁊ inobediē
tiam a regione noſtra. i. paradiſo celeſti receſſim9
ſic penitēdo per humilitatē ⁊ obedientiam redire
debemus ꝑ aliam viam. ſ. penitentie.

¶ Sermo .xlj. Ad idem.

OBtulerunt ei munera

o aurū thus ⁊ myrrhā. Mat. ij. In ſūma
vboꝝ duo tāgunt̄. Prio magoꝝ pia ob
latio. ibi. obtulerūt ei munera. Scḋo numerū de
noiatio. ibi. aurū thus ⁊ myrrhā. De ꝑmo dicit.
obtulerūt ei munera. ¶ Sed diceres. quare
obtulerūt ei munera? Rñdet̄ ꝑmo ꝓpter conſuetu
dinē arabū. qui cū quēpiā adorāt munera offerūt
Scḋo vt oñderent eū eſſe deū. qui dixit Exo. xxiij.
Nō apparebis in ꝯſpectu meo vacuus. Iō qñ ap
parem9 corā dño. vt audiēdo miſſam. debem9 ali
quid deo offerre. vt hr̄ in canone de cōſe. di. j. ois.
Ois xp̄ianus ſtudeat ad miſſarū ſolēnia aliquid
deo offerre. ſ. ſpūale vel temporale munus. q2 ob
latio eſt duplex ſcz ſpūalis ⁊ temporalis. vt habet̄
de conſe. di. ij. tribus. in fine. Sed hoc eſt ꝯtra ali
quos q̇ nec tēporale nec ſpūale offerūt in miſſa. et
ſolū ꝑſentiā exhibēt. ⁊ infra miſſaz inutilia loquū
tur. ¶ Idcirco ſciendū vt oblationes ſint deo
acceptabiles requirunt̄ plura. Prio vt ꝑſona offe
rens deo placeat. quia oblatio placere non poteſt
niſi prius hō placeat deo. vñ Prouer. xv. Victi
me impioꝝ abominabiles ſunt dño. vota iuſto
rum placabilia. Figuratur Geneſ. iiij. Reſpexit
dñs ad abel ⁊ ad munera eius. Dicit notanter ad
abel ꝑus. ⁊ deinde ad munera. Gre. Non placuit
abel ex munere ſed munus ex abel. q2 ipſe erat ac
ceptus deo per iuſtā vitā ⁊ innocentiā cordis ſui.
⁊ ꝓpterea accepta fuerūt eius munera. Iō Eccl'i.
xxxiiij. Dona iniquoꝝ nō ꝓbat altiſſimus. vt pa
tet de cayn Geñ. iiij. cuius munera nō acceptauit
deus. quia ipm̄ ꝓpter iniquitatē ſuā reprobauit.
Propter qḋ dicit Hiero. ⁊ hr̄ in cañ. xxiiij. q. j. odi.
Nō ſacrificioꝝ magnitudinē ꝫ offerentiū merita
reſpicit deus. ¶ Ideo multoꝝ peccatorū ob
lationes ꝓhibet accipere eccleſia. Primo notoꝝ
diſſidentiū fratrū. Matt. v. Si offers munus tuū
ad altare. ⁊ ibi recordatus fueris ⁊c. relinq̄ ibi mu
nus tuū. Scḋo oppꝛimentiū paupes. di. xc. obla
tiones. ⁊ de raptoribus. ſuꝑ eo. Tertio vſurarioꝝ.
de vſu. q̇ in oibus. Quarto eoꝝ q̇ ſunt in crimine
notorio ⁊ horrēdo. vt meretricū. xvij. q. iiij. miror.
vbi quidē ꝓhibent̄ oblationes eorū q̇ hoies rapi
unt ab eccleſia. Quinto ſacrilegorū. xij. q. ij. de vi
ro. Sexto excōmunicatoꝝ ⁊ eoꝝ qui ſpōte ⁊ ſine
neceſſitate rebaptizati ſunt ab hereticis. Hoꝝ ob
lationes duob9 annis nō ſunt recipiēde etiā ſi verē
peniteāt. de ꝯſe. di. iiij. omnis. ¶ Scḋo debet fieri
de re bona. Eccl'i. xxxv. Noli offerre munera pra
ua. nō eñ dñs ſuſcipiet illa. Iō Malach. j. Si of
feratis cecū ad imolandū nonne malū eſt. ſi offe
ratis claudū ⁊ languidū nonne malum eſt? offer
illud duci tuo terreno ſi placuerit illi. i. non. Pro
pter qḋ ſubdit in fine capituli. Maledictus dolo
ſus q̇ habet in grege ſuo maſculū ⁊ immolat debi
le dño. Propter qḋ ſcribit̄ i canone. xlix. di. ſacer
dotes. in fine. Indignū eſt dare dño qḋ dedignat̄
homo. ¶ Tertio debet fieri de ſubſtantia propria.
Prouer. iij. Honora dñm de tua ſubſtātia. nō de
aliena ⁊ furto. Iſa. lxj. Ego dñs diligēs iudiciū. ⁊
odio habens rapinā in holocauſtum. Malach. j.
Intuliſtis de rapina munus. nunq̇d ſuſcipiā illō
de manu vr̄a. quaſi di. nō. Vñ ⁊ Hiero. Sunt qui
dam q̇ in hoc eſtimant ſe placere dō eo ꝙ de rapi
na edificāt eccleſias. ⁊ larga teſtamēta faciūt ⁊ dō
offerūt. pauperes. viduas ⁊ orphanos deꝑmētes
ſed magis deū ꝓuocāt ad irā ⁊ remunerationem
vindicte. Et exclamat dicens. O oipotens deus ſi

taliũ mũnera acciperes tũc iniqu⁹ eſſes cum ipſis.
qđ abſit. ¶ Tales em̃ volũt participẽ facere deũ eo
rũ iniquitatis ⁊ oppſſionis pauperum. Propter
qđ ſcribit̃ in canone. xiiij. q. v. Immolans ex iniq̃
maculata eſt oblatio. Jdeo Malach. iij. Erũt do-
mino offerẽtes in iuſticia ⁊ placebit dño. nõ de ra
pina. Eccl. xxxiiij. Qui offert de rapina pauperũ
q̃ſi q̃ victimat filiũ in ↄ̃ſpectu pr̃is ſui. Jđ oblatio
deo accepta debet fieri de iuſte acq̃ſitis. q̃r hr̃ in ca
none. j. q. j. nõ eſt. Quicq̃d in ſacrificio dei ex ma-
le acq̃ſito offert̃ non placet deo ſed ipſius iracun-
diã irritat. ¶ Quarto oblatio dʒ eſſe deuota. ps.
lxv. Holocauſta medullata offeram tibi. Per me
dullã q̃ in medio oſſium eſt intima vis deuotiõis
accipit̃. ac ſi diceret. Licet modicũ ſit qđ foris of-
fero. tñ hoc modicũ intima deuotione offero. Caſ
ſianus in lib. collationũ patrũ. in collatiõe Iobis
abbatis. Melius eſt deuotũ in minorib⁹ q̃ȝ inde-
uotum in maioribus operibus inueniri. Legitur
em̃. iij. Reg. viij. de magna oblatione quã fec̃ rex
Salomon ⁊ oĩs multitudo filioꝝ iſrl̃ immolabãt
oues ⁊ boues abſq̃ȝ eſtimatione ⁊ numero. q̃ licet
eſſent multa ⁊ magna. magis tñ reddebat ea acce-
pta offerentiũ deuotio. Nã ſubiũgit̃ ibi. vtrũq̃ȝ ge
nu Salomon in terrã defixerat. ⁊ manus expan-
debat in celũ. in quo cordis deuotio denotat̃. Si
militer ⁊ dauid. j. Paral̃. xxix. letus fecit oblatio-
nẽ dicẽs. Quis ego ⁊ quis pp̃l's meus vt poſſim⁹
tibi vniuerſa hec offerre. Tua em̃ hec ſunt om̃ia. ⁊
q̃ de manu tua accepim⁹ dedimus tibi. In ſimpli
citate cordis mei let⁹ tibi obtuli vniuerſa hec. Et
ſubdit de pp̃lo dicẽs. Populũ tuũ q̃ hic rept⁹ eſt
vidi cũ ingẽti gaudio tibi offerre donaria. Et ſub-
iungit. Dñe deus cuſtodi hãc volũtatẽ cordis eo
rũ. ⁊ ſemp̃ in veneratione tui mens iſta p̃maneat.
vñ ap̃ls. ij. Chor. ix. Vnuſq̃ſq̃ȝ ꝓut deſtinauit in
corde ſuo: nõ ex triſticia aut ex neceſſitate. Hilarẽ
em̃ datorẽ diligit deus. Nõ delectat̃ in aliq̃ oblati
one facta ſine deuotiõe. ꝓpt̃ qđ in veteri lege mul
ta ſacrificia iuſſa ſunt aſp̃gi oleo in ſignũ q̃ ſine de
uotionis aſperſione nõ ſunt deo grata. Quia dicit
Greg. Cor ⁊ nõ ſubſtantiã pẽſat deus. nec pepen-
dit quantũ in eius ſacrificio. ſꝫ ex quanto. ſ. ex cor-
dis deuotiõe. ¶ Richardus de myſtico ſom-
no. Deuotio eſt feruida mẽtis in deum dilectio ⁊
animi dulcedo. Bern̄. Sicut mel in cera. ſic deuo
tio in anima. q̃r mel indulcorat ⁊ ſapidum facit. ⁊
ſic deuotio. Et ſic fuit oblatio triũ regũ. Pr̃io fu-
it deuota q̃r ꝓcidentes adorauerũt. Scđo fuit de
re bona. q̃r apertis theſauris. qđ dicit̃ a theſis qđ eſt
poſitio. ⁊ aurũ. ⁊ eſt locus vbi cõſeruant̃ precioſa
quecunq̃ȝ. ⁊ maxime aurũ. Tertio fuit de re ꝓpria
⁊ notat̃ cũ dicit̃ ſuis: nõ alienis. Quarto fuit deo
placida rõne ipſoꝝ: q̃r fuerũt in charitate feruidi.
Et ipſa bona in charitate facta ſunt deo accepta.
Aug⁹. Habe charitatẽ ⁊ fac q̃cq̃d vis ⁊ placebis
deo. ¶ Dixi ſcđo tangit̃ munerũ eoꝝ denomiatio
ſeu ſpecificatio. ibi. aurum thus ⁊ myrrhã. ¶ D
Sed diceres. quare hec tria obtulerũt ⁊ non alia
munera. Rñ aſſignat̃ lralis ſm glo. q̃r arabes in
ſua regione abundãt his. ſcꝫ auro. thure ⁊ myrrha
⁊ diuerſis generibus aromatũ. ⁊ ipſi talia cõſueue

runt offerre. Sed melius dicit̃ ſm eandẽ glo. q̃ ex
inſpiratione diuina hoc factũ eſt ꝓpter myſticã ſi
gnificationẽ. quã et ſi tũc magi nõ intelligebãt tñ
vt dicit Chriſ. gr̃a dei hec oĩa facere hortabat̃. ¶ E
Moraliter. p̃ hos tres reges ſignificant̃ omẽs ele
cti fideles. q̃ ſunt in triplici ſtatu. ſ. incipientiũ. ꝓfi
ciẽtiũ ⁊ p̃fectoꝝ. Dicit em̃ Gre. xxiiij. moral̃. Ele-
cti dei ſacre ſcp̃ture teſtimonio reges vocant̃. q̃ cũ
ctis motibus ⁊ carnis tẽptatiõib⁹ mũdi ⁊ diaboli
nõ ↄ̃ſentiũt nec ſuccũbũt. ſꝫ bñ p̃eſſe nouerũt. Vñ
reges ſm Iſid. de ſum. bono. a recte regẽdo voca
ti ſunt. iđ recte faciẽdo tenet recte nomẽ regis. pec
cãdo vero amittit. Vñ ſubdit ibidem. Rex nunq̃ȝ
eris ſi te nõ rexeris. Dicit em̃ phs. j. politi. Mens
rõnalis regali dño regnat ⁊ regit appetitũ ſenſiti-
uũ. ne inſurgat inordinatus motus in regno anie
ↄ̃tra diuinũ honorẽ. Et ſi inſurgere ceperit ſtatim
p̃ rationẽ q̃ſi p̃ regalẽ manũ debet cohiberi ⁊ com
peſci. Prouer. xx. Rex q̃ ſedet in ſolio iudicij diſſi
pat oẽ malũ intuitu ſuo. Et ſic oẽs debem⁹ eẽ re-
ges Poeta. Si rõ te reperit rex es. ſi corp⁹ ſeruus
Ambro. Rex eſt q̃ corpus ꝓpriũ ſubegit. nec eius
paſſionibus aiã ſuã turbari p̃miſerit. Et q̃d tales
debent offerre regi celeſti. Sunt em̃ vt dictũ eſt in
triplici differẽtia. ¶ Primi incipiẽtes. illi de-
bent offerre myrrhã cõtritionis. ps. l. Sacrificiũ
deo ſpũs ↄ̃tribulatus. Nã ſicut myrrha hꝫ amari
tudinẽ in guſtu. ⁊ ſic vera ↄ̃tritio hꝫ amaritudinẽ
cordis. Treno. ij. Velut mare cõtritio tua. dicen-
do cũ Ezechia rege Iſa. xxxviij. Recogitabo tibi
oẽs annos meos in amaritudine anie mee. Item
myrrha expellit v̄mes mordẽtes ⁊ cauſat quietẽ.
⁊ ſic vera cõtritio expellit culpã remordentẽ. Hie
ro. Nulla culpa delebit̃ niſi ↄ̃tritiõe deleat̃. Et fa-
cit quietẽ in ↄ̃ſciẽtia. Hugo. Peccatoꝝ ſalus tũc
incipit cũ ꝓ pctis veraciter ingemeſcũt. Itẽ myr-
rha ſerpẽtes fugat. Et ſic vera ↄ̃tritio diabolũ con
triſtat. De quo Aug⁹. Acriores dolores diabolo
non facimus q̃ȝ cũ vulnera peccatorũ dolendo et
confitẽdo ſanamus. Item ex myrrha conficit̃ vn-
gentum placabilẽ. vñ Iudith. x. Iudith vnxit ſe
myrrha ⁊ placuit holoferni. ⁊ in oculis oĩum pul
cra apparuit. Sic ⁊ vera humilitas reddit hoiem
placabilẽ deo ⁊ angelis eius. Dañ. iij. In ſpũ hu-
militatis ⁊ aĩo cõtrito dñe ſuſcipiamur a te. vt ſic
acceptabile fiat ſacrificiũ noſtrũ. vt inquit venera
bilis Beda. Amaritudo cordis mentẽ purgat. an
gelos letificat. et deum placãt. ps. l. Cor cõtritum
⁊ humiliatũ ⁊c̃. ¶ Scđi ſunt ꝓficiẽtes. illi debent
offerre aurum bone operationis. Vñ Eccli. xxix.
Pone theſaurũ tuũ in p̃ceptis altiſſimi. et ꝓderit
tibi magis q̃ȝ aurũ. Nã aurũ nõ liberat in die iudi
cij Iuxta illud Prouerbi. vj. Non recipiet pro re
dẽptione munera. ſed cõſeruatio p̃cepti liberabit
a dãnatione. Eccl'es. viij. Qui cuſtodierit p̃ceptũ
nõ experiet̃ quicq̃ȝ mali. Ideo Eccli. iij. Que pre
cepit deus cogita ſemp̃. Ratio Eccli. xxxv. Salu-
tare ſacrificiũ eſt attendere dei mãdatis. quia cum
alijs ſacrificijs põt dãnari. ſed nõ cum obedientia
mãdatoꝝ dei. Ideo compat̃ auro. Nam ſicut au-
rũ indulcorat potũ. ⁊ ſic obſeruatio p̃ceptoꝝ ani-
mũ. Eccli. xxiij. Nil dulcius q̃ȝ reſpicere in man-

datis dñi. Propt̃ qđ dixit Samuel.j.Reg.xv. Nũ quid vult dñs holocauſta ⁊ nõ potius vt obediat̃ ſibi: Nã obediẽtia plus valet ꝙ̃ victima. Grego. In victima aliena caro: i obediẽtia vo ꝓpria offertur. Itẽ aũr coꝛ letificat: ⁊ ſic obſuãtia mãdatoꝝ. Auguſ. Suauẽ ⁊ iocundã vitam guſtabis: ſi p̃cepta dñi ſuabis ❡ Tertij ſunt ↄtẽplantes. hi debẽt offerre thus deuotõis. Nã ſicut thus dr̃ a theos grece qđ ẽ de⁹ latine. q2 in dei ſacrificio offert̃ ſic adolet̃. ⁊ ſic cõtẽplãtes debẽt ſe ſacrificare deo modũ thuris. Verbi gr̃a. thus p̃mo i igne poſitũ caleſit. ⁊ ſic coꝛ coꝝ p̃mo dꝫ caleſieri igne deuotionis. quia dic̃ Rych. de myſtico ſomno. Deuotio ẽ feruida mẽtis i deũ dilectio. Scđo thus calefactũ diſſoluit̃. ⁊ ſic mens cõtemplãtis in lachꝛymas dꝫ diſſolui deuotõis ⁊ deſiderij poſt deũ dicẽdo cum p̃s.xlj. Fuerũt mihi lachꝛyme mee ⁊c̃. Bern. Futura gaudia nõ ſatis cõcupiſcis: ſi nõ quotidie poſtulas cũ lachꝛymis. Tertio thus poſt diſſolutiõ eleuat̃ ſurſum i aera: ſic mens cõtẽplãtis ad deũ dꝫ eẽ eleuata: ad Col̃.iij. Que ſurſũ ſunt q̃rite: q̃ ſurſum ſunt ſapite: non q̃ ſup terrã. q2 ſrena cõcupiſcẽtia impedit cõtẽplationẽ. de quo Iſiđ. de ſũ. bo. Oculus alta conſpicere nõ poterit quẽ puluis claudit. Iđo aie cõtẽplatiue põt dici illud Iſa.lj. Eleuare eleuare cõſurge hierl̃m. Dic̃ eñ Aug⁹. in li.j. de trini. Quãto magis homo de tẽpoꝛalib⁹ ad eťna ſe extẽdit: tãto ſilioꝛ deo erit. Dicãt igit̃ cõtẽplatiui cũ apoſtolo ad Phil̃.iij. Noſtra cõuerſatio i celis ẽ. Quarto thus eleuatũ dilatat̃ in tẽplo. ⁊ ſic mens deuota ſurſũ eleuata ad celeſtia dilatatur deſup celeſtibus theoꝛicis: meditãdo bonitatẽ dei ⁊ gloriã ſctõꝝ ⁊ gaudia coꝝ. De hoc ap̃ls.ij.ad Coꝛ.vj. O coꝛinthij coꝛ noſtrũ dilatatũ ẽ. tanq̃ filijs dico: dilatami ⁊ vos vt poſt hoc tũc efficiami ꝓni ad queq̃ bona opa. Dicẽdo cũ p̃s.cxviij. Viam mãdatoꝝ tuoꝝ cucurri: cum dilataſti coꝛ meũ Quito dilatatũ acuit̃ verſus celũ. ⁊ ſic mens cõtẽplãtis i tali deuotõe acuit̃ ṽſus celum p grãꝝ actionẽ totius boni recepti a deo i ipſi⁹ effuſiõe: ſicut fecit apoſtolus q̃ dixit.ij.ad Coꝛ.xij. Pro me autem nihil gloriaboꝛ: niſi in infirmitatib⁹ meis. gr̃a dei ſum id qđ ſum. Sexto acutũ euaneſcit ꝙ non amplius apparet. ⁊ ſic mens cõtẽplãtis ſic i deuotõe accenſa: ſic diſſoluta: eleuata ⁊ dilatata ⁊ acuta euaneſcit p ſuſp̃ius ⁊ oim ſenſibiliũ obliuionẽ. de quo Rich. Sepe ↄtẽplãtes ſunt i tãta altitudie ꝙ ea q̃ circa ipos fiũt ignorãt. vt legit̃ de ſctã Monica matre ſancti Auguſtini: q̃ i ↄtẽplatõe rapta clamauit. Volem⁹ i celũ: volem⁹ i celũ. Mirãtibus populis i eccleſia: eſtimabãt eã a rõne deſtitutam Poſt hoc ad ſe reuerſa iterrogabat̃ cur ſic clamaſſet: r̃ndit. Coꝛ meũ ⁊ caro mea exultauerũt i deũ viuũ. Igit̃ de tali deuota aĩa põt dici illud Cant̃.iij. Que ẽ iſta q̃ aſcẽdit p deſtũ ſicut virgula fumi ex aromatibus mirrhe ⁊ thuris.

❡ Sermo xliij. ❡ Ad idẽ.

S Ego vidi et teſtimoniũ

ꝑhibui. q2 hic ẽ filius dei. Jo.j. In ſũma euãgelij duo tangũtur. Primo Johannis humilitas vigoroſa: ibi. vidit Jeſum Johannes venientẽ ad ſe. Secũdũ ibi. hic eſt q̃ baptiſat De primo dic̃. In illo tẽpoꝛe. ſ. cum iudei miſerũt ſacerdotes ⁊ leuitas ad Johannẽ iterrogãtes eũ. Quis es tu: Reſpõdit. Non ſum ego xp̃us. Et deniq̃ volẽtes ſcire q̃s eẽt: reſpõdit eis. Ego ſũ vox clamãtis i deſto ⁊c̃. cui⁹ non ſum dignus corrigiã calciamẽti ſoluere. Et cũ iohãnes baptiſaret i ioꝛdane ad ſe veniẽtes: tunc vidit Jeſum ad ſe veniẽtem. ſ. int̃ alios homies. Ecce iohãnis humilitas. non ſe extollebat nobis i exẽplũ: vt de bonis gratuitis nõ extollam⁹ nos: ſꝫ magis humiliemur: iuxta illud Eccl̃i.iij. Quanto maioꝛ es humilia te i omnibus: ⁊ inuenies grãm. Hõ documẽtum ſeruans Maria: ait Luc̃.j. Ecce ancilla domi. licꝫ fuit domia mundi ⁊ regina celoꝝ. Iđo i cãtico ſuo. Reſpexit humilitatẽ ãcille ſue. nõ matris ſue. Itẽ Jeſus venit de galilea bis ad iohannẽ. Primo vt baptiſaret̃ ab eo. de quo Math.iij. Scđo vt manifeſtaretur a iohãne. Et merito venit ſecũdo ad eũ ſcđm Chryſ̃. quia dicit Math.iij. Exibat ad iohãnem omnis hieroſolyma: ⁊ omnis iudea: ⁊ oĩs regio circa ioꝛdanẽ. ⁊ baptiſabãtur ab eo in ioꝛdane cõfitentes pctã ſua. Sꝫ p̃ma vice venerat xp̃us ad iohannẽ vt baptiſaret̃. Ne ergo aliq̃s ipſum vt ceteros crederet eẽ peccatoꝛẽ: cõueniẽs fuit vt ſecũdo veniret: vt iohãnes ex ſuo teſtimõio eum oſtenderet inocentẽ: vt ſic omnis mala ſuſpitio de chꝛiſto a coꝛdibus hominũ tolleretur: oſtẽdens eum agnum ſine macula dicens. Ecce agnus dei q̃ tollit peccata mũdi. q̃ſi di. Agnus a patribus deſideratus Iſa.xvj. Emitte agnum domie domiatoꝛẽ terre. Ecce agnus in lege figuratus. de quo Exođ. xij. Erit agnus ſine macula maſculus ⁊c̃. Conſuetudo eſt vt boni ſerui laudant dominũ: ⁊ probi milites regem ſuũ: ⁊ induſtrij nuncij exaltant innocentem. Sic in ꝓpoſito ſeruus dominũ. miles regem p̃curſoꝛ ſaluatoꝛem: Johannes chꝛiſtus commendat a duobus. ❡ Primo quid habeat ex natura. Secundo ꝙ confert ex gratia. Primo ex natura eſt dulcis: tractabilis ⁊ annoſus. Ideo dicit. Ecce agnus dei. Agn⁹ nõ habens coꝛnua quib⁹ te verberet: non habens vngulas. i. clawen. quibus te laceret. non habet dentes quibus te moꝛdeat. nec roſtrum cum quo te pungat. ❡ Item nota chꝛiſtus dicitur agn⁹ quattuoꝛ de cauſis. Primo propter vite innocentiã. j. Pet̃.ij. Qui peccatum non fecit: nec inuentus eſt dolus in oꝛe eius. Hic agnus dicit lupis Johã.viij. Quis ex vobis arguet me de peccatoꝛ: Sic ſi vis partem habere cum iſto agno in ouili ſuo: eſto innocens. Pſal̃.xxiiij. Innocentes ⁊ recti adheſerunt mihi. ❡ Secundo dicitur agn⁹ propter moleſtie patientiã. ⁊ ſic chꝛiſtus. j. Pet̃.ij. Cum malediceretur quaſi ſeductoꝛ non maledicebat. i. improperabat eis mala. cum pateret̃ vt infamis non cõminabat̃. De quo Iſa. liij. Quaſi agnus coꝛam tondente ſe obmuteſcit: non aperiens os ſuum. Et ſic nos ſi volumus habere partem cum iſto agno: debemus eſſe patientes. Jaco.v. Patientes eſtote cõfirmantes coꝛda veſtra. Sed heu multi ſunt qui ad vnicum verbũ mouent̃ vt ap̃iant oꝛa ad improperia. Vi proprie faciunt vt ſtrix quod eſt animal ſpinoſum: mittẽs

ſpinas qͣſi ſagittas vt canes vulneret inſequētes.
Tales ſunt vt vaſa teſtea ⁊ fragilia:q̄ ad modicum
pulſum frāgunt Treñ.iiij. Quomō reputati ſunt
in vaſa teſtea:opꝰ manuū figuli. Chriſtꝰ ḡ dr̄ agnꝰ
ꝓpter patiētiā aduerſitatis quā habuit dum eēt in
mūdo:nūc non minus ē patiēs exiſtēs i celo:cuȝ
tot maloꝝ ſuſtineat ſcelera ⁊ pctā a malis hoibus.
De qbus ad Heb.vj. Rurſum crucifigētes filiuȝ
dei. Sȝ dic̄ Greg. Qui i pñti velut agnus p̄ce vni-
ca flecti potuit:oi leone ferioꝛ iexoꝛabilis oibꝰ i in
dicio futuro apparebit. ¶ Tertio dr̄ agnus ꝓpt vi-
ctime ꝯdecētiā. Agnꝰ ꝯſueuit victimari i ſacrificiū
ꝓ pctō:vt dr̄ Leui.xiiij. Cū em̄ ſacerdos purificās
hominē ſtatuerit eū corā domio tollet agnū ⁊ of-
ferret eū ꝓ delicto. Sic xp̄us victimatꝰ ⁊ occiſus ē
i ara crucis ꝓ pctōꝛibus redimēdis Hiere.xj. Ego
qͣſi agnus māſuetus q̄ poꝛtat ad victimaȝ. Et ḡ dr̄
agnꝰ dei:qꝛ deus pat̄ illum obtulit ꝓ ſalute mun-
di Ro.viij. Pꝛopꝛio filio ſuo nō pepcit deus:ȝ ꝓ
nobis oibus tradidit illum. Ecce ideo agnus dei.
Sȝ deus illum acceptauit vt oblationē dignam ⁊
ſufficientē.vt dic̄ Theoph. ꝓ p̄cio hūane redēpti-
onis:cuiꝰ ſāguis ſup poſtes ſaluabit ab angelo ꝑ-
cutiēte.j. Pet.j. Non coꝛruptibilibus auro ⁊ argē
to redēpti eſtis:ȝ ſāguie agni icōtamiati. ¶ Quar
to dr̄ agnus ꝓpt mr̄is noticiā.qꝛ agnus dr̄ ab agno
ſcēdo.qꝛ i turba magna agnoſcit mr̄eȝ. Et ſic xp̄s
licȝ eēt i tāto ſtrepitu turbaꝝ ⁊ i tāta p̄ſſura crucis
nō tñ fuit imemoꝛ mr̄is ſue quādo ſibi ſtatuit fau-
toꝛē ⁊ cuſtodē Johā.xix. Cum vidiſſȝ Jeſus ma-
trē ⁊ diſcipulū ſtantē dixit mr̄i ſue. Mulier ecce fi-
lius tuus. Etiā agnus dr̄ ab agnoſcēdo patrē:cui
fuit obediēs vſq̄ ad moꝛtē:moꝛtē aūt crucis. Etiā
agnus dr̄ ab agnoſcēdo gregē ſuum ꝓ quo moꝛtu
us ē dominꝰ Luc.xxiij. Pat̄ dimitte illis. Jdō ter
i miſſa dr̄ Agnus dei. ¶ Dixi ſecūdo cōmēdat Jo
hānes xp̄m i hoc q̄ confert ex gr̄a.qꝛ ē vtilis ⁊ fru
ctuoſus. Jdō ſubdit. Qui tollit pctā mūdi. Glo.
.ſ.oꝛiginale:qḋ fuit cōmune toti mūdo:qḋ in lege
nec ꝑ agni oblationē:nec ꝑ alia ſacrificia ita cōue-
niēter ⁊ ꝑfecte auferri poterat. De quo ad Heb.ix
Jmpoſſibile ē ſanguinē hircoꝝ aut vituloꝝ aufer
re pctā. Sȝ iſte vt ſcribit Oſee vlt̄.aufert omnē im
pietatē. Jdō xp̄iani oēs ſcelerati pctīs aggraua-
ti ad ip̄m fugere debēt.qꝛ dr̄.j. Johā.j. Jpe ē ꝓpici
atio ꝓ pctīs noſtris. Non tm̄ noſtris:ȝ totius mū
di. Nicola.d̄ lyra. Jpe ē in quo ē gr̄a ⁊ virtus pur-
gatiua omniū pctōꝝ. Nā ip̄e ē agnus q̄ nos miſe
ricoꝛditer redemit.de quo Apoc̄.v. Vidit Johā-
nes libꝛum ſeptē ſigillis ſignatuȝ ⁊ nemo poterat
ſoluere ea ⁊ ap̄ire libꝛum.⁊ ego flebā:⁊ vnus d̄ ſe-
nioꝛibus dixit mihi. Ne fleueris. Et vidi agnū ſtā
tē tanq̄ occiſum:⁊ accepit libꝛum ⁊ apuit. Tūc ⁊
quattuoꝛ ſenioꝛes cātabant cāticuȝ nouū dicētes.
Dignus es domie deus noſter ap̄ire librū:⁊ ſoluē
ſeptē ſignacula eiꝰ. ¶ Dicit. Jtē ſeptē ſignacl̄a ſunt
ſeptē mala q̄ venerūt ex p̄uaricatōe p̄moꝝ parētū
cōtra genus hūanū. Pꝛimū ē dei irritatio. P̄s.cv.
Jrritauerūt euȝ i vanitatibꝰ ſuis. Deut.xxxij. Ad
iracundiā cōcitauerūt euȝ:ꝓpt̄ea oēs naſcimur fi-
lij ire. Eccli.xlj. Ve vobis q̄ dereliqͥſtis legē altiſſi
mi.ſi nati fueritis i maledictōe naſcemi.ſi moꝛtui
fueritis i maledictōe moꝛiemi. Sȝ h̄ ſigillū agnus
dei apuit.qꝛ irā dei mitigauit.de quo ap̄ſus Ro.v.
Cum inimici eēmꝰ recōciliati ſumꝰ ꝑ ſāguinē filij
eius. ¶ Secūdū malū fuit doni amiſſio.i.oꝛigina-
lis iuſticie ꝑditio ꝓ ſe ⁊ poſteris Treñ.j. Pederūt
queq̄ p̄cioſa ꝓ cibo. Reuera p̄cioſum fuiſſȝ opus
ſi Adā ꝯſtitiſſet tūc oēs in inocētia fuiſſemꝰ nati ⁊
i iuſticia oꝛiginali.nūc v̄o oēs pctōꝛes:ad Ro.iij.
Oēs peccauerūt ⁊ egēt gr̄a dei. Pꝛouer.xx. Quis
pōt dicere munduȝ ē coꝛ meū:purus ſum a pctō:
j. Johā.j. Si dixerimꝰ qꝛ pctm̄ non habemꝰ ⁊c̄. Sȝ
hoc ſigillū ip̄e agnus dei apuit.qꝛ iuſticiaȝ ipetra-
uit.de quo ap̄ſus ad Ro.v. Nūc iuſtificati in ſan-
guine ip̄ius ſalui erimꝰ ab ira ꝑ ip̄m. Tertiū malū
fuit patrie exulatio.i cuiꝰ ſignū hō fuit eiectus de
paradiſo. Sȝ cōtra hoc ip̄e patriā acqͥſiuit ⁊ ꝓmi-
ſit Luc̄.xij. Nolite timere puſillus grex.cōplacu-
it prī meo dare vobis regnū. ¶ Quartū malū fuit
i exiliū relegatio.cōtra hoc ip̄e vocat nos de exilio
Math.xj. Venite ad me oēs q̄ laboꝛatis ⁊ onera-
ti eſtis:⁊ ego reficiā vos. ¶ Quītū malū fuit ad ſa
tiſfactionē obligatio.de quo magr̄ in.iij.ſent̄.diſt.
xviij. Deꝰ decreuit vt hō ꝓpt pctm̄ nō itromitteret̄
i paradiſū.i.in contēplationē dei:niſi i vno homi-
ne eēt tāta humilitas q̄ poſſȝ oibus ꝓdeſſe.ſicut in
hoie tanta fuit ſupbia q̄ oibus nocuit:ȝ ſeip̄m hu
miliauit vſq̄ ad moꝛtē:ꝓ oibꝰ ſatiſfecit. P̄s. Que
nō rapui tūc exoluebā. De quo Jſa.lij. Gratis ve
nūdati eſtis ⁊ ſine argēto redēpti ⁊c̄. ¶ Sextū ma
lum fuit gl̄ie amiſſio. de quo Jſa. Tollatur impiꝰ
ne videat gloꝛiā dei. Sȝ ip̄e reparauit Jo.xiiij. Va-
do vobis parare locū. Jn collecta. Deus q̄ nobis
ꝑ vnigenitū tuū etnitatis aditū deuicta moꝛte re-
ſeraſti ⁊c̄. Et p̄s.xv. Tu es q̄ reſtitues hereditatem
meā mihi. ¶ Septimū malū fuit acqͥſitio pene.ſ.
moꝛtis aie:ad Ro.v. Regnauit moꝛs ab adā. non
ſoluȝ i coꝛpe:ȝ etiā i aia. Sȝ ip̄e agnꝰ dei hoc ſigil-
lum apuit. Greg. Moꝛtē nrāȝ moꝛiēdo deſtruxit
De quo.j. Coꝛ.xv. Sicut oēs i adā moꝛiunt̄:ita i
xp̄o oēs viuificabunt̄. Subdit. Hic ē de quo dixi
qui poſt me venit. Vbi Theoph. Quia xp̄us iaȝ
erat.xxx.ānoꝝ rōe tēpoꝛalis neceſſitatꝭ:qui añ me
factus ē. Augꝰ.i.dignioꝛ me.qꝛ p̄oꝛ me erat.ſ.ſcđȝ
diuinitatē.qꝛ ab etno Eccli.xxiiij. Ego ex oꝛe al-
tiſſimi ꝓdiui p̄mogenita añ oēm creaturā. Et ego
neſciebā eum.ſ.quo ad ꝑſonā hūanitatis ꝓpꝛia co-
gnitione:ȝ vt manifeſtaret̄ in iſrl̄. Ego veni. Ecce
hic poſſumꝰ elicere q̄ liber de infantia ſaluatoꝛis ē
apocriſus.quia ſi feciſſet ſigna notificaſſet ſeip̄m:
⁊ nō fuiſſet opus a Johāne manifeſtari. Ego ve-
ni in aqua baptiſans.q.d.baptiſmꝰ meus exilis ē.
¶ Et. Querit̄ an baptiſmꝰ Johānis fuit ſacramē
tuȝ: Reſpōdet ſctūs Tho.ſup.iiij.ſent̄.dicēs. Sa-
cramentum dicit̄ dupliciter. Vno modo quaſi ſa
cre rei ſignum.⁊ ſic erat ſacramētum.ſignificabat
em̄ rem ſacram. quia baptiſmū chriſti q̄ eſt remiſ-
ſio peccatoꝛū. Alio modo ꝓpꝛie ſacramentū dr̄ ſa-
cre rei ſignū ⁊ cauſa:⁊ ſic nō fuit ſacramētum. Sȝ
di.an pueri debent baptiſari baptiſmo Johānis:
Reſpondet ſanctus Thomas ſuper.iiij.ſententia
rum.diſtinct.ij. Baptiſmꝰ Johānis fuit baptiſmꝰ
penitentie.quaſi Johannes diceret: Peniteas er-

go fac te baptiſari.ꝫ pnia non cõpetit pueris.ergo
nec baptiſm⁹ Johãnis. Sꝫ di.an baptiſm⁹ Johã-
nis ꝯferebat grãm: Rñdet ſanctus Tho. pte.iij.q.
xxxviij.art.iij.ꝙ nõ.qꝛ opatio Johãnis erat ſaltim
q̃dã pparatio ad xp̃m:ſicut miſtri ꝛ inferioris arti
ficis ẽ pparare materiã ad formã quã iducit pnci-
palis artifex.gr̃a autẽ cõferẽda erat hoib⁹ p xp̃m:
ſm illud Johã.j. Gr̃a ꝛ veritas p Jeſum xp̃m fa-
cta ẽ. Et idõ baptiſmus Johãnis grãm verã nõ cõ
ferebat.conferebat autẽ diſpoſitiue. Et hoc tripl'r.
Uno modo p doctrinã Johãnis iducẽtẽ hoies ad
fidẽ. Alio modo aſſueſaciẽdo homies ad ritũ ba-
ptiſandi. Tertio p pniam pparãdo hoies ad ſuſci-
piẽduꝫ effectũ baptiſmi xp̃i. ¶ Sꝫ di.tñ dr̃ Marc.
j.ꝙ Johãnes fuit i deſerto baptiſans ꝛ pdicans ba-
ptiſmũ i remiſſionẽ pctõꝝ.ꝫ pnia ꝛ remiſſio pctõ-
rũ ẽ p grãm.igĩ baptiſm⁹ Johãnis cõferebat grãꝫ
¶ Rñdet ſctũs Tho.vbi.ſ.allegãs Bedã.ꝙ pt
itelligi duplex baptiſmus pnie.qꝛ erat quoddã in-
ductiuũ ad pniam:ꝛ quaſi q̃dã ꝓteſtatio quo ꝓfi-
tebãtur homies ſe pniam acturos. Alius autẽ ba
ptiſmus xp̃i p quẽ pctã remittũtur:quẽ Johãnes
dare non potuit:ꝫ ſoluꝫ pdicabat baptiſmũ pnie i
remiſſionẽ.non autẽ cõferebat. Idõ dixit hic in te-
xtu. Ego veni i aq̃ baptiſans. Qd̃ expõnẽs Greg.
dic̃. Johãnes nõ i ſpũ:ꝫ i aqua baptiſauit.qꝛ pctã
ſoluere nõ valebat:qd̃ ſolũmodo ẽ gr̃a ſpũſſancti
ꝗ baptiſmus Johãnis grãm non cõferebat. ¶ Di
xi ſcdõ tãgitur pdicatõis eius veritas glorioſa:cũ
ſbdit. Et teſtimoĩũ phibuit Johãnes dicẽs.qꝛ vidi
ſpm̃ſcm̃ q̃ſi colũbã deſcẽdẽtẽ d̃ celo ꝛ manẽtẽ ſup
eũ. Angel⁹ nõ deſcẽdit i ip̃m ſãctificãdo.qꝛ ſãctuſ-
ſctõꝝ erat:ꝫ fuit ad oñdẽduꝫ eũ ſctm̃. Et dic̃.manẽ
tẽ ſup eum. Chryſ. Differẽtia erat int̃ ſãctitatẽ xp̃i
ꝛ alioꝝ ſctõꝝ. Nã ipe ſic eſt ſãctus ꝙ i ipõ habitat
plenitudo ſpũſſancti ꝑmanſiue ꝛ poſſeſſiue:ita ꝙ
ipam non põt amittẽ. In oibus autẽ viatorib⁹ nõ
ita plenarie fuit gr̃a ſpũſſancti ꝛ ẽ q̃n poſſunt eam
amittẽ:niſi cõfirmẽtur a deo. ¶ Et dic̃.tãq̃ꝫ co
lumbã. Sciẽdum ꝙ illa fuit v̓a columba. Uñ Au
guſ.d̃ agone xp̃iano. Sic dicimus xp̃m verũ cor-
pus habuiſſe:licꝫ vera columba fuit:nõ tamẽ fuit
gnãta natural'r virtute columbarũ:ꝫ p diuinã po-
tẽtiã nouit̃ ꝓducta. Ita ſpũſſanctus oculis homi-
num apparuiſſe videbat̃ i ſpecie colũbe ſic nouit̃
ꝛ recẽter a deo ꝓducte. Sꝫ alit̃ apparuit filius i hu
mana natura:alit̃ ſpũſſanctus i columba. Nam fi
lius vt dic̃ ſanctus Tho.pte.iij.q.iij.art.vij.aſſum
pſit humanitatẽ. Spũſſanctus non aſſumpſit co-
lumbã i vnitate pſone:ꝫ ſolum tanq̃ꝫ ſignũ ipius.
Idõ Auguſ.ij.d̃ trinit̃.dic̃ ꝙ filius dei dici potuit
homo rõne vnius:ꝫ ſpũſſanctus nõ potuit dici co
lumba.ꝛ ſic d̃ flatu ꝛ igne i q̃bus ſpũſſanctus ap-
paruit. Subdit. Et ego neſciebã euꝫ. ¶ Sꝫ di.tñ dr̃
Math.iij. Ego a te debeo baptiſari. Rñdet̃.neſci-
ebam euꝫ ita pfecte ſicut poſtq̃ꝫ eũ baptiſaui. Uel
ſic.neſciebã illã autoritatẽ baptiſandi mihi reſua-
tam.ꝫ qui miſit me baptiſare in aqua:ille mihi di
xit ꝛ reuelauit. Sup quẽ videris ſpm̃ſanctũ deſcẽ-
dentẽ ꝛ manentẽ ꝛ requieſcẽtẽ:hic ẽ qui baptiſat i
ſpũſancto. ¶ Itẽ nota Nicolaus de lyra ſup
Johannẽ in iſto v̓bo:manẽtem. In manſiõe qui-
es deſignatur. Qꝫ autẽ ſpũſſanctus in aliquo non
quieſcit duplici cauſa cõtingit. Una ex pctõ mor-
tali p quod effugatur ſpũſſanctus Sap.j. Nõ ha-
bitabit in corpore ſubdito pctis. Alia cauſa ex pec
cato veniali:p quod aliqua operatio ſpũſſancti im-
peditur. In xp̃o autẽ neq̃ꝫ mortale: neq̃ꝫ veniale:
neq̃ꝫ originale pctm̃ fuit.vñ ſemp ſup euꝫ mãſit.ſ.
quieuit. Alia cauſa. quia q̃ꝫtum ad grãs gratiſda-
tas non ſemp adeſt virtus opandi miracula:nec ꝓ
phetis virtus ꝓphetie. Chriſtus autẽ ſemp habuit
poteſtatẽ ad omnẽ opationẽ virtutum ꝛ opationẽ
grãꝝ:idõ ſup eum mãſit Iſa.xj. Requieſcit ſup eũ
ſpũs domi. qd̃ itelligẽdum eſt de chriſto inq̃ꝫtum
minor eſt patre ꝛ ſpũſancto:ſcꝫ ſcdm̃ ꝙ homo. Tũc
ſubdit. Hic eſt q̃ baptiſat in ſpũſancto. ¶ No-
ta duplex poteſtas chriſti attenditur in baptiſmo.
Prima ẽ eſſentie:ſcꝫ que mundat interius animã
a peccati macula.hanc poteſtatẽ nulli cõmunicat
Secunda eſt poteſtas miſterij.hanc cõmunicat fi
delibus Marc.vlt̃. Baptiſantes eos in nomie pa
tris ꝛ filij ꝛ ſpũſſãcti. Et idõ ſacerdotes vt miſtri ſe-
cundarij habẽt poteſtatem baptiſandi. ꝫ chriſtus
inq̃ꝫtum homo eſt caput omniũ miſtroꝝ eccleſie:
vt dicit apoſtolus. Qꝫtum ad hoc habꝫ ſingularẽ
poteſtatẽ ꝛ excellẽtiam in ſacramẽtis.que excellẽ-
tia vt dic̃ Nicolaus de lyra ſup Johannẽ apparet
in quattuor. Primo i ſacramẽtoꝝ inſtitutõe:quo
rum inſtitutor eſt ſolus chriſtus:ſic ꝙ nullus ho-
mo nec etiam eccleſiia tota poſſꝫ ſacramẽta inſti-
tuere. Sacramẽta eñ grãm conferũt. cõferre autẽ
grãm ẽ ſolius dei.ꝛ idõ qꝛ chriſtus ẽ ſolus ver⁹ de
us:ſacramẽta poteſt inſtituere. ¶ Secundo qꝛ ex
merito ſue paſſionis chriſti ſacramẽta virtutẽ ha-
bent. Roma.vj. Quicũq̃ꝫ baptiſati ſumus in chri-
ſto Jeſu:in morte ipſius baptiſati ſumus. ¶ Ter-
tio quia chriſtus poteſt cõferre effectum baptiſmi
ſine ſacramẽto:quod eſt ſoli⁹ dei. ¶ Quarto qꝛ ali
quo tẽpore baptiſmus cõferebatur ad inuocationẽ
nomis chriſti:licꝫ eñ modo non fiat. Hec eñ chri
ſtus nulli hominũ cõmunicauit:ne aliquis in no-
mine Petri vel alicui⁹ ſancti baptiſaretur:ne fie-
ret ſciſma in eccleſia.ꝛ baptiſati ponerẽt ſpem in il
lis in quoꝝ nomie baptiſati eẽnt. Spũs ergo ſan-
ctus manſit ſup chriſtũ qui ſolus interius ſui vir-
tute mũdat baptiſando p grãm. Tunc ſubdit. Et
ego vidi.ſ.oculo interiori:ꝛ teſtimoniũ phibui:qꝛ
hic ẽ fili⁹ dei. ¶ Nota iterũ duplex ẽ baptiſm⁹
ſcꝫ ſacr̃alis:ꝛ ſpũalis. Sacr̃alis baptiſm⁹ mũdat
puulos ab alieno pctõ.ſ.originali.adultos ab ori-
ginali ꝛ actuali v̓tute paſſiõis xp̃i.ꝛ tollit oẽm pe
nã culpe quã homo a ſeipõ cõtraxit vl' ab alio im-
poſita ſibi:q̃ ſaltꝫ retardat ꝛ ipedit a patria. Dico
pmo penaꝫ culpe ꝓpt̃ irregularitatẽ bigamie q̃ nõ
ꝓcedit a culpa.vt ptꝫ diſt.xxxiiij.ſi q̃s viduã. Ba-
ptiſmus licꝫ tollat culpã:nõ tñ penã homicidij.vt
ptꝫ diſt.iiij.ſi q̃s. Dixi quã homo a ſeipõ cõtraxit
vel ab alio impoſita:vt pnia. Et dixi que retardat
propter penam corporalẽ:ſcꝫ vt fames ſitis:q̃ non
retardat:ꝫ ꝓmouet. ¶ Sed di.ſi baptiſmus tollat
omnẽ penam tunc aliqd̃ peccatuꝫ manebit impu
nitum:qd̃ ẽ cõtra Auguſ. Nullum malũ impuni
tuꝫ: Rñdet ſctũs Tho.ſup.iiij. Mala coꝝ qui ba-

ptiſant non manēt impunita. qꝛ puniunt pena in-
ſufficiēti i ſeipis p ꝯtritionē vł attritōem vt i adul-
tis. Sufficiēti autē pena i capite p paſſionē xpi. qꝛ
p baptiſmū homo icorpat xpo ⁊ fit mēbrū xpi. Et
idō pena quā xpus ſuſtinuit reputat ei i ſatiſfacti-
onē Ro. vj. Quicūq; baptiſati ſum⁹ i xpo Jeſu in
morte ipius baptiſati ſum⁹. cōſepulti em̄ ſum⁹ ⁊c.
¶ Scd̄o em̄ ē baptiſm⁹ ſpūalis. ſ. flamis: vt ex ve-
ra cōtritōne cordis ⁊ effluētia lachrymarū hʒ vim
regeneratiuā. ſ. in ſpū cōtritōis ⁊ aq̄ lachrymaruʒ.
de q̄ ps. lxxiij. Cōtribulaſti capita draconis i aq̄s.
Bern. Nō in nobis min⁹ ē in vnda lachrymarū ⁊
afflictōe penaꝝ: ipe deus ſupplet ſuis penis. Jlle
baptiſm⁹ noſter ſpūalis figuratur i corpali baptiſ-
mo xpi. Auguſ. i li. de doct. xpia. Ois xpi actio no
ſtra ē inſtructio. Et apoſtol⁹ ad Ro. xv. Quecūq;
ſcripta ſunt: ad noſtrā doctrinā ſcripta ſunt. ¶
Jgitur q̄ttuor ſcripta ſunt de baptiſmo xpi. Pri-
mū eſt ꝙ Johānes tenuit xpm i manibus. Spūa
liter. Johānes iterptat gr̄a vel in quo ē gr̄a dei. qꝛ
gr̄a tenet i manu penitētē ne recidiuet. De quo ſā
ctus Tho. li. iij. ꝯtra gētiles. cap. lv. Jndiget hō di
uine gr̄e auxilio vt pſeueret i bono. De quo etiā. j.
Pet. vlt. Deus ois gr̄e qui vocauit nos i etnā glo
riam ſuā: ipe pficiet cōfirmabit ſolidabitq;. Sʒ ne
pctōr iā penitēs in pſtinū opus redeat: ⁊ ne ſic fie
ret nouiſſim⁹ error peior priore Marc. vlt. ⁊ ne aſſi
milaret bruto Prouerb. xxvj. Canis reuerſus ad
vomituʒ: ſic q̄ reiterat ſtulticiā ſuā. Ergo reqrit ad
ſacrm baptiſmi Johānes. i. gr̄a dei. q̄ tenet hoiem
ne recidiuat: ad Tyt. ij. Apparuit gr̄a dei erudiēs
nos vt abnegātes oēm impietatē ⁊ ſecularia deſi-
deria. ¶ Scd̄o legim⁹ columbā deſcēdentē q̄ man
ſit ſup eū. Columba hʒ gemitū p cātu: ⁊ ſignificat
ſpm̄ pmouētē ad gemitū p cōmiſſione pctōꝝ ⁊ de
fectuū cōſideratōe: ad Ro. viij. Jpe ſpūs poſtulat
p nobis gemitibus ienarrabilib⁹. Nā ad veꝝ pe-
nitentē reqrit gemitus ⁊ dolor. Aug. de pnia. De
re penitens ſemp doleat ⁊ de dolore gaudeat: ⁊ ſe
non ſemp doluiſſe doleat. dicēdo cum ps. xxxvij.
Dolor meus in cōſpectu meo ſemp. ¶ Tertio vox
patris audita ē: hic ē filius me⁹ dilectus. Hoc cō-
tingit ſcd̄m apoſtolū Ro. viij. cum ipe. ſ. ꝓhibet te
ſtimoniū ſpūi noſtro ꝙ ſum⁹ filij dei. Hoc fit quā-
do poſtpoſito oi timore ⁊ horrore piculoꝝ i deuo-
tōe noſtra non vt iratū: ſʒ pium ⁊ benignū ⁊ dulcē
patrē adoramus. De q̄ deuotōe. Ro. viij. Accepi-
ſtis ſpm̄ adoptōis filioꝝ dei: in quo clamam⁹. ab-
ba pat. Et ſic noſtra deuotio ſe habʒ ad deū non vt
ad dn̄m. non vt ad iudicē: ſʒ vt ad pium patrē. Jn
eadem em̄ atteſtatōe ſtat vt ſimus filij dei: cum ſu
mus deuoti ad deum. ¶ Quarto legimus: celū ſe
apiēs. p qd̄ deſignat q̄ in ſpū baptiſat: illi celū ve-
raciter apiet cum de hoc exilio euolauerit. cum le-
gitur Act. x. Vidit Petrus celum aptū: ⁊ linthe-
um q̄ttuor initijs ſūmitti añ eum in quo erāt om-
nia q̄drupedia: ſcʒ ſerpētina ⁊ volatilia celi. ⁊ vox
facta ē dicēs. Surge Petre: occide ⁊ māduca. Nā
p verā pniaʒ oia imūda q̄ aiaʒ maculāt ⁊ i lintheo
ꝯſcie apparuerūt illa occidūtur p contritōeʒ ⁊ pve
rā pniaʒ ⁊ recipiunt i celū. Chryſ. O pnia auro ru
tilātior: ſole ſplēdidior. q̄d de te dicā: q̄d de te refe-
ram: Ois ligata ſoluis: cōtritum ſaluas: immundū
mūdas: triſtē exhilaras. padiſuʒ apis. ad vitā eter
nā reuocas. Mat. iij. Pniam agite ⁊c.

¶ Sermo xliij. ¶ Ad idē.

Ego a te debeo bapti
ſari: ⁊ tu venis ad me. Mat. iij. ⁊ legit ho
dierno die p euāgelicali officio. ¶ Jn ſū-
ma euāgelij duo innuūtur. Primo vigoroſum exē
pluʒ noſtre humilitatis. Scd̄o generoſuʒ teſtimo-
nium eterne veritatis. Primū ibi. venit Jeſus ad
Johānē. Secūduʒ ibi. ecce apti ſunt celi. De pmo
dicit. Jn illo tpe: ſcʒ cum Johānes baptiſaret ho-
mines i iordane ad ſe venietes: venit Jeſus inter
alios hoies: cum tamē baptiſmo nō egeret. qꝛ ve-
rus deus: ⁊ alios ſaluare venerat Math. j. Jpe ſal
uū faciet populū ſuū a pctis eoꝝ. A galilea. i. a na
zareth vbi latuerat: q̄ ſituata erat in galilea ad ior-
danē q̄ eſt fluuius: ⁊ oritur ad radicē lybani mon-
tis ex duob⁹ fontibus ior ⁊ dan. Jn quo fluuio di-
cit Aug⁹. i ſmone de ephya domi: facta ſunt mul-
ta mirabilia. M ¶ Primo legitur ps. cxiij. Jor-
danis cōuerſus ē retrorſum. Dic magr. in glo. ſup
ps. ad lrām. Factum ē cum filij iſrł exierūt de egy
pto: tūc ſupiores aq̄ iordanis fluxerūt retrorſuʒ. i.
inclinatōes ſeu male paſſiones ſupioris ptis rōis
mitigātur i baptiſmo. Jtē Helyas i iordane fecit
diuiſionē aquarum: tulit palliuʒ ⁊ inuoluit illud: ⁊
pcuſſit aquas iordanis: ⁊ diuiſe ſunt i duas ptes: ⁊
ſicco pede trāſierunt Helyas ⁊ Helyſeus. iiij. Re
gū. ij. Et ſic nunc i baptiſmate fit ſepatio pctōꝝ ab
homie. Et ad hunc fluuiū venit Jeſus ad Johan-
nem: dn̄s ad ſuū: rex ad militē: impator ad ſcutife
rum: ſol ad luciferuʒ. Sʒ q̄re: vt baptiſaret ab eo.
maior a miore: vt null⁹ dedignaret miorē ſe. ¶ A
¶ Sʒ di. tamē xpus nō idiguit baptiſari cum non
hēet patrē: q̄re ergo voluit baptiſari: Rñdet ſctūs
Tho. pte. iij. q. xxxix. art. j. Primo vt aq̄s munda
ret. de quo Ambroſ. ſup Luc. Baptiſatus eſt Je-
ſus non mūdari volēs: ſʒ vt nobis flumia munda-
ret. ¶ Scd̄o vt legē quā inſtituerat impleret. de q̄
Auguſ. i ſmone de ephya. Voluit facere qd̄ faci-
endum omnib⁹ impauit. Hoc eſt qd̄ habet i cano
ne de cōſtitut. c. cum oēs. Quicq̄d iuris i alterum
q̄s ſtatuit: eoipo cōtra ſe vti debeat. dʒ em̄ legi pa-
rere quā ipe tulerat. Et hoc ē cōtra aliquos de qui
bus Math. xxiij. Alligāt onera grauia i hūeꝝ ho
minū: ⁊ mimo digito nō attigūt. Sʒ Jeſus nō ſic.
idō ſcribit Act. j. Cepit Jeſus facē ⁊ docere. Et ſa-
ctus Tho. Nō ſolū debebat implē ea q̄ ſunt legis
veteris: ſʒ etiā q̄ noue legis inchoare. ¶ Tertio ba-
ptiſmo Johānis baptiſari voluit. Dic Hieron. vt
baptiſmū Johānis approbaret. ¶ Quarto vt ne-
mo quātūcūq; ſctūs baptiſmi grāʒ ſupfluā indica
ret. ¶ Quito vt myſteriū ſācte trinitatis reluceret.
Jdō Chryſ. i omel. Quia licʒ baptiſm⁹ Johānis
erat pnie: ne aliq̄s eſtimaret ꝙ xpus veniſſet ea ra-
tione ad iordanē ꝓpter pniam. ideo iohānes dixit.
Ego a te debeo baptiſari: quia ſanctior ⁊ fortior ⁊
maior me es: ⁊ tu venis ad me q̄ nō indiges. qua-
ſi di. ego a te debeo iuſtificari vt efficiar celo dign⁹
⁊ omnes homines debēt mundari per te: ſʒ tu ve-

nis ad me. D ¶ Sed dī. tamen in vtero matris
fuit ſanctificatus ⁊ ab originali mūdatus: quomō
dixit. ego o a te debeo baptiſari: Rñdet ſctūs Tho.
in. iiij. diſt. ij. Qz homo nō baptiſatꝰ tenetᷣ ad ba-
ptiſmū ſi pt baptiſari: vt habetᷣ i cano. de pſbyt. nō
baptiſa. ⁊. c. apoſtolico. ⁊. c. veniēs. etiā q̄ ſunt ſācti
ficati i vtero. Primo propter obediētie ſubiectio-
nem. qꝛ dicit generale pceptum Marc. vlt. Eūtes
baptiſate oēs gētes. Secundo ꝓpter caracterē. di-
cit ſctūs Tho. Caracter ē ſignū ſacramētale a deo
impſſum anime. qꝛ aſcribit nos familie xpī. qꝛ ba
ptiſmus habꝫ efficaciā a morte xpī quo noīamur
populus dei. Tertio ꝓpt cōformitatē paſſiōis xpī.
qꝛ baptiſmus: vt ſupra Ro. vj. Quicūqꝫ baptiſati
ſumus i xpō Jeſu. i. i inſtitutōe xpī Jeſu: i morte
ipſius baptiſati ſumus. Nam xpūs inſtituit vbo
⁊ facto. Verbo cum dixit Joh. iij. Niſi quis rena
tus fuerit ex aqua ⁊ ſpūſancto ⁊c. Et facto cum ba
ptiſare cepit. Cōfirmauit etiam vbo cuꝫ i die aſcē
ſiōis dixit Marc. vlt. Ite baptiſate oēs gētes. Fa
cto cum de latere eius exiuit ſāguis ⁊ aq̄. Et ſic ba
ptiſati ſumus in xpō Jeſu. i. i inſtitutōe ⁊ cōfirma-
tione Jeſu xpī. Dicit eñ magiſter li. iiij. di. iij. Sa-
cerdos baptiſat exterius: xpūs vo interiꝰ: q̄ tollit
pctm̄ ⁊ cōfert grām: iuxta illud Johā. j. Sup quē
videris ſpm̄ſanctū deſcēdentē ⁊ manētē ſup ipm̄:
hic eſt q̄ baptiſat i ſpūſctō. Sꝫ baptiſmus hꝫ effica
ciam a morte xpī vt dictuꝫ ē. qꝛ mors eius ē cauſa
purificatōis. In huiꝰ ſignū exiuit ſāguis ⁊ aq̄ dē la
tere eius: vt dī Johā. xx. Sāguis in pciuꝫ: aq̄ in la
uacrū. ꝓpter qđ inquit apoſtolus ad Eph. x. Ha-
bemus fiduciā in introitu ſanctoꝝ i ſāguie chriſti.
Nā ſcōm Hugo. apuit nobis paſſio xpī ianuā pa
radiſi. Idcirco Johānes baptiſta licꝫ ſāctificatus
i vtero ab originali: tamē debuit baptiſari a xpō. ſ.
a pena debita originali: q̄ eſt carentia viſionis dei
Magiſter in. iiij. diſt. iij. Nec circūciſio nec baptiſ
mus apuit aditū regni celeſtis: ſꝫ hoſtia ſalutaris.
Idcirco anima Johānis baptiſte deſcēdit ad lym
bum vſqꝫ ad paſſionē ⁊ reſurrectionē. De q̄ Bern.
liberatus ē p chriſtuꝫ: eo ꝙ dixit. omnis ſalus no-
ſtra i xpī paſſione ē poſita. P ¶ Qz autē eccleſia
in baptiſādo gerit ſimilitudinē mortis xpī patꝫ ex
multis. Primo añ eccleſiā exorcizatᷣ: ⁊ fit orō ſup
baptiſandū. ⁊ ſignificat orōnē quā fecit xpūs poſt
cenā añ paſſionē in q̄ orauit ꝓ omibus credituris
Johā. xvij. Rogo vt vnū ſint ſicut ego ⁊ tu vnum
ſumus: patᷣ ſāctifica eos i veritate. Scđo itroduci-
tur i eccleſiā baptiſādus. ⁊ ſignificat itroductōem
xpī i hierl̄m pꝰ captiuationē cū a iudice ad iudicē
ducebatᷣ ⁊ falſe accuſabatᷣ. Tertio puer denudatᷣ. ⁊
ſignificat denudationē xpī i loco crucifixionis: ⁊
ſup veſtimēta ſua poſuerūt ſortē Marc. xv. Quar
to baptiſādus tenetur i alto ſup fontē. ⁊ ſignificat
xpī exaltationē i cruce ⁊ acerbaꝫ corporis ⁊ anime
ſeparationē. Et ſicut tunc xpūs corpalr̄ moriebatur.
ſic ⁊ pncipalr̄ incipit puer baptiſatus tunc viuere.
Ideo baptiſmus nō gerit ſolū ſilitudinē vere mor
tis xpī: ſꝫ etiā ſepulture. Primo iungitᷣ i ore ad ſi-
gnificādum ꝙ fidē publice ꝓfitetᷣ. Scđo in vertice
ad ſignificādū ꝙ i agēdis ſubtilizetᷣ. Tertio intᷣ ſca
pulas: vt iugū dñi ſuauiꝰ ab eo portetᷣ. Quarto in
pectore ad ſignificāduꝫ ꝙ deus ab ipo dulci corde
ametur. ¶ Scđo poſt baptiſmū alba veſte induitᷣ.
Spūalr̄ ꝙ corpꝰ ſyndone mūda fuit inolutū a Jo
ſeph ab arimathia. Moralr̄ ad ſignificāduꝫ ꝙ pec
cati macl̄a p baptiſmū deletᷣ ⁊ inocētia datᷣ. ¶ Ter
tio ter imergitᷣ: ad ſignificādū triduā ſepulturā: vt
hꝫ i canōe dē ꝯſe. diſ. iiij. De trina merſiōe nil veriꝰ
q̄ꝫ ꝙ ſepulture triduane ſacra ſignamꝰ. Moralr̄ ꝙ
fidē trinitatis ꝓfitetᷣ. ¶ Quarto p baptiſmū patri-
noꝝ cuſtodie deputatᷣ: ad ſignificāduꝫ ꝙ corpꝰ xpī
fuit munitū cuſtodibꝰ Mat. xxvij. Ite cuſtodite ſi
cut ſcitꝭ. Moralr̄: ad ſignificādū vt Augꝰ. dicᷣ: ⁊ hꝫ
dē ꝯſe. diſt. iiij. Vos añ oia patrini q̄ filios i baptiſ-
mo ſuſcepiſtꝭ: moneo vt vos cogſcatꝭ fideiuſſores
apđ deū extitiſſe ꝓ illis q̄s dē ſacro fōte ſuſcepiſtis
Ideo eos monere debetis vt caſtitatē cuſtodiāt. iu-
ſticiā diligāt. ⁊ charitatē añ oia teneāt. ſymboluꝫ ⁊
orōnē dñicalē teneāt: ipos docete. Et h̄ eſt qđ dicit
aplſ. Cōſepulti ſumꝰ cū ipo i morte. Et ſic ptꝫ ba-
ptiſmi vtute fore a paſſiōe xpī. Auguſ. Si paſſio
xpī abeſſet: nemo ad deū ſpē hr̄e poſſꝫ. Et ḡ iohes
dixit. Ego debeo a te baptiſari. i. a paſſiōe tua: ⁊ tu
venis ad me. Rñdit ⁊ dixit ei. Sine modo. i. pmit-
te me baptiſari a te. ſic ſcꝫ faciēdo decet nos adim
plere oēꝫ iuſticiā. i. pfectā hūilitatē. Q ¶ Dicit
eñ Gorra. Tres ſunt ḡdꝰ hūilitatis. Primꝰ ſbde-
re ſe maiori: nec pferri pari. hic ē icipiētiū ⁊ ſuffici-
ens Ro. xiij. Vis aia ptātibꝰ ſublimioribꝰ ſubdita
ē. q̄ ptāti reſiſtit ordinatōi dei reſiſtit. qꝛ ois ptās a
dño ē. Et ad Heb. xij. hortatᷣ nos aplūs. Obedite
ppoſitis vr̄is: nā ipi vigilāt rōeꝫ reddituri ꝓ aiabꝰ
vr̄is. Scđus ḡdꝰ hūilitatis ē ſubdere ſe pari nec p-
ferre minori: ⁊ ē abūdās ⁊ ꝓficiētiū. Tertiꝰ gradꝰ eſt
ſubdere ſe maiori nec pferri alicui: ⁊ ē ſupabūdās
⁊ pfectoꝝ. Et ſic ſe xpūs minori ſe ſubdidit Johāni i
baptiſmate: ⁊ diſciplis i lotōe pedū Jo. xiij. ⁊ Ma
rie ⁊ Joſeph Luc. ij. Deſcēdit cū eis ⁊ erat ſubditꝰ
illis. Et hāc humilitatē docuit Mat. xj. Diſcite a
me qꝛ mitis ſū ⁊ hūilis corde. Eccl. iij. Quāto ma
ior es hūilia te i oibꝰ ⁊ iuenies grām. Jaco. iiij. Et. j.
Pe. v. Deꝰ ſupbis reſiſtit: hūilibꝰ aūt dat grāꝫ. Ber.
Noli te ꝯpare maioribꝰ: nec minoribus: nec alicui:
nec nulli. qꝛ h̄ ē ſignū vere hūilitatis. De q̄ Chryſ.
Qui vere eſt humilis indigniorē ſe reputat alijs.
Tunc dimiſit eum. i. cōſenſit vt ab eo baptiſaretᷣ.
Primo ꝓhibuit Johānes quaſi ex reuerētia. Se
cundo cōſenſit verbis chriſti ex obediētia. Bapti-
ſatus autē Jeſus aſcendit de aqua. Dicit aſcendit
in ſignū ꝙ q̄ ſe humiliat exaltabitᷣ Luc. xviij. Itēꝫ
i ſignū ꝙ baptiſati ſtatim ad virtutes ꝓficiunt ⁊ ad
dignitates celeſtes ſubleuātur: ⁊ de carnalibus fi-
unt ſpūales. Et dicᷣ de aqua. qꝛ non i aliquo liquo
re q̄ꝫ in aqua poteſt fieri baptiſmus. nec i vino nec
in oleo: neqꝫ i medone neqꝫ i aqua artificiali vt ro-
ſea: ſed elementari. In neceſſitate autē vt dicit Ni
colaus Dinckelſpuel poteſt fieri i lixiuio. quia eſt
naturaliter aqua ſeu ſubſtātialiter: licꝫ per cineres
colorata. Sicut eñ poteſt fieri in aq̄s ſulphureis.
qꝛ eſt aq̄ elemētaris. ⁊ nō ꝓpᷣ aliud niſi ꝓpᷣ effectꝰ
baptiſmatis ad modū ꝓprietatꝭ aq̄. R ¶ Prima
ꝓprietas ē aqua abluit ſordes corpis. et ſic baptiſ-
mus ſordes mētis, de quo Ezech. xxxvj. Effundā

ſup vos aquã mundã ⁊ mũdabimini ab oibus in-
quinamẽtis vr̃is. Puer ab originali ⁊ actuali. ps.l.
Lauabis me ⁊ ſup niuẽ dealbabor. Jdo Ambro.
Baptiſm⁹ non reqrit gemitũ.ſ.pnie exterioris:ſed
bñ interioris.⁊ hoc i adulto.⁊ hoc habet in canõe
de cõſe.diſ.iiij.c.ſine. Sine pnia ſunt dona ⁊ voca
tio dei:licz tollit ⁊ mũdat omnẽ culpã:non tñ irre
gularitatẽ bigamie.vt habet i canõe diſt.xxxiiij.ſi
qs viduã. Scdã ꝓprietas aq̃ ẽ ꝙ extinguit ignẽ.et
ſic aq̃ baptiſmatꝰ extinguit ignẽ infernalẽ ⁊ ꝯfert
ſalutẽ Marc.vlt. Qui crediderit ⁊ baptiſatus fue
rit ſalu⁹erit. Jn illo autẽ q̃ ficte accedit nõ opat re-
miſſionẽ pctõꝝ:licz ei caracter imprimit:ꝫ incipit
opari cũ fictio recedit.de ꝯſe.diſt.iiij. tunc valere.
Nec ẽ opus reiterare baptiſmũ.ḋ ꝯſe.diſ.iiij.ſolet
¶ Tertia ꝓprietas aq̃ ẽ ꝙ refrigerat.⁊ ſic baptiſm⁹
pſtat refrigeriũ cõtra ardorẽ ꝯcupie.de quo Rom.
vj. Deſtruit corpus pcti.i.fomes deprimit. Pſal.
xxxviij. Remitte mihi vt refrigerer ⁊ amplius nõ
ero.ſ.tãto ardore ſuccẽſus ad malũ. ¶ Quarta pro
prietas aq̃ ẽ ꝙ ſubmergit. ſic baptiſm⁹ ſubmergit
omnẽ ptãtẽ diabolicam.vt habet de cõſe.diſt.iiij.
Pharao ẽ ſubmerſus cũ ſuis. Et ſignificat ꝙ dia-
bolus omnes vires amittit in aqua baptiſmi. ps.
lxxiij. Cõtribulaſti capita draconũ i aqs.i.oia pctã
de ꝯſe.diſt.iiij.regenerante.vbi dr̃. Per baptiſmuz
oẽ pctm̃ origiale actuale ⁊ veniale remittit. qḋ nõ
fit p alia ſacra. ¶ Quinta ꝓprietas ẽ ꝙ aq̃ fructificat
terrã.⁊ ſic baptiſm⁹ rigat terrã cordis noſtri ad fru
ctificãdum.ps.clj. Terra ſine aqua.q.d.ſine aqua
baptiſmatis nullus ẽ fructus boni opis.qꝛ ſine eo
non ẽ ſalus.xv.q.j.firmiſſime. Firmiſſime tene ꝙ
null⁹ pt ſalu⁹fieri ſi ꝯtẽnit baptiſari ¶ Sz di.a
quo fuit inſtitutus baptiſmus Johãnis: Reſpon
detur ꝙ a deo Johã.j. Qui miſit me baptiſare il-
le dixit mihi.ſup quẽ videris ſpm̃ſanctũ deſcẽden
tẽ ille ẽ qui baptiſat in ſpũ. ¶ Sz di.qḋ a deo inſti
tuit:dr̃ dei ⁊ non homis.vt dr̃ baptiſmus xp̃i:non
Pauli.j.Cor.iij. ꝫ hic dr̃ baptiſm⁹ Johãnis ⁊ nõ
dei: Rñdetur ꝙ Johãnes fuit miſter pmarie inſti
tutõis ⁊ ſingularis executõis ⁊ totalis.qꝛ de⁹ in il-
lo baptiſmo nihil faciebat qḋ p Johãnẽ fieret.to-
tuz eñ ãmiſtrabat.qꝛ tm̃ exteri⁹ lauabat ⁊ fuit pci-
puus ãmiſtrator. Et qꝛ deus p ipſum inſtituit:⁊ ei
officiuz ãmiſtrãdi cõmiſit ⁊ nõ alteri.idcirco a Jo
hãne noiat.⁊ ceſſauit ceſſante Johãne. Sz i baptiſ
mo xp̃i nullus alter erat plenari⁹ admiſtrator. q̃a
ibi fiebat iterior regeneratio.ergo non nomiatur a
Petro ⁊ Paulo ⁊c̃.ꝫ a chriſto. Jdo Johãnes dixit
Math.iij. Ego baptiſo vos i aqua. Glo.añ corpo
ra lauo.q.d.pctã neſcim⁹ ſoluere. Et ſic baptiſm⁹
Johãnis ad figurãdum baptiſmũ xp̃i:⁊ ad aſue-
ſcendũ ad xp̃i baptiſmũ fuit inſtitut⁹. Et forma ba
ptiſmi Johãnis fuit i nomie vẽturi. ¶ Sz di.
i qua forma Johãnes pdicauit ⁊ baptiſauit xp̃m:
Reſpõdet Nicola⁹ Dinckelſpuel.ſup.iiij.diſ.xiij.
ꝙ xp̄us fuit baptiſatus a Johãne pfectiori forma
q̃ cõſueuerat habere Johãnes quãdo cõmuniter
baptiſauit.patz p Auguſti.⁊ Bedã:qui dicunt ibi
fuiſſe trinitatẽ expſſam.patrẽ in voce.filium i car-
ne.ſpũſſanctuz i ſpecie colũbe. Nõ põt dici ꝙ xp̄s
fuit baptiſatus in forma quã nũc habz eccleſia.ſꝫ
nõ vbo:tñ facto. Jdẽ dic̃ ꝙ btã vgo ⁊ oẽs apoſtoli
fuerũt baptiſati. De apoſtolis habetur in cano.de
cõſe.diſt.iiij. quãdo ab hieroſolymis. ⁊.c.ſequẽ.⁊
probat p locum a maiori.quia ſi chriſtus baptiſa-
ri voluit:videtur ꝙ nullum voluit ab hac lege exe
mi. ¶ Sz di.an aliquis poſſet baptiſare ſeipm: Re
ſpõdetur ꝙ non.quia iter baptiſantẽ ⁊ baptiſatum
oportz eſſe diſtinctiõem pſonalẽ.vt habetur de ba-
ptiſ.⁊ eius effec.c.debitum.quia ibi cõtrahitur co-
gnatio ſpũalis baptiſantis. Nullus autem poteſt
eſſe pat ſuijpſius.ſicut eñ in corporali generatiõe:
ſic ⁊ i ſacramẽtali alius eſt qui generat:⁊ ali⁹ q̃ ge
neratur. ¶ Sz di.exquo baptiſabant diſcipu-
li añ paſſionẽ xp̃i:vt dic̃ magiſter in.iiij.diſt.iij.ad
quid valuit illud baptiſma: Reſpõdet Alan⁹.ha-
bebat effectum dimittẽdi culpam ⁊ cõferendi gra
tiam:ꝫ non tollẽdi penam.quia deſcẽdebant ad i-
feros:ꝫ i paſſione domi cõſecutus ẽ baptiſmus ef
fectum totalẽ auferẽdi culpam ⁊ penam ⁊ cõferẽ-
di grãm. ¶ Dixi ſecũdo innuit generoſuz teſtimo
nium eterne veritatis dicẽs. Et ecce celi apti ſunt.
Glo. Tantus fulgur circũfulſit chriſtuz in baptiſ-
mo quaſi videret celum empyreũ apertum.nõ ꝙ
fuerat celuz diuiſum:ꝫ quia videbatur apiri ſicut
tẽpore choruſcatõis videtur fieri. Et ſcdm̃ Bedaz
fulgur iſte tãdiu durauit q̃diu paterna vox audi-
ta eſt:⁊ cum ea termiatus eſt. ¶ Sz di.an con-
ueniẽs fuit celuz apiri eo modo ſicut dictum eſt:
Reſpõdet Remigius ꝙ ſic. Celum eñ videbatur
apertũ ad deſignãdum ꝙ baptiſatis in xp̄o aperi-
tur ianua celeſtꝭ regni.⁊ ſic erat figura. Ex hoc pa-
tet fatuitas mulierꝝ plorantiũ incõſolabiliter mor
tem puerorꝝ vt infantiũ. Nam gloriam quam ſibi
vellẽt filijs inuident de quo gaudere deberẽt. Et ap
paret q̃ reprehenſibiles ſunt illi parẽtes quorꝝ negli
gentia negligit baptiſmus. Et qui occidunt pue-
ros crudeliores ſunt lupis ⁊ hoſtibus ⁊ leonibus
qui legũtur alienos filios nutriuiſſe.vt patz de Cy
ro rege perſarũ quẽ nutriuit lupa:vt inuenit qui-
dam paſtor. Ecce bruta cõſeruant homies in vita
corporali.ꝫ parẽtes negligũt pueros i vita ſpũali
⁊ eternali. Et hoc eſt primuz teſtimoniũ veritatis
aptio celi ⁊c̃. Secundũ teſtimoniũ ẽ apparitio ſpi
ritusſancti.de quo ſubdit.viderũt.ſ.tam Johãnes
q̃ Jeſus ſpm̃ dei deſcẽdentẽ.non p grãm.quia ab
inſtanti cõceptionis fuit plenus gratia ſpũſſancti
ꝫ deſcẽdentẽ.ſ. in ſigno viſibili:vt ſubdit.ſic̃ colũ-
bam venientẽ ſupra ſe.i.ſedentẽ ſupra chriſtuz. Et
hoc ẽ qḋ dr̃ Johã.j. Manentẽ ſup euz. De quo p
phetauit Jſaias cap.xj. Requieſcet ſup eũ ſpũs dñi.
Et merito ſpũſſanctus apparuit:ad ſignificãdum
ꝙ paruuli poſt baptiſmũ ⁊ etiam adulti efficiũtur
templum domi:iuxta illud.j.Cor.iij. Templum
domi ſanctum eſt:qḋ eſtis vos. Nã q̃ in magna re
uerentia tenebatur archa teſtamẽti in qua fuit mã
na:vt dicit apoſtolus ad Hebre.ix. quãto magis
deberent parentes ad paruulos reuerẽtiam habe
re:in quibus eſt ſpirituſſanctus. Jdo apoſtolus.j.
Corinth.iij. Si quis violauerit templum dei:di-
ſperdet illum dominus. Ecce q̃ fatui ſunt qui diu
faciunt iacere pueros ſine baptiſmate:hoſpitãtes
ſpiritum malignum. quia dicitur in cathecismo.

Exi maligne ſpūs. Et cū hoc ponūt puer in pīcu
lo.q̄ poſſet mori ſine ſacramēto baptiſmatis:ſine
quo puul' nō ē ſalus. ¶ Sꝫ dī.vtꝝ fuerit vā co
lumba: R̄ndet ſctūs Tho.ꝑte.iij.q.xxxix. Nō de
cebat ꝙ fili⁹ dei q̄ ē veritas pr̄is aliq̄ fictōe vteretur
ſicut fantaſticū ē:ſꝫ verꝫ corp⁹ ſuſcepit.ſic etiā ſpūſ
ſanctus q̄ eſt ſpūs veritatis verā columbā forma-
uit in q̄ apparuit:licꝫ non aſſumpſit in vnitate pſo
ne ſicut filius hūanitatē. Et dictū eſt ꝙ ſedit ſuper
eum. Et hoc triplici de cauſa. Prima ē ad ſignifi-
candū eum hr̄e ſpm̄ſctm̄ pleniſſime. Jdō totuꝫ ha-
buit. De q̄ plenitudine ſcribit Joh.iij. Nō ad mē
ſurā dat deus ſpm̄. Secūdo ſedit ad deſignādum
ꝙ cōtinue ꝛ frequēter datur nobis ꝑticulariť:ꝛ ali
quādo recedit a nobis.in ipo autē ſemp manſit ꝛ
non receſſit ab eo. Tertio ad oſtēdēduꝫ ꝙ vox pa-
tris ipſi facta ē ſup quo requieuit ſpūſſanctus ꝛ nō
alteri.de q̄ ſcribit Luc.iij. Ecce vox de celis ꝛ pa-
tris celeſtis dicēs.hic ē filius me⁹ dilectus.ſ.cōſub
ſtātialis.q̄ de mea ſubſtātia genitus:nō optatus
Et merito dilectus.q̄ omnes cauſe dilectōis fue-
runt in eo ꝓpť quas pater diligit filiū. ¶ Pri-
mo propť obediētiā Eph.ij. Factus ē obediēs vſ
ꝙ ad mortē. Secundo propter doctrinam vł locu
tionē ad Heb.j. Locutus ē nobis in filio ſuo. Ter
tio propť ſapiam ad Coloſ.ij. Jn quo ſunt oēs theſauri ſapie
ꝛ ſcie i eo ſunt recōditi. Prouerb.x. Filius ſapiēs
letificat patrē. Quarto ꝓpť pulcritudinis formaꝫ
q̄ fuit in xp̄o Sap.vij. Candor ē lucis eterne ꝛ ſpe
culuꝫ ſine macula.j.Peť.ij. Jn quē angeli deſide-
rāt inſpicere. Jdō pſ.xliiij. Speciosus forma p̄ fi-
lijs hoim. Jn q̄ mihi bn̄ ꝯplacui.q̄ nunq̄ ei diſpli
cuit.nunq̄ oculos diuinitatis offendit.q̄ ipſi⁹ volū-
tatē adimpleuit. Joh.viij. Que bn̄placita ſunt ei
facio ſemp. Propť qd̄ dixit Johā.v. Non veni vt
faciam voluntatē meā:ſꝫ eius q̄ miſit me patris.

¶ Sꝫ dī.cur vox pr̄is ſonuit:hic ē fili⁹ me⁹ dile
ct⁹: R̄ndeť ad deſignādū ꝙ nos q̄tuor ꝯſeq̄mur i
baptiſmo. Primo em̄ diſcernimur a grege infideli
um i caractere ꝛ nomie. Caracter em̄ ē indelibilis
q̄ a deo i baptiſmo imp̄mit̄ aie i ſignū ꝙ ſum⁹ de
familia eius. Et etiam diſcernimur noie Jſa.lxv.
Seruos ſuos vocabit alio nomie.ſ.vt denominen-
tur xp̄iani a xp̄o. Tertio nobilitamur i adoptōem
filioꝝ Johā.j. Dedit eis poteſtatē filios dei fieri q̄
non ex volūtate carnis:nec ex volūtate viri:ſed ex
deo nati ſunt. O magna nobilitas.j.Joh.xiij. Vi
dete qualē charitatē nobis dedit:vt filij dei nomi-
nemur ꝛ ſimus. Dn̄ Bern̄. Participes nomis ſu
mus ꝛ hereditatis. xp̄ian⁹ ſum:frater xp̄i ſuꝫ. Si
ſum qd̄ dicor heres ſū dei:coheres autē xp̄i. Ter-
tio diligimur affectōe:vt i collatōe donoꝝ. Pater
em̄ tribuit nobis potētiam ne ꝑ violētiam oppri-
mamur.filius ſapiam ne ꝑ fraudulētiam ſeduca-
mur.ſpūſſanctus bonitatē ne ꝑ maliuolētiam de
prauemur.j.Cor.x. Fidelis autē deus q̄ non pati
tur vos tēptari vltra id qd̄ poteſtis:ſꝫ facit cum tē
ptatōe ꝓuētuꝫ ꝛc̄.quia aſtat nobis:ad Ro.viij. Si
deus ꝓ nobis q̄s contra nos: Quarto i baptiſmo
efficimur placiti ꝛ accepti deo in decore virtutum
Pſ.xliiij. Cōcupiſcit rex decorē tuū:vt impleať il
lud Sap.iiij. Placita erat em̄ aia illi⁹.

¶ De ſanctis Fabiano ꝛ Sebaſtiano.
¶ Sermo xliiij.

Tanquaꝫ aurꝫ in forna
ce ꝓbauit illos:ꝛ inuenit eos dignos ſe.
Sap.iij. ¶ Jn ſumma vboꝝ duo innuūtur
Primo ſanctoꝝ martyrū a dn̄o ꝓbatio:ibi.tanq̄
aurū. Scd̄o ipoꝝ iuſta inuentio:ibi.ꝛ inuenit eos di-
gnos ſe. De p̄mo dicit. Tanq̄ aurum in fornace.
Ubi ſciēdum:fornax ē quadruplex i qua hoies ꝓ
banť aut ꝓbari poſſunt.ſcꝫ fornax miſie.culpe.ge
hēne.ꝛ glorie. ¶ Prima fornax ē miſie.ꝑ mi-
ſeriā i p̄nti itelligo q̄ſcūq̄ tribulatōes:ſiue ab itra:
ſiue ab extra inatas.illatas.ꝑmiſſas. Jn hāc forna
cē ꝓjciūtur iuſti.ſ.ꝑ patiētiā. de quo Eccli.xxvij.
Vaſa figuli probat fornax:ꝛ homies iuſtos tem-
ptatio tribulatōis. Et hoc quaſi neceſſario habꝫ fi
eri i electis i hoc ſeculo. ſicut legitur Thob.xij.de
Thobia angelo dicēte. Quia acceptus eras deo:
neceſſe fuit vt tēptatio ꝓbaret te. Sicut ſancta Ju
dith alloq̄bať ſacerdotes ſpūſancto docta Judith
viij.dicēs. Corda populi ad eloquiū erigite:vt me
mores ſint q̄ tēptati ſunt patres noſtri:vt ꝓbaren
tur i tribulatōibus varijs. Et ſubdit. Omnes qui
placuerūt deo ꝑ multas trāſierūt tribulatōes. Jl-
li autē qui tēptatiōes non ſuſceperūt cum timore
dei:ꝛ impatiētiā ꝛ improperiū murmuratōis ſue
cōtra dominū ꝓtulerūt exterminati ſunt. Scd̄a for
nax ē culpe.i hac fornace aliq̄ ardēt igne ꝯcupiſcē-
tie.aliq̄ ardore auaricie aliq̄ ſupbie.ꝯtumacie ꝛ va
ne glorie. Jn hac fornace perijt genus humanū q̄-
ſi i toto tēpore diluuij Geñ.vij. Et ſodomite Ge-
neſ.xix. Jtē Pharao cum exercitu ſuo Exo.xiiij.
¶ Tertia fornax ē gehēne. d̄ qua Math.xiij. Qui
faciūt iniq̄tatē mittētur i caminū ignis:ibi erit fle-
tus ꝛ ſtridor dētiū. Pſ.xx. Pones eos vt clybanū
ignis. Jbi ardebūt hi qui i vitijs areſcūt ꝛ ſine pe-
nitētia deceſſerūt. De quo Deuť.xxxij. Jgnis ac-
cēſus ē in furore meo:ꝛ ardebit vſq̄ ad inferni no-
uiſſima:hoc ē ineternū. Jſa.vlť. Jgnis eoꝝ nō ex-
tinguet. Jbi reprobi ꝓbati ſunt:ꝛ ꝓbabātur ꝛ ꝓba
bunť vſq̄ i ſempiternū. ¶ Quarta fornax ē glorie
de qua Jſa.xxxj. Cuius ignis in ſyon:ꝛ camin⁹ in
hieruſalē. De quo ad Gal.iiij. Jlla q̄ ſurſuꝫ ē hie-
ruſalē eſt mater noſtra. Fornax illa figurata ē Da
nieľ.iij.ꝑ fornacem in qua poſiti fuerūt tres pueri
que fuit accēſa nimis:et ambulabāt i ea Sidrach
Miſach et Abdenago: i medio flāme bn̄dicētes
deū ꝛ laudātes.non nocuit eis flāma:ſꝫ potius re-
frigerabat eos. Sic bn̄ fornax ſiue camin⁹ dī i hie-
ruſalem:cui⁹ ignis charitas eſt. Exiſtētes i ea non
aliud faciūt q̄ vt deū inceſſanter laudent. Jn hāc
fornacem veniūt qui hic i fornace tribulatōis pri-
us probati ſunt.ita ꝙ in eis impletur illud pſ.lxv
Quoniam probaſti nos deus:igne nos examina
ſti ſicut examinatur argentum. Et iteruꝫ Pſal.eo
dem. Tranſiuimus per ignem ꝛ aquaꝫ ꝛ eduxiſti
nos in refrigerium. Sic ſancta Sara dixit. Tho-
bie.iij. Hoc autem pro certo habet omnis qui co
lit te:quia vita eius ſi in probatione fuerit corona
bitur. Sic ſancti martyres probati ſunt:vt dīc the
ma. Tanq̄ aurū probauit illos. Dicit p̄cipue tan-